

KOMMUNISTI

№ 5 (29)

TOUKOKUULLA

1927

L. V. K. K. Y:n Leninismin kabinetti.

Lännen Vähemmistökansallisuuksien toveri J. Marchlevskin muistolle omistettu Kommunistsen Yliopiston Leningradin osaston kolmannen päästön johdosta.

LE N I N G R A D

1927

S I S Ä L T Ö.

- Kaikille Neuvostoliiton Kommunistipuolueen (bolševikkien) järjestöille, kaikille työläisille ja talonpojille.** S. 193.
- Teollisuuden nykyinen tila Neuvostoliitossa.** — Tov. Kuibishev in alustus Neuvostoliiton IV:ssä neuvostokongressissa. — Lyhennät ja mukaellen suomentanut E. L. S. 196.
- Lenin: Kirjeitä kaukaa.** S. 204.
- Kansainvälinen kommunistinen lastenliike.** — Kajava. S. 205.
- Elokuun kommunaardit.** — K. R. S. 207.
- Lukijalle.** — Sirola. S. 209.
- Opintotyö ja sen metodit.** — Allerman. S. 211.
- Lenin—marxilaisuus.** — Eino Lyyo. S. 215.
- Idealismin ja materialismin yhteisk. juuret.** — Leo K—to. S. 217.
- Reformit ja vallankumous.** — A. Aalto. S. 220.
- Kapitalististen suhteiden kehitys Suomen maataloudessa.** — T. Mälä. S. 223.
- Uskonnon synty.** — K. M—nen. S. 228.
- Taide ja luokkataistelu.** S. 230.
- Uusi moraali.** — V. A—to. S. 235.
- Perinnöllisyys ja rodunjalostus.** — U. V—re. S. 238.
- Yliopiston sisäinen kasvatustyö, sen puutteet ja saavutukset.** — Männikson. S. 243.
- Käytännöllinen puoluekasvatustyö.** — O. Vilmi. S. 245.
- Opiskelutyö.** — A. V—nen. S. 246.
- Sisäinen puoluekasvatustyö.** — T. T. S. 247.
- Vapaaehtoiset yhdistykset.** — J. K. S. 247.
- Fyysillinen kasvatus koulussamme.** — S. K. S. 248.
- Työvelvollisuuksia suorittamassa.** — N. L—nen. S. 248.
- Koulumme huvipuolesta.** — T. H. S. 249.
- Seinälehti.** — E. L—o. S. 249.
- Retkeilyt.** — J. H. S. 250.
- Muistelma käytännöllisestä työstä v. 1926.** — M—o. S. 250.
- Puna-armeija.** — M. V. S. 251.
- Talonpoikaisnaisten keskuudessa.** — H. M—va. S. 252.
- Työ lukutuvassa.** — J. L. S. 252.
- Smytshkaamassa.** — N. S. 253.
- Ruumiillisessa työssä.** — H. J. S. 253.
- Tehtaassa.** — T. H. S. 253.
- Ammatillinen työ.** — H. J—nen. S. 254.
- Sanomalehtityöstä.** — Anni K. S. 254.
- Puoluepiirejä ohjaamassa.** — T. T. S. 255.
- Yliopiston rehtorin tervehdys päästökkäille.** — L.V.K.K.Y:n rehtori M. Frumkina. S. 256.

KOMMUNISTI

V. 1927

Toukokuulla

N:o 5 (29)

Kaikille Neuvostoliiton Kommunistipuolueen (bolshevikkien) järjestöille, kaikille työläisille ja talonpojille.

Toverit!

Viime päivien tärkein poliittinen taupaus on Englannin diplomaattisten ja kaupallisten välien katkaseminen SSSR:n kanssa. Tämä ei ole sattuma. Se on sen vihamielisen politiikan luonnollista jatkoa, jota ensimmäistä proletaarista hallitusta vastaan on harjottanut Englannin vanhoillinen hallitus valtaantäpäsyyhetkettä asti. SSSR on suurin este Englannin vanhoillisten rosvopyyteiden toteuttamisen tiellä. Juuri sen takia on tuo vanhoillinen hallitus nyt siirtynyt uusien hyökkäysten avoimeen ja joudutettuun valmistukseen SSSR vastaan.

Tämä valmistus on kiinteässä, erottamattomassa yhteydessä kapitalismin kriisin kanssa yleensä, ja ensi kädessä englantilaisen kapitalismin kriisin. Neuvostomaa, joka rakentaa sosialismia, 150 miljoonan ihmisen asuma SSSR, joka jo aikaa sitten on heittänyt hartioiltaan tilanherrain ja kapitalistien ikeen ja esimerkiksi tartuttanut Lännen ja Idän työtä tekevät joukot, on poikkiteloin imperialismin hartaimpain halujen tiellä. Valtava maa, jonka väkiluku lasketaan 400 miljoonaksi, Kiina tempautuu irti imperialismin valtapiiristä, aiheuttaa sille uusia voittamattomia vaikeuksia. Räikeämpinä kuin koskaan ennen ovat nykyisen yhteiskunnan ristiriidat paljastuneet, ollen toisella puolella tappeleva imperialismi ja toisella SSSR:n proletariaatin diktatuuri sekä Kiinan kansallisen vapautuksen vallankumous. Imperialismin politiikan vaikutuksesta on rauhan perusta käynyt yhä horjuvammaksi. Näiden ristiriitojen väkivaltaisen ratkaisun vaara on suuri. Se on sitäkin realistisempi kun Euroopan tärkeimmissä valtioissa on päässyt valtaan mitä

hillittömin, verhoamattoman seikkailuomainen taantumus. Chamberlein ja Hicks, Churchill ja Tsantsolin — siinä tämän päivän sankarit. Maailman taantumuksen esitaistelijana esiintyy vanhoillinen, imperialistinen Englanti. Se mursi työläistensä sankarilakon; se masensi kaivosmiesten sankarillisen taistelun; se iskee nyt Englannin proletariaatin kimppuun (laki ammattiyhdistyksiä vastaan); se kuristaa Kiinan vallankumousta; se esiintyy Intian, Egyptin, Etelä-Amerikan kansojen vanginvartijana; se on kiertänyt koko maailman inhottavan vakoilun sekä verta ja ruutia tuoksuvain juonien verkkoihin. Ajan tärkein tapaus — diplomaattisten ja kaupallisten suhteiden katkaseminen SSSR:n kanssa — vain täydentää Englannin vanhoillisen diplomatian likasen ja rikollisen pelin sekä paljastaa Englannin imperialismin korit imperialistisen sotaretken yllyttäjänä ja järjestäjänä SSSR vastaan.

Samaan aikaan kun Englannin imperialismi järjestelmällisesti, päivästä toiseen, on valmistanut ja valmistaa sotaa SSSR vastaan, on puolueemme ja SSSR noudattanut ja noudattaa rauhan politiikkaa. Jokainen on nähnyt puolueemme ja SSSR:n rauhallisen politiikan. Kaikki tietävät että me olemme taistelleet ja taistelemme rauhan puolesta. Me olemme tehneet ja teemme kaiken voitavamme rauhan säilyttämiseksi. Me tarvitsemme rauhaa sosialismin rauhallista rakentamista varten, maan teollistuttamisen suurten suunnitelmaimme toteuttamista varten. Me tarvitsemme sitä työläisten ja talonpoikain paremman elämän takia. Me olemme taistelleet ja taistelemme rauhan puolesta kaikilla mahdollisilla keinoilla, lankeamatta van-

hoillisen hallituksen rosvomaiseen provokatioon sekä osottaen mitä suurinta kylmäverisyyttä ja pidättyvääsiä.

Tämän osottavat kaikille tunnetut tosiasiat. »Välikohtaus» Itä-Kiinan rautatiellä (Tshantsolinin hyökkäys viime vuonna); äskeinen hyökkäys, rosvoukset ja telotukset Pekingissä; konsulaattimme poliisipiiritys Shanghaissa; haukkuma- ja parjaustulva, jonka maatamme vastaan kohdistaa Englannin hallituksen ostama lehdistö, lordien ja Cityn merirosvojen lehdistö; mieltäkuohuttava poliittinen ja diplomaattinen ajojahti, jota käyvät SSSR vastaan Englannin hallituksen jäsenet; väärennykset ja katalat ultimatumit; vihdoin Arkosin ryövärimäinen rosvous ja itsensä Englannin hallituksen allekirjottamain kauppalähetystömme oikeuksien rikkominen, — kaikkeen tähän provokatioon me vastaamme rauhan politiikalla.

Kaikesta tästä näkyy selvästi, mitä merkitsee näissä oloissa normaalien suhteiden katkaseminen, johon on turvautunut Baldwin-Chamberleinen hallitus, tästä on selvä, mihin johtaa Englannin vanhoillisten politiikka.

Väljen katkaseminen on riidattomasti askel sotaa kohti Neuvostoliittoa vastaan. Jos on tämä selvä Englannin liberaalisen porvariston huomattavimmalle poliitikolle, Lloyd Georgelle (»jäljellä on vain sodan ukonnuoli»), täytyy sen olla sitäkin selvemmän jokaiselle proletaarille ja ennen kaikkea jokaiselle NKP:n jäsenelle.

Jokaiselle työläiselle ja talonpojalle pitää olla selvillä, mikä Englanti valmistaa meitä vastaan sotaa, aseistaa naapurivaltioita, provosoi SSSR:ää, rikkoo välinsä SSSR:n kanssa, kalistaa sapelia. Englannin kapitalismin stabilisoimisen pyyhkii yhä enemmän pois sen kasvavat ristiriidat niin hyvin itse Englannissa kuin siirtomaissa ja riippuvissa maissa. Aseilla aikoo Englannin imperialismi korjata horjuvia asioitaan. Englannin proletariaatti vasemmistuu ja kumouksellistuu, huolimatta Hicksien santarmitoimista, Baldwinien tekopyhyydestä, Macdonaldien ja Purcelien petturuudesta. Englannin Kiinan politiikka on kärsinyt haakirikon. »Prestiisiään» voi Englanti pitää

Kiinassa yllä vain tykeillä. Ja samaan aikaan kasvaa palava myötätunto SSSR kohtaan kaikkien Englannin sortamien ja orjuuttamien kansojen keskuudessa. Kas siitä se johtuu vanhoillisen Englannin eläimellinen viha Neuvostotasavaltaa kohtaan.

Oman aseman epävakaisuus työntää Englantia seikkailuun, järjestämään sotaa SSSR vastaan.

Jokaiselle työläiselle ja talonpojalle pitää olla myöskin selvillä, millaista sotaa vanhoillinen hallitus hankkii SSSR vastaan ja millä keinoilla, mitä se tahtoo tuoda Neuvostoliiton työläisille ja talonpojille. Väljen katkasemisen ja katalain uhkausten välitön tarkoitus on SSSR:n keskeyttämättömän taloudellisen nousun katkaseminen tai, edes, sosialistisen rakennustyön edistymisen viivyttäminen, edistysten jotka antavat Euroopan, siinä mukana Englannin, työläisille tarttuvan esimerkin ja panevat kansainvälisen porvariston vapisemaan.

Lopullinen ja salaisin tarkoitus Englannin valmistamalla ristiretkellä SSSR vastaan on proletaarisen diktatuurin likvidoinen, neuvostovallan kukistaminen, vanhan järjestelmän palauttaminen, SSSR:n tekeminen englantilaisten pankkiirien siirtomaaksi, maataloudellisen lisämaan hankkiminen kansainväliselle imperialismille.

SSSR:n työläisille merkitsisi tällainen Englannin mustasotnian voitto teollisuuden yksityisille siirtämistä, tehtaisten antamista Rjabushinskeille ja Uuquarteille, 8 tunnin työpäivän poistamista, työpajojen muuttamista kuritushuonekasarmeiksi. Jos eivät Englannin vanhoilliset häikäile »kotona», omassa maassaan heittä työväenluokkaa kauas taapäin kuululla laillaan ammatillisia järjestöjä vastaan, niin sitä vähemmän on heillä syytä kainostella »vieraassa» voitettussa maassa.

SSSR:n talonpojille merkitsisi tuollainen vanhoillisten voitto tilanherrallisen orjuuden »toista tulemistä», uusia Denikini-Wrangelin rankaisuretkikuntia, talonpoikain maan ryöstämistä (sitä tekevät englantilaiset imperialistit Kiinassa), valonpilkutonta raakalaisuutta maaseudulla.

SSSR:n vapaille työtä tekeville kansoille merkitsisi se niiden muuttamista poljetuiksi ja orjuutetuiksi »vierassyntyisiksi», tsaarin hirsipuiden uudelleen pystyttämistä, sellaista järjestelmää, jonka Englannin imperialismi on toteuttanut Intian talonpojille, Egyptin fellaheille.

Tuollaiset ovat vihollisen aikomukset.

Olla varuillaan, katsoa vaaraa suoraan vasten kasvoja, olla valmiina torjumaan se — siinä maamme työläisten ja talonpoikain ensimmäinen tehtävä.

Kasvavaa sodanvaaraa vastaan on meidän vastattava vielä valtavammilla, vielä tiukemmilla ponnistuksilla taloudellisilla rintamilla. Pitää kohottaa sosialistista teollisuutta, kaikin voimin nostaa työn tuottavuutta, kaikella tarmolla panna toimeen tuotannon järkiperäistämistä, kaikin keinoin parantaa maataloutta, parantaa ja lujittaa liikennettä; täytyy nostaa ja kehittää sotateollisuutta maan puolustamiseksi, täytyy tukehtaa taistelua byrokratian mätäpaiseita vastaan. Me emme tiedä emmekä voi tietää, milloin vihollinen avoimesti karkaa SSSR kimppuun pistimin. Mutta ei ole minkäänlaista epäilyä siitä, että eikö Englannin imperialismi yhä innokkaammin valmistaisi tämän hefken tuloa. Tähän valmistukseen on Liiton työtä tekevien joukkojen vastattava omalla valmistuksellaan. Sodanvaaran edessä ei saa olla »pikku» eikä »epäoleellisia» asioita siellä, missä on kysymys maan taloudellisen, kulttuuri- ja sotilas-poliittisen voiman kohottamisesta. Kaikkalainen työläisen ja talonpojan tuottava työ on valtava plus työväen tasavaltojen puolustukseen. Miljoonat eri ponnistukset, heitettyinä yhteiseen kattilaan, ovat menestyksemme takeet.

Aivan erikoinen huomio Punaseen Armeijaan, työväen ja talonpoikain puolustukseen! Kaikkien työläisten, ja ensi kädessä työväen kommunistisen etujoukon, on lisättävä työväen ja talonpoikain armeijalle apuaan ja huolenpitoaan siitä. Täytyy välttämättä vahvistaa siteitä Punarmeijan ja työväen-talonpoikain joukkojen kesken. Täytyy välttämättä vahvistaa vapaa-ehtoisten, valistus-päällikkyyss- ja urheilu-järjestöjen työtä. Täy-

tyy kohottaa koko puoluejäsenistön sotaopetusta. Puolueen jokaisen jäsenen, jokaisen nuoren työläisen ja talonpojan täytyy läpikäydä tämän valmistuksen kurssi.

Tulla mukaan ja valmistua maata puolustamaan, valmistua todella, bolshevistisesti, lujasti ja vakaumuksella, antautumatta paniikin valtaan — se on päivän tehtävä. Vetelehtiminen, maleksiminen, poroporvarillinen kaunosieluisuus on karkotettava pois NKP:n riveistä.

Puolueemme on kaikissa suuren historiallisen tiensä mutkissa osottanut olevansa tyhjentyvätön vallankumouksellisen proletaarisen tarmon lähde. Puolueemme on aina ja kaikkialla osottanut suurta poliittista kaukonäköisyyttä. Puolueemme jäsenten täytyy nytkin olla esimerkkinä kaikille työläisille ja talonpojille, tarmon, tarkan työn, työsanakruuden esikuvia.

Sotaan voidaan meidät pakottaa huolimatta kaikista rauhan säilyttämisponnistuksistamme. Tähän pahimpaan ratkaisuun täytyy valmistautua kaikkien työtätekevien, ja ennen kaikkea kommunistipuolueen. Aikaa ei saa panna hukkaan, on kohotettava taloutta, lujitettava liikennettä ja puolustusta, entistä tarmokkaammin tehtävä työtä joukkojen keskuudessa, tehtaissa, työpajoissa, kylissä — siinä on NKP:n jäsenten ensimmäinen velvollisuus.

Jos Englannin imperialistit jatkavat politiikkaansa; jos Englannin imperialistit astuvat vielä askeleen eteenpäin; jos Englannin imperialistit alkavat avoimen hyökkäyksen maattamme vastaan, — niin panevat he liikkeelle yleiseuroopalaisen sodan, joka tuo kiertämättä mukanaan valtavia luokkataisteluita. Niissä taisteluissa tuhoutuu Europan kapitalismi, ja fascistisen porvariston diktatuuri muuttuu, lopputilissä, työväen neuvostojen diktatuuriksi.

Sitä suurempi vastuunalaisuus on puolueemme jäsenten hartioilla.

Niiden täytyy osottaa, että ovat olleet, ovat ja tulevat olemaan kansainvälisen vallankumouksen sankarillisia sotilaita.

NKP:n (b:n) Keskuskomitea.

Teollisuuden nykyinen tila Neuvostoliitossa.

Tov. Kuibishev in alustus Neuvostoliiton IV:ssä neuvostokongressissa lyhennetään ja mukaellen suomentanut E. L.

1. Teollisuutemme yleisistä saavutuksista.

Silloin kun tuotantomme oli vuoden 1921 tasolla, ainoastaan 21 prosenttia tuotannosta ennen sotaa, emme voineet olla vertaamalla tuotantolukujamme niihin numeroihin, jotka osoittivat tuotantomääriä ennen sotaa. Samoin oli meidän katsottava vielä vuosina 1922, 1923 ja 1924. Vuonna 1925 tuotantomme lähenteli sodanedellistä tasoa, ja nyt, talousvuonna 1926—27, me sivuutamme sen noin 8:lla prosentilla. Samalla kun näin astumme eteenpäin, jätämme me entisyyteen kuuluvan mittapuun ja otamme mittapuun tulevaisuudesta — sosialistisen yhteiskunnan.

Nyt kun olemme rauhanaikaiseen mittaankohottaneet tämän uusimallisen, uusiin yhteiskunnallisiin suhteisiin perustuvan taloutemme, joka on vapautettu kaikista sen kehityksen tiellä olleista esteistä, talouden, jonka tulee teknillisessä suhteessa ei ainoastaan saavuttaa, vaan sivuuttaakin kapitalistinen maailma, sillä sosialismi on korkeamman teknillisen kehityksen aste, — nyt on proletariaatti todistanut, että se kykenee ei ainoastaan kukistamaan entisen vallan ja ottamaan vallan käsiinsä, ei ainoastaan puolustamaan saavutuksiaan, vaan myöskin rakentamaan ja menestyksellisesti rakentamaan sosialismia omassa maassaan.

Mainitsemani numero (108 pros.) ei ehkä tule aivan täsmälleen täyttymään; ehkä tuotamme jonkun verran vähemmän, ehkä enemmän. Meille on tärkeä se seikka, että olemme maalle antaneet sen määrän tuotteita, minkä se sai rauhan aikainakin. Nyt ovat edessämme toisenlaiset tehtävät, laadultaan erilaiset kuin tähän saakka. Tähän saakka oli tehtävänäme ainoastaan paljouden, lukumäärän lisääminen, mutta nyt ovat tehtävämme pääasiassa laatua koskevia — on tuotettava ei ainoastaan

enemmän, vaan on tuotettava parempaa ja halvemmalla. Tämä tehtävien laadullinen muuttuminen muuttaa myöskin kokonaan yleisen aseman taloudessamme.

Esitän tässä lyhyesti koko tehdasteollisuudessa tapahtuneet muutokset talousvuodesta 1921—22 alkaen. Mainittuna vuonna työskenteli koko sensus-teollisuudessa (laitokset, joissa on konevoima ja vähintään 16 työläistä tai 30 työläistä, jollei konevoimaa ole) tuotannossa 48 prosenttia rauhanaikaisesta työläismäärästä ja tuotanto oli kaikkiaan 22 pros. rauhanaikaisesta. Talousvuonna 1922—23 lisääntyi työläisten luku 52 prosenttiin ja tuotannon määrä 32 prosenttiin. Vuonna 1923—24 on työläisten luku 62 pros. ja tuotannon määrä 41 pros. Seuraavana talousvuonna 1924—25 olivat vastaavat numerot 74 ja 66. Vuonna 1925—26 saavutti työläisten luku jo 95 pros. ja tuotannon määrä 89 pros. Ja vihdoin talousvuonna 1926—27 on tuotannossa työskentelevän työväen lukumäärä 106 pros. verrattuna aikaan ennen sotaa ja tuotanto 103 pros., mikäli on puhe koko teollisuudesta, eikä vain Korkeimman Kansantalousneuvoston (KKTN:n) johtamasta valtion teollisuudesta. Jos taas otamme ainoastaan KKTN:n johtaman teollisuuden, niin on tuotanto 108 pros. rauhanaikaisesta. Tänä talousvuonna aijomme tuottaa 20 pros. enemmän tuotteita kuin viime vuonna. Viime vuonna oli tuotannon lisäys noin 40 pros. verrattuna vuoden 1924—25 tuotantoon.

Näette siis, että teollisuustuotannon kasvu on tänä vuonna hitaampi kuin edellisenä vuonna. Tämä on selitettävissä siten, että edellisenä vuonna tapahtui tuotannon lisääminen pääasiassa vanhan kaluston, vanhan peruspääoman käytäntöön otton kautta, kun sensijaan nyt olemme jo jokseenkin tarkkaan käyttäneet koko omistamamme peruspääoman, ja tuotannon edelleen kasvaminen voi tapahtua

ainoastaan vanhojen tehtaiden uudelleen varustamisen, tai uusien tehtaiden rakentamisen, tai tuotantoprosessin järjestyttämisen kautta. Tämä 20 prosentin tuotannon lisäys jakaantuu tasavaltojen kesken seuraavalla tavalla. SSSR:n teollisuus lisää tuotantoaan tänä vuonna 18.7 prosentilla, siis alle keskimäärän. RSFSR:n teollisuus lisää tuotantoaan 23 pros., Ukrainan teollisuus myöskin 23 pros. Sekä RSFSR:n että Ukrainan teollisuus siis lisää tuotantoaan enemmän kuin koko teollisuuden keskimääräinen nousu on. Samoin Taka-Kaukaasian SSR:n teollisuus lisää tuotantoaan 28:lla prosentilla. Ainoastaan Valko-Venäjällä, Turkmenien ja Usbekien tasavalloissa on tuotannon kasvu keskitasoa alhaisempi.

Jotta kävisi vieläkin selvemmäksi ero tuotantomäärissä ennen ja nyt, esitän teille numeroita teollisuuden päivätuotannosta tällä hetkellä ja esim. vuosina 1925—24—23. KKTN:n johdon alainen teollisuus antaa tätä nykyä joka päivä 28 miljoonan ruplan arvosta tuotteita. Otan pohjaksi vuoden 1926—27 ensimmäisen neljänneksen, jolloin tuotemäärä teki 2.157 miljoonaa ruplaa. Vuoden 1925—26 ensimmäisellä neljänneksellä oli päivätuotanto 22 milj. ruplaa; v. 1924—25 oli vuoden keskimääräinen päivätuotanto 16 milj. r., ja v. 1923—24 ainoastaan 11 milj. ruplaa. Me olemme siis nostaneet teollisuuden päivätuotannon 2½ kertaiseksi: 1923—24 se oli 11 milj. r., mutta nyt se on 28.8 milj. r. Talouselämäme tulee siis yhä täysverisemmäksi. Saavutetut tulokset ovat kuitenkin vielä sangen vaatimattomia; keskimääräinen kulutus on sekä kaupungissa että maaseudulla vielä sangen alhainen, sillä tuotantomme rauhanaikainen taso on sellaiseen mitättömän alhainen, köyhä.

Verratkaamme kaupungin ja maaseudun tuotantomääriä. Tuotanto kasvaa myöskin maaseudulla joka vuosi, mutta jos vertaamme toisiinsa maaseudun ja kaupungin tuotannon prosenttisuhteita, niin huomaamme, että kaupunkien tuotanto kasvaa nopeammin kuin maatalouden tuotanto.

Onko tämä hyvä ja oikein? Tämä ei olisi suinkaan oikein, jos absoluuttiset luvut osoittaisivat maatalouden tuotannon vä-

henemistä tai pysähtymistä, samalla tasolla pysymistä; mutta koska maatalous lisää tuotantoaan ja lisää sitä suhteellisen nopeasti, niin teollisuustuotannon kasvu, sen ominaispainon, osuuden lisääntyminen koko tuotannossa saa myönteisen tosiasiain arvon, joka todistaa sitä, että se epäsuhte, joka meillä on olemassa teollisuuden kehitystason ja tarpeiden välillä, vähitellen häviää, että me todella teollistutamme maata.

II. Raskas teollisuus.

Jos sosialismin rakentamisen kannalta on välttämätöntä lisätä teollisuuden ominaispainoa, vahvistaa sen johtavaa asemaa koko kansantaloudessa, niin yhtä välttämätöntä on itse teollisuudessa kehittää erityisesti raskasta teollisuutta — metalli-, hiili-, nafta-, sähkö-, puu-, rakennusaine- ja kemiallista teollisuutta, — sanalla sanoen niitä teollisuudenhaaroja, jotka valmistavat tuotantovälineitä. Näiden teollisuushaarojen kehitys luo koko teollisen kehityksen aineellis-teknillisen perustan ja takaa teollisuudelle johtavan aseman maan taloudessa. Meidän teollisuussuunnitelmissamme v:lle 1926—27 esiintyy tämä ajatus siten, että kun koko tuotanto nousee 20 pros:illa, kasvaa tuotantovälineitä tuottavan teollisuuden tuotanto 23 pros. ja keveän teollisuuden 17 pros. Mutta juuri metallurginen teollisuus, vaikka se nykyään kasvaakin erityisen nopeasti, ei ole vielä läheskään saavuttanut rauhanaikaista tasoa. Kuluva talousvuonna saavutamme me valuraudan tuotannossa vasta 70.8 pros., martinteräksen 81.6 pros. ja valssituotteiden 73.9 pros. rauhanaikaisesta tuotannosta. Samalla me, kuten tiedätte, kärsimme metallin puutetta. Metallia on se raja, joka määrää kehityksemme kulun, sillä ilman sitä emme voi edelleen kehittää koneteollisuuttamme, tyydyttää rakennusteollisuutta ja talonpoikaiston tarpeita. Sen vuoksi onkin yksi neljäsosa niistä suurista summista, jotka ovat määrätty käytettäväksi teollisuuden peruspääoman lisäämiseen tänä talousvuonna, langennut metallurgisen teollisuuden osalle.

Hiiliteollisuus ei kansalaissodan aikana rappeutunut samassa määrässä kuin

metallurgia ja on sen nousu ollut tasaisempaa. Tänä vuonna ylittää sen tuotanto rauhanaikaisen 12 prosentilla, mahdollisesti 14:kin. Hiilinäkö tulee siis lievenemään ja tänä vuonna pääsemme me vapautumaan jo ennen sotaa ja aivan tähän saakka välttämättömästä hiilen tuonnista.

Myöskin naftateollisuuden alalla me edistymme huomattavasti ja ylitämme tal. v. 26—27 rauhanaikaisen tason 12—14 prosentilla, mahdollisesti 17 prosentilla. On sanottava, että naftateollisuuteen on kiinnitetty liian vähän huomiota. Siihen tähän saakka sijoitetut kylläkin huomattavat summat ovat olleet pääasiassa sen omia varoja. Tämä on kuitenkin aivan riittämätöntä katsoen tämän teollisuuden kannattavuusasteeseen, sen tärkeyteen koko taloudellemme ja siihen erityiseen nopeuteen millä siihen sijoitettujen varojen vaikutus esiintyy.

III. Konerakennus.

Konerakennus on se teollisuusala, joka on kaikkein lähimmässä yhteydessä teollistuttamisen kanssa. Ainoastaan kehittämällä konerakennusta, saavuttamalla ratkaisevaa menestystä tällä alalla voi teollisuutemme päästä omille jaloilleen, ulkomaista riippumattomaksi. Ja minä luulen, että konerakennustehtaittemme viime vuosien työ on täysin todistanut, että me voimme tämän tehtävän täyttää, jos työväenluokka jännittää kaikki voimansa ja hallitus, puolue ja valtiolimet edelleen hellittämättä kiinnittävät huomionsa tähän kysymykseen. Jo tal. v. 25—26 me todella jonkun verran ylitimme rauhanaikaisen tuotannon tällä alalla ja kuluvana vuonna tulee tuotantomme olemaan noin 134½ pros. rauhanaikaisesta. Maatalouskoneiden alalla on ylitys kokonaista 42 pros.

Esitettäköön vielä seuraavat eri alojen ennätykset (kaikki rauhanaikaisissa rupelissa). Veturirakennus v. 1912 20 milj., mutta tal. v. 26—27 jo 22 milj. Rautatievaunut samoina vuosina 23 milj. ja 247 milj. Rautatievaunuja 1912 1.4 ja nyt 3.3 milj. arvosta. Räjähdysmoottoreita 7.7 ja nyt 10 milj. arvosta. Turbiineja ei ennen sotaa juuri ollenkaan valmistettu,

mutta tänä vuonna valmistetaan 2 milj. arvosta. Sensijaan höyrykattilain tuotanto on jonkun verran vähäisempi: 1912 9 milj. ja nyt 5.7 m. Koneita metallin ja puun käsittelyä varten v. 1912 2.8 milj. ja nyt 4.2 milj. Koneita tekstiiliteollisuutta varten valmistettiin Venäjällä ennen 3 milj., nyt 11 milj. arvosta. Tupakka- ja paperossikoneita ennen ½ milj., nyt 11 milj. arvosta. Traktorien ja automobiilien tuotanto on kokonaan uusi. Edellisiä valmistamme tänä vuonna 3 milj. ja jälkimäisiä (pääasiassa kuorma-autoja) 5 milj. arvosta. — Ne suuret vaikeudet, jotka konerakennuksessa, varsinkin uusien tuotantoaloja järjestettäessä ovat välttämättömiä, ovat nyt useissa tapauksissa loistavasti voitettut. Suurin vaikeus tätä nykyä on tilausten epämääräisyys, epävarmuus. Trustit, jotka tilaustensa kautta itseasiassa ovat konerakennusteollisuuden isäntiä, pyrkivät, usein ilman pakottavaa syytä, tekemään tilauksensa ulkomailta. Tästä on tehtävä jyrkkä loppu ja konerakennusteollisuudellemme pitää varata kaikki ne tilaukset, jotka se kykenee täyttämään, vaikkapa aluksi olisi tehtävä suuriakin taloudellisia uhrauksia. KKT:n yhteyteen on nyt järjestetty komitea tätä asiaa varten. Se mitä tähän saakka olemme konerakennuksen alalla saavuttaneet, on itseasiassa vielä sangen vähäistä siihen verraten mitä meidän on tehtävä kyetäksemme rakentamaan sosialismin tässä maassa.

Tekniikan alalla on meidän teollisuudessamme tällä hetkellä käynnissä valankumous. Teknillinen ajatus toimii, kiehuu tehtaissamme. Tämän luovan ajatuksen kaikkia tuloksia emme vielä voi laskea, mutta on aivan selvää, että jo lähin tulevaisuus antaa meille sangen huomattavia näkyviä tuloksia niin taloudellisesti kuin teknillisestikin.

Saavutuksemme sähköteollisuuden alalla ovat sangen huomattavia, sillä sähköasemiemme/voimamäärä on nyt 2½ kertaa suurempi kuin v. 1913 ja tämän voiman lisänsä ovat antaneet melkein yksinomaan suuret piirivoima-asemat. Mutta verrattuna monien kapitalistimaiden saavutuksiin tällä alalla olemme me vasta alkuasteella. Sähkön kulutus on henkeä

kohti vuodessa meillä 22 kilowattituntia, Saksassa 480, Yhdysvalloissa 700 ja Norjassa 2.000. Huolimatta suurista saavutuksistamme, olemme kuitenkin vielä paljon jäljessä mainituista maista, joten tämän alan kehittämiseen täytyy vuosi vuodelta lisätä voimia ja varoja. Näin on tehtykin tähän saakka ja tuotantomme tällä alalla lisääntyy kiihtyvässä tempossa. Tal.v. 25—26 lisääntyi sähköasemien voimamäärä 78 tuh. kilowattia, mutta tänä vuonna lisääntyy se 176 tuh. kilowatilla. Monet suuret asemat ovat alkaneet näinä vuosina toimintansa ja vielä useampia on pantu rakenteille. Valtion sähköistämiskomitean sähköistämissuunnitelma on osoittautunut suurin piirtein katsoen täysin reaalisiksi.

IV. Teollisuus ja maatalous.

Teollisuutemme tuotanto lisääntyy tänä tal. vuonna 1.414 milj. ruplalla viime vuoteen verraten. Ei ole kovinkaan kaukana se aika, jolloin laskimme koko teollisuutemme tuotannon tällaisissa summissa. Nyt voimme laskea sen vuotuisen kasvun kokonaisissa miljoardoissa.

Olisi suuri erehdys käsitellä teollisuutta erillisenä, erittäinkin maataloudesta eroitettuna. Maatalous ja teollisuus ovat mitä läheisimmässä yhteydessä toistensa kanssa. On muistettava, että maataloudesta saatuja raaka-aineita muokkaava teollisuus muodostaa 47 pros. koko teollisuudestamme. Se ei kyllä vielä saa läheskään kaikkia tarvitsemiaan raaka-aineita riittävässä määrässä omalta maataloudeltamme, — siitä jalempänä —, mutta tosiasia on, että noin puolet teollisuudestamme on täten suoranaisesti riippuvainen maataloudesta. Kun puhumme maatalouden voimaperäistytymisestä, koneellistuttamisesta ja teollistuttamisesta, joudumme tekemisiin toisen välittömän riippuvaisuussuhteen kanssa. Menestys tällä alalla riippuu teollisuuden kehityksestä ja kyvystä. Teollisuutemme on tämän täysin tajunnut. Rauhanaikainen maatalouskoneiden tuotanto oli 67 milj. r. Tal. v. 23—24 se oli pudonnut 16 milj. ruplaan (rauhanaik. ruplia), mutta nousi 24—25 jo 39 milj. ruplaan, 25—26 68 milj. r. ja tänä vuonna tulee tuotantomme olemaan

95 miljoonaa ruplaa, siis 42 pros. enempi kuin ennen sotaa. Tämä ei kuitenkaan tyydytä maatalouden tarvetta, vaan on ulkomailta tuotava lisää. Ennen sotaa tuotiin maatalouskoneita 48 milj. ruplan arvosta. Se pysähtyi kansalaissodan aikana kokonaan, mutta on senjälkeen jälleen nopeasti noussut, niin että se tal. v. 25—26 ylitti rauhanaikaisen. Tänä vuonna tuomme ulkoa ainoastaan 31½ milj. r:n arvosta. Maatalous saa siis tänä vuonna yhteensä noin 126 milj. r:n arvosta koneita, 115 milj. vastaan rauhan aikana. — Maatalouden sähköistämisen alalta mainittakoon 78 asemaa, joissa 1.400 kilowattia, vuonna 1916, mutta 446 asemaa, joissa 7.700 klw., v. 1925. Suhteellinen kasvu on siis sangen suuri, mutta 446 asemaa tässä suunnattomassa maassa — se on pisara meressä. Sähköä käytetään maalla melkein yksinomaan valaistukseen, maataloustuotantoon ei juuri ollenkaan. Ponnistuksemme ovat siis kohdistettavat sähkövoiman lisäämiseen ja sen suuntaamiseen varsinaisen maataloustuotannon palvelukseen.

Vielä yksi ala, jossa teollisuus välittömästi auttaa maataloutta sen tuotannon kohottamisessa, — kemialliset lannoitusaineet. Nyt jos koskaan pitäisi työväenluokan ja talonpoikaiston huomio kiinnittää tälle alalle, jolla mahdollisuutemme ovat äärettömät, mutta asiat huonolla tollalla. Peltomme antavat, kuten tiedetään, perin alhaisia satoja verrattuna muihin maihin. On laskettu, että jos meillä käytettäisiin 25—35 puutaa kemiallisia lannoitusaineita desjatiinaa kohti, joka tulisi maksamaan maalle 2½ miljoardia ruplaa, lisäisi se maataloutemme tuotteiden määrää noin 5 miljoardilla ruplalla. Siis kannattavaa, mutta kerralla emme voi sitä tehdä. Tällä hetkellä on asema sellainen, että me, kuudesosa maapallon maapinta-alasta, käytämme yhden tuhannesosan maapallolla vuosittain käytetystä kemiallisten lannoitusaineiden määrästä. Tällä alalla on meillä siis melkein kaikki vielä tekemättä niin itse teollisuudessa, jolla on riittävästi joka lajia raaka-aineita (fosfori, kali, tyyppi) saatavissa, kuin propagandan ja kauppajärjestön kehittämisessä. Tähän suuntaan on erityisen paljon voimia uhrattava.

V. Raaka-ainekysymys.

Erityinen merkitys teollisuuden ja maatalouden suhteissa toisiinsa on raaka-ainekysymyksellä. Miten ovat asiat meillä tätä nykyä? Ei ollenkaan voida sanoa, että teollisuuden vaatimukset raaka-aineiden suhteen olisivat tyydytetyt. Huomatava määrä puuvillaa on tuotava ulkoa. Villateollisuus työskentelee pääasiassa ulkomaisen raaka-aineen varassa. Ja samalla on myönnettävä, että meidän mahdollisuutemme raaka-aineiden tuotannon alalla ovat äärettömän suuret. Totta on, ettei teollisuutemme raaka-aineperusta ollut ennen sotaakaan varsin vahvasti kehittynyt. Mutta nyt kun olemme päämääräksemme asettaneet vapautumisen ulkomaisesta riippuvaisuudesta ja maan teollistamisen, on raaka-aineiden tuotantoa erityisellä voimalla kehitettävä.

Mitä eri raaka-ainekasvien viljelysaloihin tulee, näyttää asema jokseenkin valoisalta. V. 1926 olivat viljelysalat vuoteen 1913 verraten seuraavat: puuvilla 99 pros., pellava 117, sokerijuurikas 81 ja aurinkokukka 200 prosenttia. Satomäärä sensijaan on heikonlainen: puuvillaa 70 pros., rauhanaikaisesta, pellavaa 76, sokerijuurikasta 71, hampua ja aurinkokukkaa 91 prosenttia jne. Viljelysalojen laajuudesta huolimatta saamme siis raaka-ainetta huomattavasti vähemmän kuin oli ennen sotaa. Koska tuotantomme on nyt useilla teollisuusaloilla saavuttanut ennen sotaa vallinneen tason, sattuu tämä meihin vangen kipeästi, pakottaa turvautumaan tuontiin ja huutamaan raaka-aineprobleemista. Tähän kysymykseen on meidän käytävä kiinni kaikella voimalla ja ratkaistava se. Raaka-aineperustan laajentamiseen on meillä rajattomat mahdollisuudet ja samalla ei teollisuutemme pääse kehittymään edelleen, ellei tätä perustaa nopeasti laajenneta. Tämän kysymyksen ratkaisuun käytetyt voimat antavat nopeasti hyvin suuria tuloksia. — Tässä mainittakoon vielä lyhyesti millainen on asema eläinkunnasta saatujen raaka-aineiden suhteen. Karkeavillaisia lampaita on nyt 96 pros. rauhanaikaisesta määrästä, mutta villaa niistä saadaan huomattavasti vähemmän kuin silloin. Suuria vuotia (nahkateollisuutta varten)

saadaan suunnilleen rauhanaikainen määrä. Huonoimmin on asianlaita hienovillaisten lampaiden suhteen: niitä on kaikkiaan vain 12,8 % rauhanaikaisesta määrästä. Se vaatii siis erityisen ponnevia toimenpiteitä, joihin myöskin on ryhdytty (lampaiden tuonti, verohelpotukset ym.).

Mihin toimiin on ryhdyttävä raaka-ainekysymyksen ratkaisemiseksi? Ne virheet, jotka erityisesti viime vuonna tällä alalla tehtiin, osoittivat samalla tien ratkaisuun. V. 1925 oli teknillisten kasvien viljelysala suurimmillaan, ja johtui tämä siitä, että viljan ja raaka-aineiden hintojen suhteet silloin olivat raaka-aineille edulliset. Näin ei ollut viime vuonna, ja tilanteen kehitys sai heti pahan käänteen. Hallituksen viimeaikaisilla toimenpiteillä on ollut jo jonkinlainen vaikutus parempaan päin. On saatu aikaan jonkun verran edullisempi suhde raaka-aineiden ja viljan sekä raaka-aineiden ja teollisuustuotteiden hintojen välillä. Kiihoittavasti vaikuttavat myöskin huomattavat verohelpotukset. Ennen kaikkea on saatava aikaan vakava, pysyvä hintasuhte, sillä se lopullisesti ratkaisee raaka-ainekysymyksemme.

VI. Hintakysymys.

Tuotanto kasvaa ja me olemme siinä suhteessa saavuttaneet suuria tuloksia. Nyt on tuotteiden määrän lisäämisen ohella edessämme niiden hintaa ja laatua koskevat kysymykset.

Teollisuustuotteiden hinnoista riippuu maatalouden tavaratuotannon kehittyminen. Hintatasosta riippuu sisämarkkinain ostokyky, markkinain ostokyvystä riippuu teollisuuden edelleen kehitys. Reaalitö-palkka on myöskin hinnoista riippuvainen. Vientimme, joka on välttämätön voidaksemme tuoda maahamme tuotantovälineitä ja tarpeellisia raaka-aineita, tämän viennin kannattavuus ja kehitys on riippuvainen sisämarkkinain hintatasosta. Ja vihdoin rahajärjestelmämme vakavuus on välittömästi hintatasosta riippuvainen, erittäinkin teollisuustuotteiden hinnoista. Miten on hintojen laita meillä?

Teollisuus- ja maataloustuotteiden hintojen välillä on meillä olemassa jyrkkä epäsuhde, jotapaitsi tämä epäsuhde on suurentunut edellisen tal. vuoden viimeisellä ja kuluvan tal. vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Teollisuustuotteiden indeksi on noussut ja maataloustuotteiden indeksi on alentunut. Miten on tämä epäsuhde poistettava? Yksinkertaisin ja näennäisesti helpoin tapa olisi luonnollisesti maataloustuotteiden hintojen korottaminen, mutta se olisi äärettömän vaarallinen koko kansantaloudellemme, sillä siitä olisi seurauksena työpalkkojen nousu ja hintojen kohoaminen läpi linjan. Se siis sattuisi kipeästi sekä työväestöön että talonpoikaistoon. Ainoa oikea on hallituksen omaksuma tie, — teollisuustuotteiden hintojen alentaminen. Näissä on tapahtunut seuraavia muutoksia: Vuodesta 1923 alkaen, jolloin hinnat olivat sangen korkeat, alensimme me tehdashintoja suurella menestyksellä (30—40 pros.) aina tal. vuoteen 1925—26 saakka, jolloin hinnat alkoivat taas jonkun verran kohota (2—3 pros.). Vähittäiskauppahinnat alenivat myöskin vuodesta 1923 alkaen, mutta vähemmässä määrässä kuin tukuhinnat, s.o. hintojen alennus ei tullut kokonaisuudessaan kuluttajien hyväksi, ja vuodesta 1925—26 alkavat vähittäishinnat nousta jyrkemmin kuin tukuhinnat. — Mitä hintoja on nyt alennettava? Hallitus ratkaisi tämän kysymyksen siten, että teollisuuden on parantamalla tuontoprosessia alennettava tuotteiden tehtaanhintoja, ja kauppajärjestöjen on alennettava vähittäishintoja vieläkin enemmän. Hallituksen antama direktiivi sisälsi, että tehtaanhinnat pitää kesäkuun 1 päivään mennessä alentaa 5 prosentilla ja vähittäishintoja 10 prosentilla. Mitä tulee tehtaanhintojen alentamiseen, näyttää siltä, että hallituksen antama direktiivi tulee aikanaan täytetyksi. Alennukset olivat huhtikuun 1 päivään mennessä jo aivan reaalisia, havaittavia. Villatavarat alenivat 10 prosentilla, puuvillatavarat $4\frac{1}{2}$ pros., nahkatuotteet $6\frac{1}{2}$ jne. Yhteisalennus on noin $3\frac{1}{2}$ —4 pros. Vähittäiskaupassa on sensijaan havaittavissa selvästi epätyytyttäviä ilmiöitä. Maaliskuun 1 päivään mennessä ei hintoja ole alennettu 3 prosentilla, kuten

hallituksen direktiivi sisälsi, eivätkä edes kaikki teollisuuden tekemät alennukset ole tulleet kuluttajien hyödyksi. Tämä ei ole hyvä merkki. Kysymys on siitä, olemmeko me isäntiä tällä alalla, vai emmekö. Kaikki yhteiskunnalliset voimat ovat käytettävät asetetun päämäärän saavuttamiseksi. Sitäpaitsi ei ole kysymys pelkästään tästä yhdestä alennuksesta. Tämä on vain ensimmäinen, sillä »sakset», jotka juuri viimeaikoina ovat päässeet pahasti leviämään, täytyy saada häviämään taloudestamme. Tämä on välttämätöntä oikeiden suhteiden luomiseksi työväenluokan ja talonpoikaiston välillä, teollisuuselämän elvyttämiseksi, koko talousorganismän puhdistamiseksi ja tien tasoittamiseksi maan teollistuttamiselle, sillä korkeat hinnat merkitsevät talouden mätänemistä, paikallaan polkemista, sillä teollisuuden kehitykseen liittyy aina hintojen aleneminen. Hintojen alentaminen ei myöskään saa tapahtua kasaantumisprosessin kustannuksella, vähentämällä meille niin tärkeää uusien pääomien kerääntymistä, vaan tuotanto- ja kauppa-koneiston parantamisen, halventamisen, kulujen ja kustannusten vähentämisen kautta. Kaikki yhteiskunnalliset voimat ovat jännitettävät näiden päämäärien saavuttamiseksi.

VII. Peruspääoman lisääminen ja parantaminen.

Ratkaiseva tekijä tuotantokustannusten ja hintojen alentamisessa on luonnollisesti teollisuuden teknillinen uudistaminen ja lisääminen; se ei ainoastaan lisää tuotteiden määrää, vaan myöskin lujen pohjan tuotantokustannusten alenemiselle. Tal. vuonna 1925—26 sijoitimme me peruspääomaan suunnitelman mukaan 780 milj. r., mutta todellisuudessa on, kuten laskelmat osoittavat, sijoitettu 820 milj. r. Ensikerran sijoitimme teollisuuden rakentamiseen näin suuria summia, ja siitä pääasiassa johtuu, että tehtiin joukko virheitä. Ensiksikin sisältyi suunnitelmiin sellaisia töitä, jotka olisivat voineet jäädä tekemättäkin. Toisaalta suoritettiin töitä, jotka eivät sisältyneet suunnitelmiin; esim. rakennettiin nahkattehtaita, jotka eivät olleet suunnitelmissa.

eivätkä tarpeellisia, ja joiden käyntiinpano aiheutti raaka-ainepulan. Sijoitusten vaikutus, efektiivisyys ei ollut aina hyvä; esim. lisääntyy tuotemäärä, mutta oma hinta ei alene. Tämä on vähemmän tarkoituksenmukaista sijoittamista. Pahin puute on kuitenkin koko rakennustoiminnan kalleus. Tämä hidastuttaa, vaikeuttaa kehitystämme ja siirtymistä uudelle sosialistiselle perustalle. On hinnalla millä tahansa päästävä siihen, että mahdollisimman pienillä varoilla saisimme aikaan mahdollisimman suuren tuloksen. Meidän on tässä suhteessa päästävä ainakin amerikkalaisen ja eurooppalaisen tekniikan tasalle. 1:n, 2:n tai 10:n prosentin säästö merkitsee meidän sijoittamissamme summissa kymmeniä miljoonia ruplaa.

Kuluvana vuonna sijoitamme me peruspääoman rakentamiseen, lisäämiseen teollisuudessa 947 milj. r. ja sähköistämiseen sen lisäksi 153 milj. r. Tästä summasta 30 milj. pidetään jakoreservinä kaiken varalta ja 47—50 milj. on määrätty toisen asteen töitä varten, joihin ryhdytään ainoastaan siinä tapauksessa, että finanssiasema sen sallii. — Sijoitusten yleisen kasvun ohella on huomattava sijoitusten lisääntyminen raskaaseen teollisuuteen. Viime vuonna sai raskaan teollisuus 536 m. r. ja kevyt teollisuus 244 m.r., prosenteissa 68.6 ja 31.4. Tänä vuonna me edelleen lisäsimme raskaan teollisuuden osuutta. Se sai 675 m.r. ja kevyt teollisuus 242 m.r., prosenteissa 73.6 ja 26.4. Sitäpaitsi eroavat tämän vuoden sijoitukset muutenkin luonteensa puolesta edellisen vuoden sijoituksista. Viime vuonna me käytimme enempi varoja remonttiin, korjauksiin ja vähemmän uuden koneiston hankintaan. Tänä vuonna käytämme paljon varoja uuden koneiston hankintaan ja rakennamme myöskin enemmän uutta. Tämä esiintyy tarvittavien koneiden määrässä. Viime vuonna toimme koneita maahan 51 m.r. arvosta ja käytimme kotimaisia koneita 161 m.r. arvosta. Tänä vuonna ovat vastaavat numerot 156 m.r. ja 171 m.r. Me siis asemamme tänä vuonna erityisen paljon uusia koneita paikoilleen.

Lähemmin jaoteltuna saavat tärkeimmät teollisuusalat seuraavia summia.

Hiili- ja naftateollisuus 273 milj.r. (viime vuonna 204 m.r.), josta 58.4 milj. käytetään uusien kaivosten, tehtaiden jne. rakentamiseen, 169.7 m.r. vanhojen laajentamiseen ja uudella koneistolla varustamiseen. Metalliteollisuus saa 237 m.r. (ed. vuonna 188 m.r.), josta uuden rakentamiseen ainoastaan 18 m.r., sillä suuret metallitehtaat ovat vasta suunnittelun alaisina. Kutomoteollisuus saa 122.8 m.r. (ed. vuonna 139.8 m.r.). — Tasavälloittain jakaantuvat peruspääomaan sijoitettavat varat seuraavasti: Liiton teollisuus saa 641 m.r. (viime vuonna 544 m.r., siis 17 pros. lisäys). VSFNT:n teollisuus saa myöskin 17 pros. lisäyksen viime vuoteen verraten. Ukraina 60 m.r., (v.v. 59 m.r.). Taka-Kaukaasia saa 14 m.r. (ed.v. 9 m.r.), Valko-Venäjä 6.9 m.r. (ed.v. 3 m.r.), Uzbekistan 6 ja Turkestan 4 milj. r. (ed. vuonna 3 ja 3 m.r.).

Uuden rakentamiseen, uuden peruspääoman luomiseen käytetään tänä vuonna 186 milj. r. (ed. vuonna 100 m.r.). Tämä summa näyttää kyllä suurelta, mutta todellisuudessa se on aivan riittämätön. Meidän on nyt jo ajateltava uusien tehtaiden rakentamista suuressa mittakaavassa, sillä 5—6 vuoden perästä se on liian myöhäistä. Jotta meillä olisi viiden vuoden perästä välttämätön tuotannon laajuus, on meidän nyt jo sijoitettava uuden peruspääoman luomiseen paljon varoja, sillä muussa tapauksessa tulee kiihtyvä tavarankäyttö esteeksi teollisuuden, kuljetuslaitoksen ja maatalouden, s.o. koko kansantalouden kehitykselle. Kuluvana talousvuonna pannaan käyntiin uusia liikkeitä 110 milj. r:n arvosta. Tal.v. 1927—28 pannaan käyntiin uusia tuotantolaitoksia 188 m.r. arvosta. Näinä kahtena tal. vuonna rakenteille panemiemme uusien tehtaiden yhteinen arvo, niiden valmistuttua, tulee olemaan 655 milj. r. Me siis täten sidomme kansantalouden suuriin sijoituksiin tulevien vuosien aikana. Tämän uuden suunnittelemisen vaatii meiltä paljon huolta ja suuria varoja. Tähän työhön käytimme viime vuonna 2½ milj. r. ja tänä vuonna kokonaista 11.8 milj. r. — Suunnitelluista, aljetuista ja vasta aljettavista tehdasrakennuksista mainittakoon kolme suurta metallurgista tehdasta (Siperiassa, Uraalissa

ja Krivoi Rogissa) kukin noin 80 milj. r. peruspääomalla, yhteensä siis noin yksi neljäsosa miljardia; suuri metallitehdas Sverdlovskissa (aljettu), teräsvalimo Ala-Tagiilissa, joka tulee maksamaan 144 m. r., traktori-tehdas Stalingradissa ja maanviljelyskonetehtas Rostovissa. Donin hiilialueella me rakennamme 20 suurta, 129 keskikokoista ja 41 pientä kaivosta, koksiiuuneja ym. Naftateollisuuden alalla ovat mainittavat valmistumassa olevat naftajohto Grosny—Tuapse, kohdakkoin aljettava naftajohto Baku—Batum ja naftatilauslaitokset Tuapsessa, Batumissa ja Grosnyssä. Siinä tärkeimmät.

VIII. Tuotannon järkipäristyttäminen ja teollisuushallinnon uudestajärjestäminen.

Peruspääomien uudistamisen ja uusien tehtaiden rakentamisen ohella on meillä olemassa hyvin suuri tuotantoreservi hallussamme olevan tuotantokoneiston käytön järkipäristyttämisessä. Työn tuottavuus on meillä tavattoman alhainen. Työläisen päivätuotanto lisääntyy ja lisääntyy kokolailla huomattavasti, mutta työpalkat kohoavat vieläkin nopeammin, joten työpalkan määrä tuoteyksikköä kohti vaikuttaa omaa hintaa kohottavasti. Millä hinnalla tahansa on saavutettava päinvastainen järjestys. Tämän käsittävät työläisetkin ja ammattiliittojen viimeinen edustajakokous päätti, että työn tuottavuutta pitää lisätä sillä tavoin, että työpalkan osuus tuoteyksikköä kohti jatkuvasti alenisi samalla kun työpalkan absoluuttinen määrä lisääntyisi. Tämä saavutetaan työn paremman järjestämisen ja uusien työmenetelmien kautta. — Päävika on ollut työkoneteollisuuden riittämättömässä ja ei-järkipäristeisessä käyttämisessä. Sentähden on työprosessien järkipäristyttämisellä tällä hetkellä tavaton merkitys. Tällä alalla ovat mahdollisuudet meillä äärettömät. Tärkeimmät ja lähimmät tehtävät tällä tiellä ovat: trustien ja eri tuotantolaitosten spesialisoituminen, tuotteiden standartisoituminen, sarjatuotanto, normalisoituminen, erilaisten mekanismien, konveijerien ym. käytäntöön otto. Kaikilla niillä on samat vaikutukset: kalusto ja koneisto tulee täydellisemmin käytetyksi, työn ja työpalkan

määrä tuoteyksikköä kohti, s.o. oma hinta alenee, tuotemäärä lisääntyy ja se tulee laadultaan parempaa.

Yksi kaikkein tärkeimpiä, ehkäpä tärkein tänä talousvuonna ratkaistava kysymys on teollisuuden hallintojärjestelmän uudistaminen. Äskettäin oli koolla KKTN:n täysistunto, johon otti osaa suuri joukko paikallisia työntekijöitä, ja joka erityisellä huolella käsitteli tätä hallintokysymystä. Trustilakiin ehdotamme sarjan tärkeitä muutoksia ja annamme asetuksen tehdashallinnoista. Uudistusten sisältö on: antaa trusteille ja erittäinkin tehtaille enemmän itsenäisyyttä, toimintavapautta. Niiden on saatava suurempi toimivapaus lain ja annettujen ohjeiden rajoissa, suurempi vapaus käyttää niille uskottuja pääomia ja varoja. Ylempien orgaanien tehtäväksi tulee jäädä yleinen johto ja järjestely, sillä emme voi desentralisoimisessa mennä niin pitkälle, että se häiritsisi, hävittäisi suunnitelmallisen johdon, suunnitelmallisen talouden. — Samassa täysistunnossa päätimme yksinkertaistuttaa tilinpitojärjestelmäämme. Lokakuun 1 p:nä aijomme ottaa käytäntöön sangen yksinkertaisen tilijärjestelmän, joka tulee huomattavasti vähentämään yleiskuluja ja tilinpitoon tähän saakka käytettyjen varojen määrää. Mutta jo tämän tal. vuoden aikana aijomme saavuttaa huomattavia tuloksia vähentämällä useita tilimuotoja. Tilinpidon yksinkertaistuttamisella on myöskin iso organisatorinen merkitys. Kun pienimätkin asiat kulkivat tehtaasta KKTN:oon saakka, johti se läpi koko linjan pikku-maiseen holhoukseen, joka ei ainoastaan ole kallista, varoja ja aikaa kysyvää, vaan myöskin vaikutti ehkäisevästi tuotannon kehitykseen. Tämä kaikki on nyt poistettava.

Olemme saavuttaneet rauhanaikaisen tuotantotason ja olemme luoneet ensimmäisen teknillisen perustan uudelle sosialistiselle tuotannolle. Tämän olemme saavuttaneet omin varoin, omin voimin, ilman ulkomaista apua. Mihin perustuu tämä menestyksemme? Ensiksikin siihen, että meillä laajat joukot ottavat osaa yhteiskunnalliseen luomistyöhön, että työväen luokka välittömästi ottaa osaa teollisuuden rakentamiseen, että se on teol-

lisuuden isäntä. Toiseksi siihen, että taloutemme on keskitettyä, suunnitelmallista taloutta. Jos olisimme jättäneet taloutemme kehittymään ilman keskitettyä, suunnitelmallista johtoa, emme olisi tätä tulosta saavuttaneet. Tämän todistaa kapitalistimaiden esimerkki. Vaikka niillä on käytettävissä suuremmat ja kehittyneemmät voimat ja ne saavat tukea toisistaan, eivät ne, eräitä poikkeuksia lukuunottamatta, ole sanottavasti rauhanaikaista tasoa sivuuttaneet, vaan ovat useat jääneet siitäkin alle. Tällä hetkellä on meidän kehityksemme jo jonkun verran nopeampi kuin kapitalististen vastustajiem-

me ja me alamme lyhentää sitä välimatkaa, joka on olemassa niiden teknillisen kehitystason ja meidän kehitystasomme välillä. Meidän tehtävämme on omistaa ja ottaa käytäntöön joka alalla tekniikan parhaat saavutukset ja kehittää niitä edelleen sillä laajemmalla, vapaammalla yhteiskunnallisella pohjalla, jonka työväenluokka on luonut. Kun olemme vakavasti saavuttaneet nykyaikaisen tekniikan tason, tulee kehityksemme olemaan niin nopeaa, ettemme voi siitä tällä hetkellä vielä uneksiakaan. Ja silloin sosialismi lopullisesti voittaa meidän taloudessamme.

Lenin: Kirjeitä kaukaa.

5:s kirje. Vallankumouksellisen proletaarisen valtiojärjestyksen tehtävät.

Sunnuntaina 8 p. huhtikuuta (26 p. maalisk.).

Edellisissä kirjeissäni määrittelin Venäjän vallankumouksellisen proletariaatin tehtävät seuraavalla tavalla: 1) On osattava kulkea mahdollisimman oikeata tietä vallankumouksen seuraavaan etappiin eli toiseen vallankumoukseen jolloin 2) valtiolta siirretään kartanoherrojen ja kapitalistien (gutshkovien, miljukovien, kerenskien) hallitukselta työväen ja köyhimmän talonpoikaiston hallituksen käsiin. 3) Tämä hallitus on järjestettävä työläisten ja talonpoikien edustajien Neuvoston muotoon, nimenomaan 4) särkemällä kaikissa porvarillisissa maissa käytännössä olevan valtiokoneiston armeijoihin, poliiseihin, virkamiehistöihin ja 5) asettamalla sen sijaan koko aseistetun kansan muodostaman järjestön. 6) Ainoastaan tämänlainen hallitus sekä luokkakokoonpanoonsa (»proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumoukselliskansanvaltainen diktatuuri») että hallintoelimiinsä nähden (»proletaarinen miliisi») kykenee menestyksellisesti ratkaisemaan nykyhetken vaikean ja kiireellisen päätehtävän, nim. rauhan aikaansaamisen, ei minkään imperialis-

tisen rauhan, sopimuksineen imperialististen valtojen kanssa kapitalistien ja hallitusten ryöstämän saaliin jaosta, vaan todella kestäväen demokraattisen rauhan, joka voidaan saavuttaa vasta profetaarisen vallankumouksen tapahduttua useissa maissa. 7) Venäjällä on proletariaatin voitto lähimmässä tulevaisuudessa mahdollinen ainoastaan sillä ehdolla, että työläiset ensi toimenpiteenään ryhtyvät tukemaan talonpoikaiston valtavaa enemmistöä sen taistelussa kartanoherrojen maiden pakkoluovuttamiseksi (sekä maan kansallistuttamiseksi, jos »104:n» *) agaraariohjelma olennaisesti edelleenkin on talonpoikaiston maaohjelmana). 8) Tämän talonpoikaistalouksellisen vallankumouksen yhteydessä ja sen pohjalla ovat köyhimmän talonpoikaistalouksen kanssa liittoutuneen proletariaatin seuraavat toimenpiteet mahdolliset ja välttämättömät, toimenpiteet, jotka tarkoittavat tuotannon ja tärkeimpien tuotteiden jaon kontrollia, »yleisen työvelvollisuuden» aikaansaa-

*) Työryhmän I:ssä ja II:ssä Duumas-
sa esittämä maaohjelma.

mista j.n.e. Sodan luomissa oloissa, mitkä sodan jälkeinen aika on vielä monessa suhteessa kärjistänyt, ovat nämä toimenpiteet ehdottoman välttämättömiä, mutta edelleen kehitettyinä ne voivat edistää siirtymistä sosialismiin. Välttömästi ja yhtäkkiä ei Venäjällä voida toteuttaa sosialismia, sensijaan se on täysin mahdollinen ja käytännöllisesti välttämätön tämänlaisten siirtymisten toimenpiteiden tuloksena. 9) Erityisten palkkatyöläisneuvostojen viipymätön perustaminen maaseudulla eroitukseksi muista talonpoikain edustajien neuvostoista osoittautuu siten äärimmäisen tarpeelliseksi.

Tällainen on kaikessa lyhykäisyydessään ohjelma, mikä perustuu Venäjän ja maailmanvallankumouksen luokkavoimiin sekä vuosien 1871 ja 1905 antamiin kokemuksiin.

Luokaamme nyt yleissilmäys tähän ohjelmaan kokonaisuudessaan tarkastamalla ensin ohimennen Kautskyn kantaa tässä asiassa. Kautsky »toisen» Internationaalin (1889—1914) huomatuin teoreetikko

ja kaikissa maissa esiintyvän »keskusta» eli »räme» suunnan, sosiali-shovinistien ja vallankumouksellisten internatsionalistien välillä horjuvan suunnan tunnetuin edustaja on lehensä »Die Neue Zeit» (Uusi aika) huhtik. 8 p. numerossa käsitellyt tätä teemaa kirjoituksessa »Venäjän vallankumouksen perspektiivit».

»Ennen kaikkea» — kirjoittaa Kautsky, — »on meidän selvitettävä itsellemme ne tehtävät, mitkä vallankumouksellisella proletaarisella vallalla (valtiojärjestyksellä) on suoritettavanaan».

»Kaksi asiaa», — kirjoittaja jatkaa, — »ovat proletariaatille todella välttämättömät, nim. demokratia ja sosialismi.»

Tämä on täysin kiistatonta, mutta Kautsky, ikävä kyllä, esittää sen niin ylimalkaisessa muodossa, ettei siitä itse asiassa käy selville yhtään mitään. Yksinpä porvārillisen ja imperialistisen hallituksen jäsenet Miljukov ja Kerenski aivan hyvin voisivat allekirjoittaa tuon lauseen, edellinen sen edellisen osan, jälkimäinen sen jälkimäisen osan. *)

Kansainvälinen kommunistinen lastenliike.

Helmikuun loppupuolella pidettiin Berliinissä Kommunistisen Nuorisointernationaalin lastenliittojen III kansainvälinen konferenssi; edustajia yli 10 maasta.

Työjärjestyksessä oli ensimmäisenä Kansainvälisen lastentoimiston selonteko, jossa käsiteltiin työväenluokan lasten asemaa nykyisenä ajankohtana ja kommunistisen lastenliikkeen nykyistä tilaa. Siitä kävi selville, että lasten asema on viime vuosina, kapitalismin osittaisen, tilapäisen vakautumisen aikana suuresti huonontunut. Yhä lisääntyvä työväenluokan riisto vaikuttaa ehkäisevästi lasten ruumiilliseen kehitykseen. Myös lasten riisto on kasvanut. Lasten työvoima kilpailee varttuneemman nuorison ja vanhemman väen työvoiman kanssa. Joukko-työttömyys, joka on useissa maissa tullut pysyväiseksi ilmiöksi, aiheuttaa alira-

vitsemistä, sairautta ja kerjäläistymistä. Kapitalismin työväenluokkaan kohdistama hyökkäys ulottuu myös kouluihin. Kiihkokansalliset pyrkimykset ja koulun militarisoiminen saavat yhä enemmän jalansijaa.

Ilmeisen vastakohtan kapitalistisille maille muodostaa tässä asiassa Neuvostoliitto. Täällä kiinnitetään mitä suurin huomio lasten kasvatukseen, heidän ruumiilliseen ja henkiseen kehitykseensä. Lasten turvattomuutta vastaan taistellaan lastenkotien ja muiden tehokkaitten toimenpiteitten avulla. Neuvostoliitossa paranee työväenluokan lasten asema, kapitalistisissa maissa se huononee.

Kommunistisessa lastenliikkeessä on havaittavissa kehitystä. Useissa maissa

*) Tässä kohden käsikirjoitus katkeaa

on työ kouluissa ja taistelu lasten riistoa vastaan tehostunut. Saksan liitto on onnistunut omaksumaan työmuodot, jotka pohjautuvat lasten ja koko työväenluokan jokapäiväisiin tarpeisiin. Toimihenkilöiden systemaattinen kouluutus on myös huomattava edistys. Englannin lastenliitto sai suuret voittonsa kehityksensä tiellä ottamalla aktiivisesti osaa kaivostaistelun avustamiseen. Eräissä maissa on kehitys, ikävä kyllä, pysähtynyt. Syynä tähän on puolueiden ja nuorisoliittojen laiminlyönnit lastenliikkeen nähdessä ja vanhentunut työn sisältö ja yliaikansa eläneet työmetodit.

Organisatorinen uudistus ja nuorisoliittojen tehtävät.

Useissa maissa ei ole päästy vanhasta organisatiosta, jonka muodostaa liitto osastoineen. Lähin ja kiireellisin tehtävä on lastenliittojen uudelleen järjestäminen koulu- ja työpaikkasolujen pohjalla. Tämä on täysin ymmärrettävä, kun ottaa huomioon, että koulut ja työpaikat ovat suurten lapsijoukkojen jokapäiväisiä oleskelupaikkoja. Niin kauan kuin liitto ei uudista organisatiotaan, se pysyy pakotakin vain lasten kehittyneimmän osan järjestönä, joka ei voi ulottaa ainakaan jatkuvaa vaikutustaan suuriin lapsijoukkoihin.

Erikoisesti painostaa konferenssi sitä, että kaikkien kommunistien täytyy lähettää lapsensa lastenjärjestöihin, mutta huomauttaa samalla, ettei niiden jäsenistö saa supistua yksinomaan kommunistien lapsiin. Kaikkien työläisten, vieläpä pikkuporvariston ja sivistyneistön — tässä tietysti oltava varovaisia — lapset pitää vetää kommunistisiin lastenjärjestöihin. Maaseudulle on perustettava soluja. Nuorisoliittojen on otettava kaikella tarimolla osaa organisatoriseen uudistustyöhön.

Työn sisältö ja metodi.

Jokaisen kommunistisen lastenliiton on pyrittävä omaksumaan sellainen työn sisältö ja metodi, että liitosta muodostuu järjestö, jonka työllä on joukkoluonne. Kommunistinen lastenjärjestö ei saa kar-

sinoitua määrätyn pienen lapsijoukon ah- taaksi leikki- ja ajanviettojärjestöksi, vaan sen on pidettävä ovet avoinna kaikille työtätekevään lapsille ja kyettävä vetämään heidät sinne tai ainakin voittamaan heidät vaikutuspiiriinsä. Edelleen kommunistisen lastenjärjestön täytyy taistella lasten erikoisvaatimusten puolesta ja samalla olla osallinen työtätekevään yhteisissä sekä taloudellisissa että poliittisissa taisteluissa. Sen täytyy yhdistää taistelunsa K.P:n ja K.N.L:n taisteluun, ja sillä tavalla, että lapset todella käsittävät taistelunsa elävästi. Työn sisällön ja metodin on oltava monipuolinen ja värikäs.

Konferenssi pani huomiota sellaisiin työmuotoihin kuin lukutunnit, keskustelu solun sisä- ja ulkopuolisista asioista, lastenkokoukset ja mielenosoitukset, joukko-toiminta (esim. koululakko), leikit, laulu, urheilu ja voimistelu, lentolehtiset, agitatsioonimatkat, kesäpioneerileirit, kätevyysharjoitukset (askartelua sähkötekniikassa, radiossa jne.), näytelmäesitykset, elävä lehti, lastensoittokunnat, lasten juhlat jne. Kapitalistisissa maissa on useat ensiksi mainitut otettu käytäntöön, mutta suuri osa viimeainituista, jotka tyydyttävät lasten luontaista kaipuuta liikuntoon, käsityöhön ja kaikkeen askarteluun, on jäänyt huomioonottamatta. Missä taas toisiakin muotoja on käytännössä, on niissä useassa tapauksessa vanha porvarillinen sisältö. Muotojen sellainen kuin urheilu, voimistelun, elävän lehden, lasten orkesterien, lasten juhlien, retkeilyjen, kesäretkeilyjen ja leirien popularisoiminen on yksi tärkeimmistä lasten liittojen tehtävistä.

Erikoisesti painostetaan konferenssin päätöksissä osanottoa sekä pienempiin että suurempiin lakkotaisteluihin, joita kaikissa maissa nykyään on runsaasti. Ne kokemukset, jotka on saavutettu Englannin kaivostaistelun ja Passaicin kutomolakon aikana, viitoittavat tien. Näiden kokemusten perusteella voidaan lasten tehtäviksi taistelujen aikana jo nyt määritellä lentolehtisten ja kirjallisuuden jakaminen, sanan lennättäminen alueelta toiselle yms. Lapset voivat myös taistella rikkuriutta vastaan hankkimalla tiedot rikkurien nimistä ja avustamalla lakko-

vartiopalvelusta. Yksi lasten tärkeimmistä tehtävistä on aineellisen avustuksen hankkiminen lakkolaisille ja heidän perheilleen (järjestämällä juhlia, arpajaisia, keräyksiä). He voivat myös järjestää koululakkoja osoittaakseen solidaarisuutta taisteleville ja painostaakseen siten omia vaatimuksiaan, kuten vapaa ylläpito lakkolaisten lapsille jne.

Taistelu vastustajajärjestöjä vastaan.

On tunnettua, että suuret joukot luokkamme lapsista kuuluvat kaikenkarvaisiin sekä sos.dem. että muihin porvarillisiin lastenjärjestöihin. Luokkavihollisemme ovat viime vuosina, luokkasuhteiden kärjistyessä, entistä kiihkeämmin kiinnittäneet huomiotaan lastenliikkeeseen. Parhaana esimerkkinä Italian fascistien Balilla-järjestö, joka käsittää miljoonia lapsia ja on täydelleen fascistihallinnon kontrollin ja ohjauksen alla. Tässä järjestössä pyrkivät mustapaidat muokkamaan työtätekevien lapsista fascisteja. Samaa aktiivisuuden kasvamista on huomattavissa muuallakin.

Sos.dem. lastenliike on kaikista vastustajajärjestöistä pahin. Se pyrkii proletariisilla lauseparsilla siirtämään porvarillista ajatustapaa työväenluokan lapsiin. Muussa suhteessa on se vain kömpelö kuorenvaihdos porvarillisesta lastenliikkeestä.

Työmme vastustajajärjestöissä on kaikissa maissa jokseenkin laiminlyötyä. Ei ole edes tarpeellisia tietoja hankittu järjestön suuruudesta, organisatiosta, työmuodoista jne. Vihollisjärjestöistä on niis-

sä olevat proletariilapset vedettävä meidän järjestöihimme, osallistumaan meidän työhömmä ja taisteluun. Kukaan vihollisjärjestöön nähden on noudatettava omaa erikoista taktiikkaa.

Lastenjärjestöjen ja vanhemman työväen suhde.

Kaikki luokkatietoisetkaan työläiset eivät jaksaa vielä käsittää kommunistisen lastenjärjestön merkitystä. Sitä pidetään pelkkänä leikki- ja huvittelujärjestönä. Useat puolueet ja nuorisoliitotkin ovat osoittaneet lastenliikkeeseen nähden suhtautumista, joka puhuu samaan suuntaan, eivät ymmärrä, että lastenliike tarvitsee, menestyäkseen tärkeässä työssään, ei ainoastaan puolueiden ja nuorisoliittojen, vaan koko työväenluokan tukea. Sitä tehosti konferenssi. Erikoisia järjestöjä on, mikäli mahdollista, muodostettava tähän tarkoitukseen. Erittäin tärkeitä on rahallisen avustuksen saanti kursseja, kesäleirejä yms. toimintoita varten.

Vain koko työväenluokan kannatuksella ja avustuksella voivat lastenjärjestöt suorittaa työtänsä ja taisteluun niissä ahtaissa olosuhteissa, joissa ne joutuvat olemaan. Järjestöthän ovat lahtarivallanpitäjien ja heidän kätyriensä noskelaitten alituisten hyökkäysten alaisena. Vastustajain lastenjärjestöillä on takanaan valtiotalta suurine rahallisine avustuksineen. Kommunistien on siis pantava täysi huomio lastenliikkeeseen ja vedettävä työväen joukot sitä tukemaan.

Moskova 28.4.27.

K. K a j a v a.

Elokuun kommunaardit.

Elokuun Kommunaardit. Kommunismien puolesta kaatuneille elok. 31 p:n v. 1920 veriteon uhreille omistettu muistojulkaisu. SKP:n KK:n kustantama, siv. 104, hinta 1:25. Kuvitettu.

Elokuun murha on työväenliikkeessä esiintyneistä erimielisyyksien ratkaisukeinoista poikkeuksellinen ilmiö samalla

kun se on kaamea ja järkyttävä veriteko. On myönnettävä, että kaikissa vähänkin huomattavissa kansanliikkeissä on esiintynyt erimielisyyksiä, varsinkin emigranttipiirit ovat tunnetut jäytävistä riitaisuuksista. Mutta ensi kertaa nähtiin sellainen ilmiö, että samaan liikkeeseen lukeutuvat ainekset turvautuivat revolve-

reihin ja ennakkolta harkitun suunnitelman mukaisesti rupesivat raivaamaan tieltään aatteellisia vastustajiaan. Mutta (kuten jo silloin aavisteltiin, ja myöhemmin on selvinnyt) olikin käisä ohjaamassa Suomen lahtarien ja kansainvälisen imperialismin käsi.

Tämä tapaus herätti tavatonta huomiota. Mistä johtui se, mitä liikettä oli murhaoppositiooni? Erinomaisen sattuvasti ja vakuuttavasti analysoi tätä liikettä ja kuvailee sen »johtajia» tov. Kuusinen kirjoituksessaan Fascistiliikettä. Tov. Evän ja Laukin kirjoituksissa selvitetään oppositioonin johtolankoja, aatteellista pohjaa ja sisältöä. Kominternin julistus ja SKP:n 4:n puoluekokouksen päätös tuomitsee jyrkästi ja täsmällisesti tämän ennenkuulumattoman murhateon perustellen sitä verrattain laveasti ja vakuuttavasti. Murhan johdosta pidetyistä puheista ansaitsevat huomiota tov. Sinovjevin puhe otsikolla »Mielettömyyttä ja rikosta» sekä oikeusjutussa syyttäjänä esiintyneen tov. Krylenkon puhe, jonka suomennos ei kuitenkaan ole täysin tyydyttävä. Kirjoitettuna tämä puhe on vain heikko varjo siitä todella liekehtivästä ja murskaavasta puheesta, jonka Krylenko tribunaalissa piti, mutta silti mielenkiintoinen puhe.

Erikoisesti on mainittava tov. K. Mannerin kirjoitus Puolueen puolesta, jossa lyhyesti mutta selvästi vedetään johtopäätös murhaoppositioonin antamasta opetuksesta, joka on se, että oppositiooni oli 1) kommunistisen puolueen ja puoluekurin kieltämistä sekä taistelua niitä vastaan ja 2) porvarillisen vaikutuksen esiintymistä työväenliikkeessä. Vaarallisimpia ilmiöitä kommunistisessa puolueessa. Tov. Vilmi kirjoituksessaan Historiallinen rajapyykki valaisee murhan aiheuttamia vastalausekokousten päätöksiä ja murhan aiheuttamia toimenpiteitä. Verilöylyssä nimisessä kirjoituksessa kuvailee tov. O. Manner itse murhatapausta klubilla. Kaatuneitten toverien viimeistä matkaa kuvailee kirjoituksessaan tov. Vilmi. Tov. Sirola kuvailee elävästi ja vilkkaasti tov. Väinö Jokisen, Hyrskymurron ja Lindqvistin parissa kirjoituksessa. Lisäksi on pari runoa, elämäkerrallisia tietoja kaatuneista ja haavottuneista sekä useita kuvia.

Julkaisu on painoasultaan sängen siisti ja sisällöltään rikas ja opettava. Mielihyvällä suosittelimme sitä kaikkien työväenliikkeeseen osaaottavien luettavaksi. Jokaiseen työläiskotiin on kirja hankittava.

K. R.

Lännen Vähemmistökansallisuuksien toveri J. Marchlevskin muistolle omistetun Kommunistisen Yliopiston Leningradin osaston kolmannen päästön johdosta.

Lukijalle!

Tämä osa lehtemme numeroa on Lännen Vähemmistökansallisuuksien Kommunistisen Yliopiston Leningradin osaston suomenkielisestä sektorista pääsevään oppilaiden toimittama. He ovat halunneet antaa Neuvostoliiton suomenkielisille johtakin pieniä »sällinäytteitä» siitä, mitä ovat neljän oppivuoden kuluessa oppineet. Samalla ovat he — itse kuvaillen toimintansa eri puolia — pyytäneet meitä opettajia ja toimitsijoita puolestamme esittämään tietoja toimialoiltaamme. Kun toverit — opetusosaston johtaja, kollektiivin sihteeri ja suomalaisen sektorin johtaja ym. — ovat kirjoituksissaan esittäneet koulutyömme pääasialliset puolet, jää minulle vain lyhyen johdannon tehtävä.

Kommunistiset korkeakoulut, »Komvuusit», ovat kipeän tarpeen synnyttämät. Venäjän Kommunistipuolueen keskeisin toimitsija, v. 1919 Neuvostotasavallan Toimeenpanevan Keskuskomitean puheenjohtajana kuollut J. Sverdlov, kokosi Lokakuun vallankumouksen jälkeen nuorisojoukon parin viikon kurseille, jonka jälkeen ne lähetettiin tehtäviin vallankumouksen eri rintamille. Pian oli koottava uusi joukkue — ja annettava sille hieman perinpohjaisempi valmistus. Ja niin sai alkunsa Neuvostoliiton ensimmäinen kommunistinen korkeakoulu, Moskovassa sijaitseva Sverdlov Yliopisto. Sen rinnalle syntyi Neuvostoliiton kymmenille itäisille kansallisuuksille toimitsijoita kouluttava Idän Kansojen Kommunistinen Yliopisto ja Lännen Vähemmistökansallisuuksien Komm. Yliopisto, joka ensin rehtorinsa tov. J. Marchlevskin ja nyk. rehtorinsa, tov. M. Frumkin johdolla on laajennut suureksi oppilaitokseksi käsittäen Moskovassa 12 sektoria ja Leningradissa kaksi. Näiden lisäksi on kommunistisia korkeakouluja

eri toimialoja ja alueita varten, yht. toista kymmentä. Kun juuri näinä päivinä alkaa niiden konferenssi, olemme tilaisuudessa sitä selostamaan esittäen korkeakouluverkkomme nykyisen kehitystason ja problemit.

Tov. Lenin selostaa »Vasemmistolaisuus» kirjassaan, kuinka Venäjän vallankumousliikkeen täytyi taistelussaan tsarismia hirveätä sortokoneistoa vastaan hakea avukseen ajan paras tieto. Sitä hakien löysi se marxilaisuuden, jonka se »kärsimyksin omaksui». Raskaitten tappioiden ja perinpohjaisen teoreettisen taistelun kautta — jota vastasi työväenliikkeen organisatorinen jakautuminen porvarilliseen ja proletariseen siipeen — takoutui leninismiin vankka rakennus, sen yhdestä kappaleesta valettu teoria ja samoin yhdeksi murtumattomaksi kokonaisuudeksi, »rautaiseksi kohortiksi», valautunut bolshevikkipuolue. Ja sitä mukaa kuin kapitalismin loppua merkitsevä vallankumous on astunut päiväjärjestykseen eri maanosissa, on myös Leninin oppi ja sen organisatorinen edustaja, Kommunistinen Internationale, levinnyt kaikkiin maapallon ääriin.

Punasten tappio v. 1918 vallankumousyrityksessä osotti myös Suomen työväen etujoukolle kiertämättömäksi leninismien tien. Toimittaessa Neuvostomaalla, keskuksena Leninin kaupunki, jouduimme lyhytaikaisilla kursseilla v. 1918—21 valmistamaan toimitsijoita Inkerin ja Karjalan työtätekevän kansan keskuuteen, sekä tietysti myös Suomea varten. Kevättalvella 1922 oli päästy niin pitkälle, että oli toimessa Yliopiston alku, yhdistetty Pietarin länttiläisestä, virolaisesta ja suomalaisesta puoluekorkeakoulusta. Syksyllä voitiin alkaa toiminta yhdessä, nykyisessä talossa, joten voimme syksyllä viettää 5-vuotisjuhlaamme. Länttiläi-

nen sektori siirtyi sitten Moskovaan, joten koulussamme on viime vuosina ollut vain suomalainen ja virolainen sektori.

Jos on ehdottoman tärkeä Neuvostoliiton proletariaatin yleensä kouluttaa yhä uutta väkeä vastuunalaisiin tehtäviin, joista kuolema joka vuosi niittää pois vanhan kaartin karaistuja taistelijoita, niin on sellaisen koulutuksen tarve sitäkin suurempi niille kansallisuuksille, joiden kielellä leninisin oppi oli aikaisemmin vain perin vaillinaisesti tunnettu ja joiden keskuudesta ei montaa ollut bolshevikkipuolueen riveissä. Jättäen tässä sivuun Suomen, jonka marxilais-leninläisten toimitsijain kouluuttaminen on S.K.P:n asia, viittaa vain Inkerin ja Karjalan raatajarahvaaseen, ent. Venäjän tsaarikunnassa eläneisiin työläisiin ja talonpoikiin. Taloudellisen riiston ja kansallisen sarron alaisina elivät ne alkuperäistä, eristettyä elämäänsä. Olihan niiden henkinen kehitys venäläistytämismunkkikuntien tai luterilaisen pimentolaispapiston käsissä. Ja sekin vähäinen poliittinen harrastus, jota levittivät Inkerin suomalaiset opettajat ja Pietarin seuraelämä-yhdistykset, oli suurimmalta osaltaan kansallishaaveellista ja poliittiselta hengeltään menshevististä. — Tätä yleiskuvaa ei muuta se, että Pietarin vallankumouksellisen proletariaatin riveissä toimi myös suomalaisia työläisiä, jotka ovat kunnialla täyttäneet paikkansa bolshevikkipuolueen riveissä ja osaksi myös vaikuttaneet suomalaisten työläisten keskuudessa.

Lokakuun vallankumous vapautti Venäjänmaan tsaarillisen byrokratian, tilanherrain ja kapitalistien ikeestä. Niille avautui tie itsehallintaan, kansalliseen vapautukseen, taloudelliseen nousuun ja osallisuuteen sosialismin rakentamisessa.

Mutta kaikessa tässä tarvitaan tietoja ja taitoja, jotka ovat hankittavissa vain erikoisen koulutuksen kautta. Ilman tiedettä ei sosialismia rakenneta, ilman korkeamman kulttuurin johtoa ei voi kohota ihmisarvoiseen elämään. Eikä siinä riitä pelkät spesialistitiedot, jotka ovat välttämättömät eri toimialoja varten (koulut, maanviljelysneuvonta, osuustoiminta ym.), vaan on myös opittava niitä tietoja ja taitoja, joilla rakennetaan val-

tiokoneistoa, sekä turvataan sitä sisäisiä ja ulkonaisia vihollisia vastaan. Ennen alistetun kansan kohoaminen poliittiseen elämään, oma-alotteisuuteen ja itsehallintoon edellyttää vakavaa työtä. Ja juuri sitä työtä palvelevat neuvostopuoluekoulumme. Niitä on suomalaisia varten Leningradin ja Petroskoin alemmat puoluekoulut, sekä Yliopistomme suomalainen sektori.

Kulunut toimikausi merkitsee monessa suhteessa kokeilun, oikean työtavan etsimisen aikaa. Ei ole työtä tekemällä kansalla valmista valtatietä ylempään vapaaseen elämään. Se on korvesta raivattava. Kuten seuraavista kirjoituksista näkyy, on siinä monta vaikeutta voitettavana. Mutta onpa jo saavutuksiakin merkittävänä. Kaksi päästöä suomalaisia kommunistisia »ylioppineita» on jo toimessa Inkerin ja Karjalan eri puolilla, ja muuallakin, missä suomalaista työkansaa on. Ne täyttävät tärkeitä tehtäviä neuvosto-elämän eri aloilla vastuunalaisista paikoista vaatimattomiin uutisperkkajaan toimiin saakka.

Nyt lähtee näiden joukkoa lisäämään 44 suomalaista, enimmäkseen nuoria miehiä ja naisia. Erikoisesti on merkille pantava inkeriläisen ja karjalaisen talonpoikaisaineksen osuuden kasvaminen päästökkäiden joukossa. Se ennustaa yhä nopeampaa valtiollisen ja sivistyselämän nousua Inkerissä ja Karjalassa. Ja suuri arvoinen on Suomenkin proletariaatille se, että sen nuorisoa, jolla ei valkoisen vallan mailla ole vapaata marxilais-leniniläisen koulutuksen tilaisuutta, on mukana oppimassa maailman historian suurimman vallankumouksen kehdoissa, sen kokeneen ja karaistuneen proletariaatin keskuudessa.

Kuten seuraavista esityksistä näkyy, on koulumme elämä monipuolinen ja rikas. Paitsi opiskelua ja sisäistä toimintaa haaraantuu se jo neljän oppivuoden aikana kauas ulkopuolelle koulun seinien. Oppilaiden kesätoiminta Muurmanin, Siperiaan ja etelässä ym. olevia pieniä suomalaisasutuksia myöten sekä lukukausien aikainen käytännöllinen toiminta Leningradin tehtaissa ja työväenjärjestöissä varjelee kouluamme »akatemisestä» eristäytyneisyydestä ja pitää

opiskeluamme käytännöllisen elämän vaatimusten tasalla. Oppilaista ei tule mitään »ylioppilaita» vanhassa, porvarillisessa mielessä, kansasta erotettua »intelligenssiä», vaan työtätekevän kansan omaa sivistyneistöä, erikoisen koulutuksen saanutta toimitsija-ainesta, jonka hyödyn työläiset ja talonpojat jokapäiväisessä elämässä tuntevat.

Meidän täytyy tunnustaa, että vielä-kään ei koulumme voi vastata korkeampia vaatimuksia. Opettajain valmistuneisuus tehtäväänsä ei ole vielä täydellinen; vieras kieli ja alkukoulutuksen puute panee korkeamman opin tiellä ponnistelemaan työläisen eteen ylivoimaisia vaikeuksia. Nelivuotinen oppikoulu on oppilaille liian lyhyt, jotta sen aikana voisi hankkia kaikki tarpeelliset tiedot ja taidot.

Mutta eteenpäin mennään. Yhä varmistuu opetus ja sen metodi. Yhä karttuu avuksemme suomenkielinen kirjallisuus. Yhä valveentuneempina ja yhä valmistuneempina tulevat oppilaat kouluun. Ja niin voimme luvata vuosi vuodelta yhä parempia tuloksia, yhä käyttökelpoisempia »tuotteita» pajastamme.

Yliopistosta pääsevät ovat tietoiset niistä odotuksista, joita heihin panee työtä tekevä kansa, sekä siitä vastuusta, joka on heidän hartioillaan. Antakoon tämä tietoisuus Teille, toverit, voimaa kehittyä yhä edelleen, yhä paremmiksi neuvosto- ja puoluejärjestöiksi, yhä kestävämmiksi leniniläisiksi.

Y. S.

25.5.27.

Opintotyö ja sen metodit.

Millaista väkeä ovat koulumme päättäneet oppilaat? Mitä tietoja he ovat omaksuneet, mitä käytännöllisen työn tottumuksia saaneet, mitä voimme heiltä odottaa työssä, mitä edistystä opistossa edellisiin päästöihin verraten? Siinä sarja kysymyksiä, jotka luonnollisesti heräävät laajoissa puoluepiireissämme, joilla syystä tai toisesta ei ole ollut tilaisuutta lähemmin tutustua opistomme elämään, vaikka se jo ensi syksynä viettää 5-vuotisjuhlaansa. Parhaana vastauksena näihin kysymyksiin voi olla katsaus siihen »kouluun», jonka oppilaamme nyt päättävät.

Alla olevien rivien tarkoituksena onkin antaa tovereille yleinen käsitys siitä »koulusta», minkä tämän vuoden päästö on läpi käynyt.

Tämä »koulu», teoreettisesti ja käytännöllisesti valmennetun, sitkeän ja horjumattoman leniniläisen puoluejärjestömuokkauslaitos sellaisena, jollaiseksi se tähän hetkeen mennessä on kehittynyt, on varsin mutkikas systeemi, jossa elimellisesti kytkeytyvät yhteen opiskelumme ja käytännöllisen työmme sisältö, metodit ja organisatiosuunnitelmat.

Opinto-ohjelmamme, jonka tämä päästö on suorittanut, sisältää enemmän kuin 25 oppiainetta niin sijoitettuna, että johdonmukaisimmin tulee omaksutuksi dialektis-materialistinen maailmankatsomus ja historiallisen prosessin marxilais-leniniläinen analyysi sekä saavutetuksi vaikeassa taistelussamme ja rakennustyössämme tietoisien orientoinnin taito. Tällaisen järjestyksen, tällaisen opinto-ohjelman luominen on käynyt etsiskelyjen ja virheiden »koulun» kautta, virheiden jotka edelliset päästömme ovat niin kipeästi kokeneet. Tämän vuoden päästön ei enää ole sanottavasti tarvinnut kokea kipeitä opinto-ohjelman murroksia, vaan on se yleensä normaalisti käynyt oppiaineet lävitse siinä järjestyksessä kuin nykyinen opinto-ohjelma edellyttää.

Valmistavalla kurssilla ollessaan kävivät nykyisen päästön oppilaat lävitse seuraavat oppiaineet: 1) Luonto, sen rikkaudet ja voimat, 2) Ihmisen työtoiminta, 3) Yhteiskunnalliset suhteet, 4) Poliitiikan ja valtiorakenteen kysymyksiä; I yliopistokurssilla ollessaan: 5) Talousmaantiede, 6) Yhteiskuntamuotojen historia, 7) NKP:n historia, 8) Kemia, 9) Fysiikka.

10) Fyysillinen maantiede, 11) Luonnonoppi; II kurssilla: 12) Poliittinen taloustiede, 13) Venäjän historia, 14) Lännen historia, 15) NKP:n historia, 16) Sotataidon perusteet, 17) Biologia; III kurssilla: 18) Idän historia, 19) Talouspolitiikka, 20) Puoluerakenne, 21) Leninismin perusteet, 22) Historiallinen materialismi, 23) Oikeus ja neuvostorakenne, 24) Journalistiikan perusteet. Sitäpaitsi on kaikilla kursseilla ollut oppiaineena venäjänkieli, ja kolmena ensimmäisenä vuonna äidinkieli ja matematiikka. Vastuunalaisessa käytännöllisessä työssä olevat toverit ovat lisäksi suorittaneet sarjan seminaaritöitä. Voimistelu sisältynyt kaikkien kurssien ohjelmiin.

Opinto-ohjelman rakentamisen jälkeen siirtyi metodisen työn painopiste itse opetusprosessin oikealla tavalla järjestämiseen, ryhdyttiin etsimään sellaisia menetelmiä ja keinoja, joiden avulla tarpeellinen teoreettinen materiaali parhaiten omaksuttaisiin, keinoja joiden avulla saataisiin kasvatetuksi hankittujen tietojen käytännölliseen toimintaan soveltamisen tottumuksia, valmennetuksi tosi aktiivisia, itsenäisiä puolueytöntekijöitä. Opetusmetodiikaksi vahvistui puoluekouluisa kaikkien kommunististen yliopistojen ja puoluekoulujen pitkien etsiskelyjen ja valtavan kollektiivisen luomistyön tuloksena n.s. »laboratorinen plaani», systeemi joka nyt valtaa alaa paitsi puoluekasvatuksen linjalla, myöskin yhteiskunnallisen ja ammattikasvatuksen linjoilla. Laboratorisen plaanin sisältö on se että tietojen saanti ei perustu valmiiden, muodollisten tietojen mekaaniseen omaksumiseen opettajien luennoista tai tällaista mekaanista omaksumista varten laadituista oppikirjoista — systeemi joka on ominainen porvarilliselle koululle, — vaan koko oppiaineiston kriittiseen omaksumiseen itsenäisen tutkimustyön kautta ja selvittämällä kunkin tieteen perustavat problemit, näiden problemien valaisu dialektisen materialismin puolelta, niiden tarkistaminen käytännön kannalta — kaikki tämä opettajakunnan yhtenäisen kollektiivin yleisen ohjauksen alla. Tämä järjestelmä vaatii itsetoimintaa, suunnitelmallisuutta ja vastuunalaisuutta työssä — välttämättömiä oimi-

naisuuksia sellaiselle työntekijälle, jollaisia me valmennamme.

Jotta ne toverit, jotka eivät erikoisesti ole tutustuneet pedagogiikkaan, saisivat jonkunlaisen kuvan opiskelutyöstä laboratorisen plaanin mukaan, esitämme kuinka esim. muokataan sellainen teema kuin »V. 1905 vallankumous» Venäjän historiassa. (Tässä on otettava huomioon että teema »V. 1905 vallankumous» käsitellään myös NPKP:n historiassa, ja siinä pääasiassa tutkitaan puolueen taktiikkaa ja strategiaa kumouksessa).

Työn perustana on erikoinen, aika mutkikas ohje, opettajan laatima »tehtävä», joka sisältää koko joukon eri seikkoja se selvittää teeman tarkoituksen (mitä »v. 1905» tutkimuksen pitää meille antaa), antaa yleisen työsuunnitelman, esittää erikoisen tärkeät problemit, jotka pitää huolellisesti harkita, mainitsee aineiston — kirjat, asiaperit, havaintovälineet — joiden avulla kunkin kysymyksen voi selvittää, antaa sarjan apukysymyksiä sekä sellaisia kysymyksiä, joiden avulla voi suorittaa itsetarkistuksen työprosessissa. Tämän tehtävän suorittamiseen edellytetty tarvittavan 15 tuntia, ja pitää tehtävä suorittaa n.s. »laboratorisen 2-viikon» kuluessa. Työn alkukohtana on n.s. »johdanto-konferenssi» (korkeintaan 1 tunnin kestävä), jossa opettaja selostaa »tehtävän» ryhmälle ja antaa lisäohjeita siitä, millä tavoin teema on parhaiten selvitettävissä. Oppilaat suorittavat tehtävän itsenäisesti. Se on mutkikas työ. Kysymykset ovat vaikeita. Aineisto mitä moninaisinta: siinä on muutama sivu Pokrovskista, asiakirjoja Istpartin (puolueen historiakomitean) lukemistosta, Leninin artikkeli, kumoukseen osallistuneiden muistelmia j.n.e. Valmiita johtopäätöksiä vähän, itse kunkin pitää johtopäätökset tehdä. Miten voi nuo kaikki ainekset koota, miten omaksua noin vähäisessä ajassa? Selvä asia että jos oppilaan itsensä pitäisi kaikki tuo aineisto kerätä, kuluisi häneltä keräämiseen iso osa ajasta, vieläpä suuressa määrin tuloksettomasti. Senvuoksi ovat laboratoriplaanin perustana n.s. »aineryhmä-laboratoriot» (»kabinetit») oppilaiden itsenäisen työn baasikset. Tässä tapauksessa »historian kabinetti» kerää tehtävässä

osoitetut ainekset (kirjat, asiapaperit y.m.), valikoi käsikirjat, joita työssä mahdollisesti tarvitaan, muokkaa vaikeimman aineiston sheemoiksi, taulukoiksi, diagrammoiksi, hankkii kumousta käsittelevät albumit, asettaa esille täydentävää lukemista varten suosittelun kirjallisuuden — lyhyesti sanoen: järjestää n.s. »tehtävä-sopen», josta oppilas saa kaikki työssään tarpeelliset välineet valmiiksi koottuina ja järjestettyinä. Näin jää siis koko osoitettu aika aineiston syvällistä muokkausta varten — lukemiseen, muistiinpanojen ja jäsennysten tekemiseen, miettimiseen, tarkistamiseen, teesien kirjoittamiseen. Jos työssä nousee eteen vaikeuksia voi kysyä neuvoa päivystävältä opettajalta. Sellaisessa tehtävässä kuin »v. 1905» järjestetään ehdottomasti retki tai parikin Vallankumousmuseoon. Tehtävässä on otettu huomioon nekin kysymykset, joihin museossa pitää selvitys saada. Museon aineistoa pitää tutkia, eikä vain katsella niinkuin tavallisilla retkeilyillä. Kun tehtävä on suoritettu, kokoontuu opintoryhmä »päätävään konferenssiin», jossa työ summeerataan, selvitetään kiistanalaiset kysymykset, teema kytketään nykyaikaan ja fikseerataan lopulliset johtopäätökset. Tämä konferenssi kestää tavallisesti 2—2½ tuntia, ja sen jälkeen siirrytään seuraavaan tehtävään.

Jo tämä esimerkkimme osoittaa, mitä elinvoimia sisältäyty tällaiseen opetusjärjestelmään. Kun otetaan huomioon, että miltei kaikki oppiaineet rakentuvat laboratoriseen työhön, niin on selvää että »piilaat joutuvat itsenäisesti tekemään johtopäätökset ei ainoastaan kirjojen ja asiapaperien ääressä, vaan myös mikroskoopin ääressä, kemiallisen tai fyysikkallisen kokeen ääressä. Ja lisäksi muistamme runsaat retkeilymahdollisuudet joita kaikki puolip hyväksemme käyttämme, niin täytynee tunnustaa, että laboratorio-plaani on tosiaan tehtäviämme vastaava opetusjärjestelmä.*)

Ikävä kyllä, tämän systeemin mukaan on tämä päästö opiskellut vain 2 viim.

*) Tässä luettelo (kovin epätäydellinen luettelo) nykyisen päästön retkeilyistä: 1) Maatalousmuseo, 2) Maataloud. kasvien ja eläinten jalostuslaitos, 3) Kansa-

vuotta, ensimmäisten 2 vuoden aikana se joutui kestävänsä kaikki kokeilut ja etsiskelyt koulumme rakennustyössä. Tämän päästön täytyi vielä kestää ensi opiskeluvuosinaan kaikki ne ihanuudet, mitä 6—8 tunnin jokapäiväinen istuminen luokassa mukanaan toi, kun opettaja toisensa perästä vaihtui aivan kuin kaleidoskoopissa ja kun loppumattomista luennoista jäi tulokseksi tylsä, kipeä pää. Sellainen oli systeemi, joka saattoi useat epätoivon partaalle ja sai monet nyt menestyksellä kurssiin päättäneistä kääntymään hallinnon puoleen pyynnöllä, että heidät päästettäisiin takaisin tuotannolliseen työhön, koska he »eivät kykene opiskelua jatkaamaan»...

Viimeisten kahden vuoden kuluessa, kun työtä on normaalisesti suoritettu laboratorisen plaanin mukaan, on tämä päästö suurella määrällä otanut takaisin sen mikä ensi vuosina menetettiin, saanut paitsi tietoja, myös koko joukon käytännöllisessä työssä välttämättömiä taitoja — itsenäisyyttä, suunnitelmallisuutta ja vastuunalaisuutta työssä. Nämä taidot ja tottumukset ovat tietenkin suureksi osaksi tulosta koulun ulkopuolella suoritetusta organisatorisesta ja propaganda-työstä työpaikoilla ja maaseudulla. Tämä työ, joka viime vuodesta alkain on välittömästi sisältynyt opintosuunnitelmaan, on puolestaan hedelmöittävästi vaikuttanut teoreettiseen opiskeluun, sillä periaatteemme, että opiskelussa on pantava paino käytännölliseen puoleen ja sidottava opiskelu nykyaikaan, on saanut parhaan

tieteellinen museo, 4) Vuorimuseo, 5) Mantieteellinen museo, 6) Sterilisoimistehtas, 7) Öljytehtas, 8) Sähköasema, 9) Venäläinen museo, 10) Ermitaashi, 11) Sheremetjevin palatsi, 12) Anitskin palatsi, 13) Pietari-Paavalin linna, 14) Observatorio, 15) Kasvitieteellinen puisto, 16) Vesijohtoasema, 17) Lokakuun radan tavara-asema ja i varikko, 18) Krasnii Vyborschets (värimetallitehtas), 19) Ruskii diesel, 20) Kaasutehtas, 21) Punainen Putilov, 22) Optillinen tehtas, 23) Krasnii himik (kemiallinen tehtas), 24) Tavarapörssi, 25) Volhovan sähköasema. Näiden lisäksi monet suuret tehtaot ja museot.

ratkaisunsa oppilaiden käytännöllisessä työssä.

Tällainen laboratorinen systeemi vaatii luonnollisesti hyvin mutkikkaan ja samalla joustavan organisatsioonin. Ja opetusosasto onkin nyt sängen mutkikas apa-raatti. Kokonainen metodisten elinten verkko kietoo opiskelun kaikilta puolin. Metodisena perusjärjestönä on vissin op-piaineryhmän opettajain kollegio, »oppi-ainekomitea», johon kuuluu myös oppi-laiden edustaja jokaisesta opintoryhmäs-tä. Oppiainekomitea ohjaa alaistensa oppi-aineiden koko työprosessia tehtävien vahvistamisesta aina oppilaiden edistyk-sen arviointiin saakka. Näitä oppiaine-komiteoita on meillä nykyään 7: 1) Leni-nismin, 2) taloustieteiden, 3) historian, 4) kielten, 5) neuvosto-oikeuden, 6) luon-nontieteiden ja 7) ulkopuolisen työn oppi-ainekomiteat. Näiden oppiainekomiteain työn yhtenäistyttää ja sopeuttaa toisiinsa metodinen komitea, joka muodostuu oppi-ainekomiteain puheenjohtajista ja jossa mukana ovat oppilaiden edustajat. Oppi-ainekomiteoilla ja metodisella komitealla on erikoisen tärkeä osa opettajakunnan valikoinnissa ja työtaidon kohottamisessa. Tässä kansallisten vähemmistöjen oppilaitokselle perin vaikeassa tehtävässä on viime vuosien ajalta todettavissa epä-mättömiä tuloksia. Nyt on meillä jo va-kiintunut opettajakunta, josta 60 pros. on puolueen jäseniä ja 40 prosentilla yli 5 vuoden pedagoginen työkausi takanaan. Yliopistoon on kiinnitetty opettajiksi useita vastuunalaisia puoluetönteki-jöitä.

Kuten ylempänä jo sanottu, nojautuu laboratorinen systeemi kabinetteihin, joi-ta opistossamme nyt on 11: 1) leninismin, 2) talousaineiden, 3) historian, 4) kiel-ten, 5) fysiikan, 6) kemian, 7) biologian, 8) luonnonopin, 9) sotilas-, 10) puoluetön ja 11) metodinen kabinetti. Varusteidensa puolesta ovat kabinetit eri tasoilla, mutta

normaalin opiskelun edellytykset on kui-tenkin jokaisessa. Erikoisesti täytyy mer-kitä viimeksi järjestetyt kansalliset so-pet, suomalainen ja virolainen, joihin keskit-tyy näiden kansallisuuksien asuma-aluei-den tutkimustyö.

Vielä täytyy mainita sellaiset elimet kuin kirjasto, jossa nyt on noin 30,000 nidettä, klubi ja retkeilyosasto.

Laboratorinen systeemi, joka perustuu suunnitelmallisuuteen, vatii tarkkaa ajan jakoa ja hyvää työn järjestämistä. Tässä suhteessa olemme saaneet aika hyviä tu-loksia, todella kyenneet objektiivisesti ratkaisemaan työprosessin organisatoriset ja metodiset tehtävät.

Lopuksi täytyy merkitä, että on sääty-nyt hyvin läheinen yhteys opetusosaston ja oppilaskunnan välille, joka edustajain-sa kautta oppiainekomiteoissa ja akatee-misen komitean kautta on varsin aktiivi-esti osallisena organisatorisessa ja meto-disessa työssämme.

Siinä lyhykäisesti esitettynä opetus-osaston elimet, joiden johdossa on opetus-osaston prorehtori ja opetusneuvosto, joi-den kautta KK:n Agitprop ja kansalliset sektsiat johtivat yliopistomme opetus-työtä.

Tällainen on yleispiirteissään esitetty-nä kommunistinen opinahjomme. Niin monimutkainen kuin se onkin, on se kui-tenkin rakenteeltaan ehjä ja kiinteä. Se on muovaantunut prosessissa, pyrittäessä selvään päämäärään: kehittämään teo-reettisesti ja käytännöllisesti valmeentu-neita, horjumattomia leniniläisiä puolue-työntekijöitä. Olemme vakuutettuja, että nämä päästökkäämme reippaasti jakavat tietojaan ja taitojaan joukkojen keskuu-nessa ja kunnialla selviävät siinä työssä, johon puolue heidät asettaa.

A. Allerman.

Opetusosaston johtaja.

Lenin—marxilaisuus.

Leninismi käsitetään usein virheellisesti. Paitsi sosialidemokraattien typerää Leninin rinnastamista blanquilaiisuuden ja anarkismin kanssa, on kommunistienkin keskuudessa (etupäässä länsimaissa) leninismistä harhaan johtavia käsityksiä. Arvellaan sen syntyneen vasta imperialistisen sodan jälkeen, olevan pelkästään vallankumouksellisen marxilaisuuden elvyttämistä, sen soveltamista Venäjän oloihin, käytännön asettamista teorian edelle y.m.s. Joku käsittää pääkysymyksenä leninismissä olevan talonpoikaiskysymyksen.

Leninismillä ei luonnollisesti ole mitään tekemistä blanquilaisten joukoista ja olosuhteista riippumattoman salaliittolun ja anarkistien »kaiken auktoriteetin» kieltämisen kanssa. Eikä leninismi ole syntynyt vasta imperialistisen sodan jälkeen, vaan juontaa juurensa jo viime vuosisadan 90-luvulta, jolloin se alkoi taistellunsa narodnikkeja vastaan. Se ei ole ainoastaan vallankumouksellisen marxilaisuuden elvyttämistä, vaan sen edelleen kehittämistä. Se ei ole marxilaisuuden soveltamista vain Venäjän oloihin, vaan kaikkialle, kapitalismin uudella, imperialistisella kaudella. Se ei ole käytännön asettamista teorian edelle, vaan teorian yhdistämistä vallankumouksellisen käytännön kanssa. Juuri Lenin osoitti, että **»etumaisen taistelijan tehtävän voi täyttää vain sellainen puolue jota ohjaa etumainen teoria»**. Myöskään ei leninismien peruslähtökohtana ole talonpoikaiskysymys, vaan proletariaatin diktatuuri, sen pystyttämisen ja lujittamisen ehdot.

Marxilaisuuden ääripiirteet muodostuivat 19-vuosisadan 40-luvulla. Käyttäen hyväkseen pääasiassa Ranskan, Englannin ja Saksan yhteiskunnallisista liikkeistä saatuja kokemuksia loivat Marx ja Engels tieteellisen kommunismin s.o. opin työväen luokan voiton ehdoista.

He osoittivat kuinka tuotantovoimien kehityksen täytyi kapitalismin vallitessa viedä yhä suurempaan anarkiaan, ristiriit-

toihin ja joukkojen orjuutukseen, ja kuinka tämä kehitys samalla luo sosialismin perusteita keskittämällä teollisuutta, muodostamalla vahvan työväenluokan, joka nahassaan tuntee vallitsevan järjestelmän sietämättömyyden, kasvattaa siihen yhtenäisen tahdon ja tiedon. He osoittivat että uusi, parempi järjestelmä saadaan vain julmalla, verisellä taistelulla. Marx ja Engels todistivat työväelle, että sen voitto — sosialismin voitto — on historiallisesti välttämätön. Samalla he selvittivät, ettei tämä voitto tule automaattisesti, yhteiskunnallisen kehityksen jollakin asteella, vaan saavutetaan se elämästä ja kuolemasta käytävässä taistelussa, jossa luokka seisoo luokkaa vastaan. Vasta tämä vallankumouksellinen taistelu, jonka tuloksena on oleva proletariaatin rautainen diktatuuri, vie työväenluokan sosialismiin.

Paljastaessaan yhteiskuntakehityksen taloudelliset-historialliset lait ja viitoittaessaan tämän kehityksen suunnan, eivät Marx ja Engels tietenkään voineet nähdä tulevaisuuden kaikkia yksityiskohtia. Niiden selvittely jäi jälkeentulevien tehtäväksi. Esim. Marxille oli jo selvää porvarillisen valtion hävittäminen ja proletariaatin diktatuurin pystyttäminen, olipa tämän diktatuurin, proletaarisen valtion järjestörakennekin hänellä jo ituina, vaikka hän ei voinut tietää sen yksityiskohtia.

Samaa on sanottava siirtomaa-, talonpoikais- ja kansallisuuskysymyksistä, puolueen merkityksestä j.n.e. Kaikkia näitä jo Marx ja Engels aikoinaan käsitelivät, mutta yksityiskohtaisesti voitiin niitä selvitellä vasta vallankumouksiksi paisuvien joukkoliikkeiden antamien konkreettisten kokemusten valossa ja tehdä eläväksi elämäksi, muuttuneet olot huomioon ottaen. Marxilaisuus ei ole mikään dogmi (uskonkappale), kuollut kaava, vaan elävä oppi, johon kunakin aikana on pantava vastaava sisältö.

Sen 80 vuoden aikana, joka on kulunut »Kommunistisen manifestin» ajoista, on

kapitalismin rakenne paljon muuttunut. Tämän mukana on myöskin luokkataistelu kehittyneet uusia muotoja vastavaksi.

Marxilaisuuden ensimmäinen aikakausi on »Kommunistisesta manifestista» — Marxin kuolemaan (1883). Tänä aikana taottiin marxilaisuuden aseet. Toinen aikakausi, II Internationaalin perustamisesta (1889) — maailmansodan alkuun (1914). Luotiin proletariaattia joukkojärjestöjä, suoritettiin huomattavaa sivistys- ja valistustyötä. Yleisesti katsoen on tämä kuitenkin 90-luvulta lähtien marxilaisuuden väärentämisen aikaa. 1907 tienoilta alkaa II Internationaalin keskuudessa, imperialististen ristiriitojen kärjistyessä, vallankumouksellisen suunnan vahvistuminen (Pannekoek väittelee Kautskyn kanssa, asettuen porvarillisen valtiokoneiston tuhoamisen kannalle. Hän ei kuitenkaan kyennyt selvittämään, mitä tämän särjetyn valtion tilalle asetetaan). Kolmas aikakausi — leniniläinen aika — alkaa Venäjän ensimmäisen vallankumouksen aatosta (1903—1904) saaden ensimmäisen maailmanhistoriallisen voittonsa v. 1917.

Ilman Marxia ei ole Leniniä. Mutta kaiken sen marxilaisuuden revisioimisen ja väärentämisen jälkeen, jota II Internationaalin johtajat kautskylaisine »teoreettikkoineen» ovat suorittaneet, ei myöskään nykyisessä tilanteessa voi olla vallankumouksellista marxilaisuutta ilman leniniläisyyttä.

Syntyneenä Marxin opeista ja imperialistisen kauden kokemuksista taisteli leniniläisyys marxilaisuuden väärentämistä vastaan, jota porvarillistuneet sosialidemokraatit harjoittivat. Taistellen opportunistia ja kautskylaisuutta vastaan kykeni leninismi samanaikaisesti Marxin metodia käyttäen vetämään oikeat johtopäätökset suurten vallankumouksellisten liikkeiden kokemuksista läheisessä ja kaukaisessa Idässä — Venäjällä, Kiinassa, Intiassa j.n.e.

Lenin oli Marxin etevin oppilas. Hän rikastutti marxilaisuutta imperialistisen kauden kokemuksilla, ennenkaikkea Venäjän kolmen vallankumouksen kokemuksilla. Yleensä on leniniläisyys rikas-

tuttanut marxilaisuutta seuraavien kysymysten käsittelyllä:

1. imperialismin ja proletariaattien vallankumouksen teoria;

2. proletariaatin diktatuurin toteuttamisen ehdot ja muodot;

3. proletariaatin ja talonpoikaiston keskinäiset suhteet;

4. kansallisuuskysymyksen merkitys yleensä;

5. kansallisten liikkeiden erikoinen merkitys maailman proletariaattien vallankumoukselle siirto- ja puoliirto- maissa;

6. puolueen osuus,

7. proletariaatin taktiikka imperialististen sotien aikakautena;

8. proletariaattien valtion osuus ylimenon aikana;

9. neuvostojärjestelmä konkreettisen proletariaattien valtion tyyppinä tänä aikana;

10. kysymys eri yhteiskunta-ryhmittymisistä itsensä proletariaatin keskuudessa lähtökohtana työväenliikkeen hajaantumisenle oppunistiseen ja vallankumoukselliseen y.m. suuntiin;

11. niin oikeistolaisen, sosialidemokraattisten, tendenssien kuin äärimmäisten vasemmistolaisten syrjäpyrkimysten poistaminen kommunistisesta liikkeestä.

Tutkien huolellisesti aikakautemme kapitalismin rakenteen, selvitti Lenin sitä tuhoavat sovittamattomat ristiriidat, kapitalismin kehittymisen monopolistiselle asteelle — imperialismiksi. Tämän kauden alati kärjistyvät ristiriidat: kiertämättömät ryöstösodat, siirtomaakansojen kapinat, sorrettujen kansallisuuksien vapaustaistelut, talonpoikaisten liikehtiminen ja luokkataistelun muuttuminen avonaiseksi kansalaissodaksi osoittavat kapitalismin kehittyneen viimeiselle asteelleen — mätänemiskauteensa. Alkaa proletariaattien vallankumouksen kausi, sillä kuten Lenin sanoo: »imperialismi on sosialistisen vallankumouksen aatto». —

Näin selittää leninismi, ja tällaisella historiallisella kaudella se kehittyi proletariaatin voittoiseksi taisteluaseeksi. —

Mikä on sitten leninismin oikea määritelmä?

Se kuuluu, kuten тов. Stalin määrittelee: »**Leninismi on imperialismien ja proletarisen vallankumouksen ajan marxilaisuutta. Täsmällisemmin: leninismi on yleensä proletariaatin vallankumouksen teoria ja taktiikka, erikoisesti proletariaatin diktatuurin teoria ja taktiikka.**» —

Leniniläisyys merkitsee siis proletariaatin hegemonian (johtavan osuuden) johdonmukaista kehittämistä, oloissa jolloin proletariaatin diktatuuri alkaa astua imperialismien diktatuurin tilalle. **Se on marxilaisuuden teoria ja käytäntö imperialismien, imperialististen sotien, proletaristen vallankumousten ja sosialismin rakentamisen aikakautena.**

Historia, viime vuosikymmenten tapahtumat ja aikamme olevat olot todistavat Leninin olleen oikeassa. Verinen maailmansota ei hävittänyt, vaan edelleen syvensi ja lisäsi imperialismien ristiriitoja. Uusi, entistä tuhoisampi imperialistinen sota on edessä. Siirtomaat nousevat or-

juuttajiaan vastaan (Marokon, Syyrian, Jaavan kapinat, Intian liikehtiminen ja Kiinan vallankumoustaistelut). Työväen ja kapitalistien välit kärjistyvät entistä tiukemmiksi (suurlakko ja kivihiihtöläisten taistelu Englannissa, lakot Saksassa, Puolassa, Ranskassa jne.), valkoinen terrori useissa maissa, työväen yhteentörmäykset poliisien ja fascistien kanssa yms.). Samaan aikaan SSSR, maailman ensimmäinen proletarinen valtio, kehittyy sosialistisilla perusteilla. Sen voima ja mahtavuus lisääntyvät päivä päivältä, herättäen pelkoa imperialistisessa maailmassa. Kommunistiset puolueet kaikkialla kasvavat. Yhä suuremmat joukot seuraavat Kominternin lippua, näkevät leninismissä ainoan pelastuksen, lähtevät sen viitoittamalle oikealle tielle — taisteluun ja voittoon!

Leningrad 27.IV.1927.

Eino Leivo.

Idealismin ja materialismin yhteiskunnalliset juuret.

Kautta historian ovat filosoofit väitelleet kysymyksestä, mikä on maailmaa hallitseva voima — henki vai ko aine. Materialistit pitävät alkuperäisenä, kaiken perustana ainetta, materiaa; idealistit taas henkeä, »aatetta» (ideaa). Materialistiselta kannalta on henki aineen ilmausta, idealistien mielestä taas on aine hengen tuotetta.

Tämä näennäisesti korkea ja syvälinen filosofinen väittely saattaa aiheuttaa jonkun ajattelemaan, ettei sillä ole mitään yhteyttä jokapäiväisten ihmisten käytännöllisen elämän kanssa. Erikoisesti tahdotaan se erottaa luokkien välisestä taistelusta ja tulkita se »puolueettomaksi» tiedemiesten ja ajattelijain asiaksi. Kuitenkin on tämä väittely meille läheinen — vieläpä jokapäiväisen käytännön kysymyksiä. Maailmankatsomuksemme, siihen miten selitämme huomaamamme ilmiöt ja minkälaisiin toimintoihin sen perus-

teella ryhdymme, sisältyy materialismin ja idealismin ydineroavaisuus. Kysymys on siitä, selitämmekö syyshallan jonkun lähellä olevan vesiperäisen suon aiheuttamaksi, josta seuraa että se on poistettavissa suo kuivaamalla, vai jätämmekö hallan riippuvaksi jostakin »hengestä», »jumalasta», jota rukoilemalla pyrimme vapautumaan hallan tuhoista. — Selitämmekö sadon hyvyyden tai huonouden riippuvan pellon muokkaamisesta ja lannoittamisesta vai luotamme siihen, että jumalan sallimus se sadon määrää — siitä on pohjaltaan kysymys. Materialisti katsoo päättävästi todellisuutta — luontoa, maailmaa — silmiin ilman hämärtäviä silmälasia, idealisti taas verhoo ilmiön todellisuuden salaperäisen jumalanhengen verhoon ja painuu »sallimus»-uskoon.

Edelleen on idealismin ja materialismin välinen taistelu kiinteästi kytketty luok-

kien taistelun kysymykseen: katsommeko yhteiskunnallisten rikkauksien, maiden, tehtaiden ym olemista pienen rikkaiden ryhmän käsissä jumalan, »hengen», sallimuksen tuloksena vaiko häikäilemättömän riiston ja rosvoituksen seurauksena; ajattelemmeko että ristiriita köyhyyden ja rikkauten, työn ja pääoman välillä on ainoastaan »aatteellinen» ja »aatteellisella taistelulla» ratkaistava vai näemmekö, että sen pohja on yhteiskunnan aineellisessa perustassa, rikkauksien yksilöllisessä omistuksessa, josta heijastuksena on ristiriita köyhien ja rikkaiden ajatusten, aatteiden, välillä? — Idealistisesti katsoen joutuisimme kieltämään myös aineellisen luokkataistelun. Luopumalla materialistiselta kannalta ovat sosialidemokraatit joutuneet kieltämään luokkataistelun, vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin välttämättömyyden ja päätyneet luokkien niin aineellisen kuin »aatteellisenkin» ristiriidan sovittamiseen.

»Lujittamalla vakaumusta hengen heruudesta aineen yli», sanoo Adoratski, »idealismi korostaa ja lujittaa vakaumusta riistäjien herruuden välttämättömyydestä joukkojen yli, jotka joukot ovat näiden rikkaiden riistäjien ikeen ja vallan alaisia. Nuo riistäjät tarvitsevat idealismia joukkojen kurissa pitämiseksi. — Voittamatta idealismia, tätä riistäjien vastustojen järjestelmää, kriittisesti selvittäen ideologioita, noita vaistovaraisesti syntyneitä, turmeltuneita, vääriä todellisuuden heijastuksia — ei voida vapautua riistosta.»

Historia osottaa kuinka eri yhteiskuntaluokkien asemasta ja taisteluista, siis aikakausien taloudellisesta perustasta on riippunut idealismin ja materialismin ilmeneminen eri aikoina. Muinaisessa Kreikassa ilmeni jo materialistista filosofiaa. Kreikan mahtavuuden kehitys tapahtui vilkkaan kaupan, voitokkaiden sotien, yleensä voimakkaan toiminnan tuloksena. Se ilmeni samalla korkean kulttuurin muodossa, jolloin tiede ja taide tietenkin palvelivat riistäjien mahtavuuden säilyttämistä ja edelleen kehittämistä. Taide edisti fyysillisen kuntoisuuden kohottamista, terveiden, voimakkaiden sotilaiden kasvattamista. Tieteet tutustuttivat

merenkulun, kaupan ja sodan edellytyksiin (tähtitiede, matematiikka ym). Tätä oli tietenkin vain vapaita, vieläpä erikoisesti yläluokkia varten. Ja näiden elämä oli nousussaan, ei ollut epätoivon syytä. Niin heijastuikin tämä oman voimantunto materialistisena filosofiana.

Mutta kun rappeutui tämä kreikkalaisten ylimysten valta-asema, kun ei enää ollut mahdollisuutta terveellä taloudellisella toiminnalla päästä eteenpäin, muuttuu orjainomistajaluokka loisena määsääjiksi, joiden valta-asemaa horjuttavat orjien kapinat, ja silloin vaihtuu materialistinen ajattelu idealistiseksi filosofiaksi, josta tulee loisluokan henkinen ravinto. Filosofi Platon oppi tulee Kreikan rappiokauden maailmankatsomukseksi. »Aateteesta» haki yläluokka apua, kun sen valta-aseman aineellinen pohja murtui. Rikkaiden lohdutuksena ja orjien huomion »aineellisuudesta» pois vetäjänä esiintyvät idealistiset opit.

Keski-aikana, jonka erikoisuutena oli maa-ateen herruus ja talonpoikain maaorjuus, esiintyy idealismi katolisen kirkon »hengellisenä» herruutena. Kaikki mikä esiintyi vallitsevaa järjestelmää arvostelevana ja horjuttavana, tuomittiin synnilliseksi. Vapaa ajattelu ja tieteiden kehittäminen, joka vain uskalsi kirkon ikuisiksi julistamia »totuuksia» tutkimusten uusilla tuloksilla järkyttää, julistettiin pakanallisuudeksi; rohkea ajattelijat julistettiin kirkon kiroukseen ja poltettiin roviolla. Talonpoikaiskylän vanhoillisuus ja käsityöläiskaupungin ammatillinen ahdashenkisyys, vieläpä aatelistavallan ja itsevaltiuden sorron alaisena, tukahutti kaiken henkisen vapauden.

Mutta kun feodaalisen järjestelmän helmasta kehittyivät porvarillisen yhteiskunnan aineelliset edellytykset — manufaktuuriteollisuus ja kauppa—ja kun porvariston oli vallankumouksellisella taistelulla raivattava tieltään kehityksensä esteet, täytyi sen suorittaa pitkäaikainen filosofinen taistelu vanhaa järjestelmää edustavaa ajattelua vastaan. Oli vapautettava tiede kirkon ja uskonnon kahleista. Tieteen avulla täytyi porvariston todistaa vanheneiksi kirkon »ikuiset totuudet». Materialistisen maailmankatsomuksen avulla oli sen perusteltava »kansojen

oikeus vallankumoukseen», kuten sanoo Semkovski. »Oli opittava pitämään vallankumousta välttämättömänä, luonnollisena tapahtumana... Täytyi järkyttää kaikki auktoriteetit, jotka pysyivät pysyissä tottumuksen ja sokean uskon voimalla, ennen kaikkea taivaalliset auktoriteetit, jotta kävi mahdolliseksi vuosisatoin pyhittämän feodaalisen järjestelmän kukistaminen.»

Tältä yhteiskunnalliselta perustalta lähti 18:nneen vuosisadan materialistinen filosofia. Sen edustajat, kuten Holbach, Diderot ym »valistusfilosofit» olivat aatteissaan niin vallankumouksellisia, että kielsivät jumalan ja kaiken uskonnon. »He mestasivat taivaallisen kuninkaan paljoa aikaisemmin kuin Parisin vallankumouksellinen kansa saattoi mestauslavalle maallisen kuninkaansa», kuten sanoo Plehanov.

Kun sitten porvariston yhteiskunnallinen asema muuttui, kun se oli päässyt vallitsevaksi luokaksi, kun taloudellinen kehitys synnytti porvarillisen talouden häviön syyt ja sitä vastaan nousi proletariaatin luokkataistelu, joka horjutti sen vallan perusteita — niin vieläkö tällöinkin porvaristolla säilyi materialistinen maailmankatsomus? Ei mitenkään. Nyt se tarvitsikin sitä jumalaa, jonka se oli mestannut materialistisella filosofiallaan, ja niitä »totuuksia», jotka tämä oli vaiheiksi todistanut. Jumalaa, uskontoa, hengen herruutta tarvitsee porvaristo nyt aseenaan valta-asemansa säilyttämiseksi. Porvarillisen kehityksen murjomat pienyrittäjät, häviävä keskiluokka, on nyt lohtua hakiessaan taipuvainen henkiuskoon, mystiikkaan, ja muodostaa näin sopivan maaperän idealistisen ajattelun uudelleen ilmenemiselle.

Ristiriita taloudellisen perustan materialismiin johtavan ajattelun ja porvariston luokka-aseman vaatiman idealismin välillä heijastuu filosofian jakautumisena moniin eri koulukuntiin. Esiintyy myös dualismi, ilmiöiden selittäminen kaksinaisesti, »hengen» ja »aineen» eri maailmoiksi julistamisena.

Mutta materialismi ei ole kuollut. Siitä on tullut porvarillisen järjestelmän kumoamisen ase, vallankumouksellisen luo-

kan, proletariaatin väline sen taistelussa porvarillisen järjestelmän tuhoamiseksi. Mutta ei enää materialismi vanhassa muodossaan, jossa oli paljon puutteellisuksia. Marx ja Engels, proletariaatin edustajina, tekevät mullistavan käänteän materialismissakin. He liittävät siihen dialektisen, kehitystä selvittävän metodin, ja luovat siitä uuden maailmankatsomuksen, jolle pohjautuu proletariaatin taisteluteoria ja käytäntö. Armottomasti paljasti marxilaisuus kaikki takaisinpäin, idealismiin painuvat teoriat, dualistiset puolinaisuudet ja revisionistiset materialismista poikkeamiset.

Luonnontieteitten voimakas kehitys — fysiikka, kemia, biologia — vahvistavat joka askeleelta dialektista materialismia. Ja kun näiden kehitys tapahtuu imperialistisena aikana, kapitalismin lahotessa, esiintyy entistä kiivaampana ristiriita idealismin ja materialismin välillä. Ja nyt ei se tieteessä esiinny niinkään paljon kiistana ontologisista, maailman kaikkeuden perusteita koskevista kysymyksistä, vaan pukeutuu porvariston idealismiin palaava filosofia paljon hienompaan, pettävämpään muotoon. Tällaista esiintyy sos. dem. revisionismissa, jolle dialektinen materialismi on kauhistus ja joka sen takia koettaa, porvarillisten tiedemiesten mukana, rakentaa sovintoa idealismin ja materialismin välille, samalla tavalla kuin se pyrkii politiikassa lieventämään, sovittamaan taistelua työväen ja porvariston kesken. Sellaista oli neljännesvuosisata sitten ilmennyt bernsteiniläisyys ja sen jälkeen ilmenneet materialismista luopumiset. Ja sellaisena marxilaisuuden ja materialismin »oikaisemisena» esiintyy myös 1905:n jälkeisenä taantumuskautena ilmennyt Bogdanovin »empiromonismi», joka johti »jumalan etsimiseen» ja »jumalan rakentamiseen» ym papillisuuteen (kts Lenin, »Uskonnosta»).

Lenin osotti kuinka tällaisen filosofisen horjunnan pohjana on imperialismin kaudella kärjistynyt luokkataistelu, joka painee horjumaan ajattelijat, joilla ei ole vankkaa proletaarista maailmankatsomusta. Ja taistelussa tällaista horjuntaa vastaan, vieraista aineksista puhdistuneena, terästyy marxilaisuus-leninismi

raudanlujaksi proletaarisen taistelun teorian ja käytännön aseeksi, jolle on tuntematon puolueettomuus ja sovittelu. Lenin osottaa kuinka tämän filosofisen taistelun pohjana on luokkien ja puolueiden taistelu: »Oleellisesti ovat taistelevina

puolueina — vaikka taistelua verhotaankin uusilla silmänkääntäjänimityksillä tai typerällä puolueettomuudella — idealismi ja materialismi.»

Leo K—to.

Reformit ja vallankumous.

Kysymys reformeista ja niihin suhtautuminen on muodostunut kaikkien maitten työväen puolueissa yhdeksi tärkeimmäksi probleemiksi. Siihen oikea suhtautuminen on proletariaatin vallankumouksellisen taktiikan peruskysymys.

Reformistinen kanta on se, että on edettävä hitaasti, varovasti, asteettain, s.o. yhteiskunta on muutettava kehityksen, evolutions kautta. Vallankumouksellinen kanta taas on se, että kehitys menee eteenpäin hyppäyksin, jyrkin ja ratkaisevin toimenpitein.

Toisen Internationalen reformistit (revisionistit) olivat jo ennen sotaa edellisellä kannalla. Heille olivat reformit kaikki kaikessa ja väittivät he, että niiden kautta kuljetaan rauhallista, kivutonta tietä kohti sosialismia ja säästytään vallankumouksen kauhuilta eikä tarvita mitään köyhälistön diktatuuria. — Nyt on II Internationale kokonaan tällä kannalla, teoriassa; käytännössä sen puolueet eivät enää ole asiallisesti reformistisia, vaan suorastaan kannattavat taantumusta, pettävät työväen taistelun kanoimpienkin reformien puolesta.

»Vallankumoukselliseksi» nimitti itseään kanta, joka nyttemmin tunnetaan ultra-vasemmistolaisuuden eli äkkijyrkkyyden nimellä. Sen mukaan on kaikki ja kaikkinaiset kysymykset kaikissa oloissa kaikilla toiminta-aloilla ratkaistava pelkästään kumouksellisin keinoin. Tällaiset äärimmäis-»radikaalit», anarkosyndikalistit yms näkevät reformeissa vain vallankumouksellisuudesta luopumista ja kieltävät ne kokonaan.

Miten suhtautui Marx ja miten nyt leninismi reformeihin? Leninismi ei ota kysymystä kaavallisesti. Sen mukaan

marxilainen teoria ei ole mikään dogmi, vaan oppi toimintaa varten. Leninismi asettaa kysymyksen kunkin ajan taloudellista ja yhteiskunnallista elämää silmällä pitäen. Se kysyy, missä suhteessa reformit ovat kunakin aikana proletariaatin vallankumoukseen, ovatko ne sille hyödyksi vaiko haitaksi, auttavatko ne proletariaattia taistelussa sosialismin puolesta vai vahingoittavatko ne sitä. Esimerkiksi voisi mainita taantumusvuosina duuman hyväkseen käyttö. Duumalaitos oli valtiollinen reformi, itessään kurja parlamentin irvikuva, mutta se antoi bolsheviikeille tilaisuuden käyttää sen puhujalavaa julkisen agitationin välineenä, kun muu julkinen toiminta oli kielletty.

Kapitalismin kehityksen varhaisemalla kaudella saattoi reformeilla olla edistyksellinen merkitys. Suuret uudistukset tuotannossa saivat aikaan yhteiskunnallisessa elämässä mullistavia muutoksia. Feodaalijärjestelmä särkyi, kapitalismi, suurtuotannon valtakausi, alkoi ja sen mukana luokkasuhteet alkavat selvitä. Proletariaatti, tuo itsetietoiseksi kohoava sorrettu luokka, pääsi kasvamaan ja voimistumaan. Kapitalismin kehitys edellytti myös vastaavia muutoksia lainsäädännössä. Niitä toimeenpantaessa oli proletariaatin taistelu yhtenä käytevotmana, jopa päätehtävänäkin.

Englannissa, kapitalismin tyypillisessä maassa XVIII ja XIX vuosisadoilla, oli tehdaslainsäädäntö välttämättömänä ehtona suurteollisuuden kehitykselle. »Tehdaslainsäädäntö, tämä yhteiskunnan ensimmäinen itsetietoinen ja suunnitelmallinen vastavaikutus luontoperäistä tuotantoprosessia vastaan on ... yhtä

hyvin suurteollisuuden välttämätön tuote kuin puuvillalanka, selfaktorit ja sähkölennätin», sanoo Marx.

Uudistusten kehitystä, niiden vaikutusta yhteiskuntataloudelliseen elämään kuvaa Marx erittäin selvänäköisesti seuraavassa lausunnossaan: »Jos tehdaslainsäädännön yleiseksi tuleminen on työväenluokan ruumiillisena ja henkisenä suojelusekeinona käynyt välttämättömäksi, tekee se toiselta puolen yleisemmäksi ja jouduttaa, niinkuin jo on viitattu, hajallaan olevien pienten työprosessien muuttumista yhdistetyiksi työprosesseiksi suuressa, yhteiskunnallisessa mittakaavassa, siis pääoman keskittymistä ja tehdasjärjestelmän yksinvaltiutta. Se hävittää kaikki vanhanaikaiset ja siirtymismuodot, joitten takana pääoma on osaksi vielä herruuttaan piilotellut, ja asettaa niiden sijaan suoranaisen alastoman valtiutensa. Siten se myöskin saattaa yleiseksi suoranaisen taistelun tätä herruutta vastaan. Samalla kun se yksityisissä työhuoneissa pakottaa yhdenkaltaisuuteen, säännöllisyyteen, järjestykseen ja sääntämiseen, lisää se sillä tavattomalla kannustimella, mitä työpäivän rajoittaminen ja säännöttelemineen tekniikalle tietää, kapitalistisen tuotannon anarkiaa ja romahduksia ylipäänsä, työn voimaperäisyyttä ja koneiden kilpailua työläisen kanssa. Hävittäessään pikkuliikkeet ja kotityön hävittää se liikaa olevien viimeiset pakopaikat ja sen kautta koko yhteiskuntakoneiston tähänastisen varaventtiin. Kehittäessään tuotantoprosessin aineellisia edellytyksiä ja yhteiskunnallista yhdistelmää kehittää se sen kapitalistisen muodon ristiriitaisuuksia ja vastakohtaisuuksia, sekä siten samalla vanhaa yhteiskuntaa kumoavia ja uutta muodostavia aineksia.» (Marx, Pääoma s. 444).

Tässä lausunnossa on selvästi ilmaistu, mikä merkitys reformeilla on yhteiskunnan kehitysprosessissa. Siitä myös näkyy kuinka väärin on asettaa kysymys niin kuin olisi valittavana vain reformit tai vallankumous. Marx osottaa, kuinka juuri reformit ovat yhtenä tekijänä vallankumouksellisten voimain, siis itse vallankumouksen kehittymiselle.

Aivan samanlainen merkitys kuin Englannin XVIII vuosisadan tehdaslainsä-

dännöllä oli Venäjällä maareformilla XIX vuosisadalla taloudelliselle ja yhteiskunnalliselle kehitykselle. Suurtuotannon kehityksen jarrut poistettiin. Kulku- ja liikennelaitoksia avataan, pääoma vapautuu ja suurteollisuudelle välttämätön palkkatyöväestö reserviarmeijoiheen luodaan. Muutamassa vuodessa Venäjä harppaa mitä alkuperäisemmistä feodalisista oloista suurkapitalismin raiteille. Suurten kaupunkien laitoihin kohoavat lukuisat tehtaan piiput ovat todistuksena siitä uudesta voimasta joka oli alkanut yhteiskunnassa myllätä.

Samalla kehittyi myös proletariaatin taistelu. Sen vaikutuksesta syntyy Venäjälläkin tehdaslainsäädäntö työajan rajoituksineen ym säännöstelyineen.

Siis läpi koko kapitalismin nousukauden käy työväen taistelu uudistusten, reformien, puolesta sekä taloudellisella että poliittisella alalla. Ja silloin syntyy myös joka konkreettisen kysymyksen yhteydessä kysymys, millä tavalla on taistelua käytävä, reformistisesti vai kumouksellisesti. Sen mukaan jakautuu työväenliike reformistiseen ja vallankumoukselliseen suuntaan.

Imperialistisella kaudella, jolloin kapitalismi on kehittynyt huippuunsa, jolloin se elää luhistumis- ja mätänemiskautansa, muuttuu reformien luonne. Siirtomaat ovat jo kaikki tulleet vedetyiksi kapitalistisen talouden piiriin ja sieltä kiskotuilla ylivoitoilla voi kapitalismi lahjoa eräitä työväen yläkerroksia. Mutta työväenluokalle kokonaan hyväksi tulevien uudistusten saaminen käy yhä vaikeammaksi. Niihin pyrkiessään joutuu työväestö yhä suurempiin taisteluihin.

Niin kävi jo ennen imperialistista sota. Sen jälkeen on luokkataistelu yhä kärjistynyt.

Työläiset, esim. kivihilikaivoksissa lähtiessään taisteluun kuuden tunnin työpäivän, työnsuojeluksen, työläis-komiteain, palkan korottamisen y.m. hetkelisten uudistusten puolesta, kärjistävät sillä, reformien puolesta käytävillä taisteluilla kapitalistisen talouden kriisiä. Kapitalistit eivät suostu myönnetyksiin, sillä se vahingoittaa heidän asemaansa kansainvälisessä kilpailussa, jopa heidän olemassaoloaan. Tämä puolestaan aiheut-

taa suhteiden kärjistymistä työläisten ja kapitalistien välillä ja johtaa yhä suurempiin taisteluihin ja lopulta vallankumoukseen.

II:n Internationaalen sankarit hylkäävät vallankumouksellisen toiminnan, asettuen yhä pelkäämään reformien kannalle, uskottelevat, että työväenluokan asema päivä päivältä paranee, luokkaristiriitaisuudet lievenevät ja niin muka siirrytään sosialismiin. Keinona demokratia. Muuta ei tarvita. Työväen on tyydyttävä vain pienten uudistusten hankintaan, hylättävä ja kiellettävä koko vallankumous ja proletariaatin diktatuuri-aste. — »Kansanvaltaisena uudistuspuolueena meillä on enemmän toiveita saada valtiollisia uudistuksia läpiajetuksi», selitti jo neljännesvuosisata sitten Bernstein.

Tälle kannalle ovat myös viime vuosien aikana kallistuneet syndikalistiset ainekset. Vallankumouksen ja lopullisen päämäärän eteen taistelu on unohdettu. Sensijaan puhutaan ja kirjoitetaan vain siitä, kuinka kapitalistit tulevat kykenevämmiksi tuotannon johtoon ja kuinka historia ne siitä itsestään syrjäyttää. Rakennetaan kauniita utopioita työväen tuotannon kontrollista, mutta mitenkä se saavutetaan, siitä ei osata puhua mitään. Viimeinenkin vallankumouksellisuuden merkki hävisi, kun kiellettiin riiston tapahtuvan työmaalla, tuotantoprosessissa, kuten äskettäin on selittänyt »Industrialisti» Amerikassa.

Näin on työväenliikkeessä kansainvälisesti tapahtunut selvä jakaantuminen: toisella puolen ne, jotka puhuvat reformien puolesta, mutta käytännössä pettävät työväen taistelun sen jokapäiväistenkin vaatimusten puolesta, ja toisella puolen luokkataistelukannalla olevat, vasemmistolaiset, jotka todella taistelevat työväen jokapäiväisten vaatimusten puolesta.

Elämme ajankohdassa, jolloin on astunut päiväjärjestykseen proletaarinen vallankumous. Työväenluokka, jota johtaa etumainen kommunistinen puolue, suunnata taistelunsa kapitalismin kukistamiseen, sen hävittämiseen. Se on tietoinen siitä, että voittoa ei saavuteta millään reformistisilla toimenpiteillä, hitaan ke-

hityksen tietä, vaan että se on saavutettavissa vain vallankumouksen kautta. Sille on pääasia vallankumoustyö, ja taistelu reformien puolesta on vain yksi taistelun aste, porras vallankumoukseen.

Aikana, jolloin eletään taloudellista ja poliittista taantumusaikaa, jolloin kapitalismi, itsensä pelastamisyrityksessään, suhtautuu kaikilla äärimmäisillä sortotoimenpiteillä työväkeä vastaan (fascismi) esiintyy taistelu uudistusten puolesta yhä yleisemmin vallankumouksellisen toiminnan apukeinona, verhona jonka suojassa valmistaudutaan porvariston kukistamiseen. Lenin huomauttaa, ettei saa menettää kykyään kaikella kylmäverisyydellä ja selväpiirteisesti käsittää, punnita, tarkastaa, millaisena hetkenä, millaisissa olosuhteissa, millä toiminta-alalla tulee osata toimia vallankumouksellisesti ja millä hetkellä, missä olosuhteissa ja millä toiminta-alalla tulee osaa siirtyä reformistiseen toimintatapaan. — Tätä seikkaa eivät syndikalistit ja äärimmäiset vasemmistolaiset tahdo ymmärtää leninismissä.

Lokakuussa 1917 suoritettiin proletaarinen vallankumous Venäjällä. Uusi luokka nousi valtaan. Porvariston yritykset paikkailla luhistuvaa valtaansa yhteiskunnallisilla uudistuksilla epäonnistuivat. Vastakohtat yhteiskunnan sisällä olivat kehittyneet niin pitkälle, että oli taantumuksellista rajoittua reformeihin. Venäjän proletariaatti ja talonpoikaisto astuivat vallankumoukselliseen toimintaan ja ottivat vallan. Vuosiha 1917—21 suoritettiin sarja vallankumouksellisia toimenpiteitä. Silloin oli käynnissä vanhan perusteellinen hävittäminen ja pohjan laskeminen uusille muodoille.

V. 1921 siirryimme neppiin. Jännittyneestä vallankumouksellisesta toimintatavasta siirryimme reformistiseen. Neuvostovallan viholliset alkoivat heti totottaa, että bolshevikit ovat luopuneet vallankumouksen periaatteesta ja asettuineet »kehityksen kannalle». Erehdys! Bolshevikit eivät ole hituistakaan luopuneet vallankumouksellisuudestaan. Kysymys on vain siitä, että neuvostovalta oli tullut asteelle, jolloin sen eteen tuli taloudellinen rakennustyö, sosialismin rakentaminen, ja tätä ei suoriteta äkkiä,

varsinkaan maassa, jossa suurtuotanto on niin vähän kehittynyt. Mitenkä Venäjän bolshevikit tällöin arvioivat tilanteen käy ilmi Leninin seuraavasta lausunnosta: »Proletariaatin voittoon mennessä reformit ovat vallankumouksellisen taistelun sivutuotteita. Voiton jälkeen (ollen kansainvälisessä mittakaavassa samanlaisia »sivutuotteita») ovat ne maalle, jossa voitto on saavutettu, sitäpaitsi välttämättömiä ja hyväksyttäviä levähdyshetkiä sellaisissa tapauksissa, joissa voimat äärimäisten ponnistusten jälkeen ilmeisesti eivät riitä sellaiseen ja sellaiseen siirtymiseen vallankumoukselliseen suorittamiseen. Voitto antaa sellaisen »voimavaraston», että sen avulla voidaan kestää perääntymään pakotettuina-kin, kestää sekä aineellisessa että moraalisisessa mielessä.» (»Kullan merkitys.»)

Edelleen Lenin huomauttaa samassa kirjoituksessa: »Kaikkia ja kaikkinaisia taloudellisia siirtymisajan muotoja on sallittu käyttää kun kerta esiintyy sen tarve talonpoikaiston yhdyssiteen lujittamiseksi proletariaatin kanssa, kansallisen talonpoikaiston pikaiseksi elvyttämiseksi, hävitetyssä ja kiusatussa maassa, teollisuuden kohottamiseksi, tulevaisuu-

den tavallista laajempien ja syvempien toimenpiteiden, kuten sähköistämisen helpottamiseksi.»

Tässä merkityksessä siis siirryttiin vallankumouksellisista toimintatavoista »kiertoliikkeiden» tielle, joka on vississä mielessä reformistinen. »On vain muistettava, että meillä on tässä eräs perusteellinen erikoisuus, nimittäin se, että reformi tässä tapauksessa lähtee proletarisesta vallasta, että se lujittaa proletariaaria valtaa, että se antaa sille välttämättömän levähdyshetken, että se ei hajoita vallankumousta, vaan ei-proletaarisia luokkia.»

Historia on meillä osoittanut, että proletariaatin tulee osata yhdistää toiminta reformien hyväksi vallankumoukselliseen toimintaan, käyttää niitä visseissä tilanteissa hyväkseen. Kokonaan niihin rajoittuminen merkitsee proletariaatin asian pettämistä. Siihen johtaa myös niiden merkityksen kokonaan kieltäminen. Marxilais-leniniläinen kanta, jota edustaa Komintern, on osoittautunut tässä suhteessa ainoaksi oikeaksi menetelmäksi.

A. Aalto.

Kapitalististen suhteiden kehitys Suomen maataloudessa.

Kapitalismin voittokulku teollisuudessa on siksi selväpiirteinen, niin Suomessa kuin muissakin maissa, ettei sitä vastaan lähdetä enää yleisemmin väittelemään. Sensijaan sosialidemokraattien ja yleensä pikkuporvarillinen käsitys kapitalismin kehityksestä maataloudessa on epäselvä. He käsittävät kapitalististen suhteiden ja suurtuotannon vallitessa teollisuudessa maatalouden voivan jäädä pientuotannoksi. Kokonaan jättäen syrjään yleisen kapitalististen suhteiden kehittymisen maataloudessa, yrittävät he numeroilla pientalouksien lisääntymisestä todistella maatalouden pientaloudeksi kehittymistä. Tämä on yksipuolista, käytännön ulko-

puolella olevaa numeroiden esittelemistä, koko asian sivuuttamista sillä, että esitetään siitä vain omaa katsantokantaa vastaava puoli. Suomen maataloudessa vallitseviin suhteisiin kaikinpuolinen tutustuminen ja niiden perinpohjainen tutkiminen johtaa päinvastaisiin tuloksiin ja käytäntö osoittaa, ettei ainoastaan luontaistaloudelliset suhteet ole yhä enemmän joutumassa syrjään, otettuna koko maatalous, vaan että suurtuotanto myöskin voittaa alaa yhä huomattavamassa määrässä. Mutta käydessämme käsittelemään kapitalististen suhteiden kehitystä maataloudessa, on luotava lyhyt katsaus kapitalismin yleisiin piirteisiin.

Kapitalismin yleiset piirteet. Esitämmme neljä kohtaa, jotka luonnehtivat kapitalismin yleisiä piirteitä:

1. Kapitalistinen tuotanto perustuu tavaratuohtantoon, jossa tuottaja tuottaa tavaroita vaihtaakseen ne markkinoilla rahan ja edelleen muihin tavaroihin. —

2. Työntekijä eroitetaan työvälaineistä, joiden omistus siirtyy kapitalisteille, työntekijäin omaisuudeksi jää vain heidän työvoimansa, jota he myyvät työmarkkinoilla. —

3. Tekniikan korkea kehitys: työnjako ja yhteistoiminta. —

4. Tuotannon keskittyminen. —

Sopivatko ylläesitettyt Suomen maatalouteen? — Kapitalististen suhteiden kehitys Suomen maataloudessa ja kuten yleensä maataloudessa, on paljon hitaampi, monimutkaisempi sekä vaikeammin havaittava, kuin teollisuudessa, ja tämä seikka antaa aihetta epäillä sen vakiintumista. Kaikesta huolimatta yllämainitut piirteet ovat vuosi vuodelta kaivautuneet Suomenkin maatalouteen. Jo yleinen teollisuuden kasvu edellyttää, että maatalous joutuu yhä enemmän myynnistä ja ostosta riippuvaiseksi. Puhumattakaan suurtiloista, jotka sinänsä ovat kapitalistisia liikeyrityksiä, joutuu pikkutalonpoikaistokin yhä lujemmilla siteillä kapitalistisen tuotannon piiriin. Tarvaineet, jotka talonpoika valmisti ennen käsityöllä, korvataan lisääntyvästi halvemmilla tehdastuotteilla. Näin tulee vedetyksi koko Suomen talonpoikaisväestö kapitalistisen kilpailun piiriin. Tässä esiintyy kapitalistinen piirre mitä selvimmin. —

Työntekijäin erottaminen työvälaineistä on mutkallisempi kysymys, eikä Suomen maatalouden nykyisellä kehitysasteella esiinny aina kyllin selvästi. Tässä saattaa asioiden ylimalkainen katsaus helposti johtaa sellaiseen harhaan, ettei kapitalistista kehitystä tapahtuisikaan maataloudessa. On tosiseikka se, että kapitalistinen käyttö maataloudessa on vaikeampi kuin teollisuudessa ja esiintyy peitetysti. Muodostuu nimellisesti itsenäisiä maatalouksia huomattavasti, mutta samalla vielä huomattavammin kasvaa koneiden ja palkkatyön käyttö varuamilla tiloilla ja tämän palkkatyön suo-

rittavat osaksi juuri nuo nimellisesti itsenäisiksi tulleet pikkutalonpojat. Tällaiseen kiertotiehen palkkatyövoiman käytössä pakottaa maataloutta sen sesonkiluonne. Työ suoritetaan pääasiassa määrättyinä vuodenaikoina ja tästä johtuu, että työn suorittajien täytyy hankkia toimeentulonsa väliajoilla muualta ja sikäli kuin teollisuus ei voi tarjota toimeentuloa, niin täytyy tämä korvata sillä, että maataloustyöläinen harjoittaa omaa pikkutalouttaan, josta saa elatuksensa väliajoilla, jolloin ei ole palkkatyössä. Tällainen kehitys Suomen maataloudessa on helposti havaittavissa. Täten muodostuu huomattava osa maatalouden palkkatyövoimasta, joka samalla on sekä palkkatyöläisiä että pikkuomistajia, ja tämä tekee maataloudessa työntekijäin erottamisen työvälaineistä epäselväksi vielä kehityksen nykyisellä asteella. —

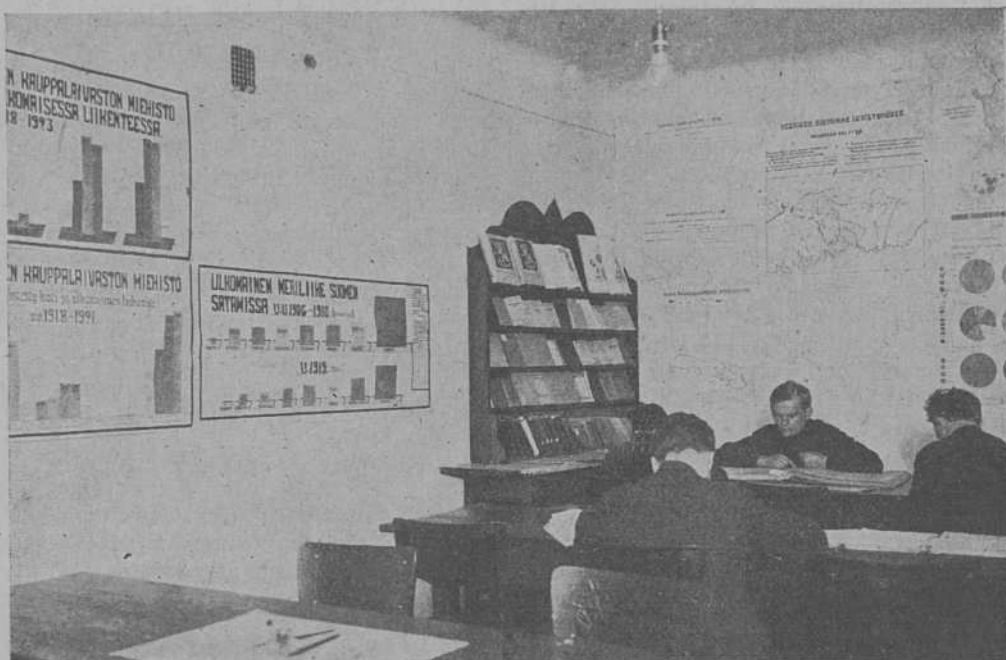
Työnjaon vaikeudet ovat myöskin maataloudessa suuremmat. Jokainen työntekijä suorittaa useammanlaatuisia töitä. Tuotantoprosessissa seuraavat eri töiden toimitukset toisiaan eri aikoina. Koneiden käyttöä vaikeuttaa myöskin maatalouden sesonkiluonne. Koneet joutuvat seisomaan pitkiä aikoja ja niissä oleva pääoma toimeettomaksi, mutta tämä ei ole ominaista yksin maataloudelle, sitä on useilla aloilla teollisuudessaakin.

Desentralisoivia tekijöitä maataloudessa ovat sellaiset kuin maan jakaminen työläisille työvoiman turvaamiseksi, sekä perinnön kautta tapahtuva maan jakaminen. Mutta tavallisimmin Suomessa, kuten muissakin maissa luovutetaan torppareille ja mäkitupalaisille maita, jotka ovat kauempana pääviljelyksestä, n.s. takamaita, joiden koneellinen, palkkatyöllä muokkaaminen on epäedullista. Tämä toimenpide toiselta puolen edistää pääomien kasaantumista maataloudessa. Luovutetuista maista saadut varat käytetään vauraampien tilojen koneellistuttamiseen. On huomioon otettava tässä yhteydessä, että luovutettujen maapalstojen hinta on maakoron kapitaliseerattua määrää huomattavasti korkeampi. Maan hinta on niin suuri, että vain harvat, edullisissa olosuhteissa olevat, voivat suoriutua velkataakastaan. Suurin osa näin itsenäisiksi tulleistä talonpojista

joutuu joko velkasuhteissa riippuvaiseksi suuromistajista, tahi kokonaan menettävät maansa. —

Näämme, että maataloudessa samaan aikaan tapahtuu sekä hajoamis- että keskittymisprosessi. Hajoamisprosessit ovat kuitenkin vain väliaikaisia ja jatkuvat siksi, kunnes korkeampi tekniikka maataloudessa tekee ne yhä tarpeettomammiksi. Kehityksen pääsuunta on keskit-

ha 24.1 pros. Tämä sinänsä jo todistaa suurtuotannon etua. Kun tähän otetaan vielä huomioon verot ja velkojen korot, niin jää pikkutuottajalle palkkioksi ankarasta työstään raihmainen ruumis. Pikkutalonpojan, pysyäkseen konnullaan, on mitä ankarimmin rasitettava itseään työllä. Hänen on koetettava pysyä turpeessaan, niin vaikeaa kuin se onkin, muussa tapauksessa odottaa häntä kerjurin reppu.

Kansallinen kabinetti.

tyminen. Suurtuotannon ilmeiset edut ovat eittämättä olemassa maataloudessa, sellaiset kuin koneiden ja agronomisten voimien käytöstä johtuvat, henkisen ja ruumiillisen työnjaon edut, tavaroiden markkinoille kuljetuksen ja oston edut, rakennuksien käytöstä ja rajojen vähyydestä johtuvat edut, kuin myöskin huomattavia etuja luoton saannissa. —

Suurtuotannon edullisuutta todistavat Suomen tilastollisessa vuosikirjassa julkaitut numerot maatalouden tuottavuudesta. Puhdas voitto aktiivipääomasta v. 1923 oli alle 10 ha viljelyksillä 17.3 pros., 10—25 ha 19.1 pros., 25—50 ha 20.4 pros., 50—100 ha 19.5 pros., yli 100

Sellainen huomattava maatalouden kapitalistista kehitystä hidastuttava tekijä Suomessa kuin on maakoron virtaaminen maataloudesta teollisuuteen, on otettava huomioon. Tämä tapahtuu pääasiassa kahta tietä: joko teollisuustuotteilla on korkeat hinnat tai suoranaisesti maanvuokra ja myydyistä maista saadut varat käytetään teollisuuteen. Viimeksimainittua harjoittavat etupäässä tukkiyhdytöt. —

Kun kysymys on näin mullikas, kun maatalouden kapitalistisen kehityksen tielle astuu monta estettä, jotka eivät voi sitä kuitenkaan kokonaan estää, ainoastaan hidastuttaa sitä, jää asian pintapuoliselle tutkijalle todellisuus epäselväksi.

Tilastoista, joita Suomen porvarilliset hallitukset ovat julkaisseet luokkaetuaan silmälläpitäen, ja toimenpiteistä, joihin on ryhdytty niiden taholta maatalouden suhteen, saa helposti väärän käsityksen. Asiaa syvemmin tarkastettaessa näkyy niistä helposti pintapuolisuus ja porvarillisen yhteiskunnan repeämiä paikkaava luonne. Mutta nämä pintapuoliset toimenpiteet, joista puhumme myöhemmin, eivät voi estää todellista kehitystä. Voiton suurentuminen on tekijä, joka pakottaa kapitalististen suhteiden siirtymistä maatalouteen.

Vääriä johtopäätöksiä ja harhaanjohtavia tilastoja maatalouden kehityksestä. —

Tilastot Suomen maataloudesta ovat puutteellisia osoittaakseen maatalouden todellisen kehitystendenssin ja johtopäätökset niistä usein kokonaan harhaanjohtavia. Todellista kehityssuuntaa maataloudesta ei osoita maanomistuksen pinta-alallinen jakautuminen, sillä verrattain pienellä pinta-alalla voidaan harjoittaa puhtaasti kapitalistista tuotantoa, jopa suurtuotantoa. Tilastojen avulla yritetään todistaa maatalouden yhä enemmän muodostuvan pientaloudeksi, mutta pikkutalouksien muodostuminen sisältyy itse kapitalismin kehitysprosessiin ja on ohimenevä ilmiö. Pikkutalouksien muodostuminen ja häviäminen on ehdoton kapitalismin kehitykselle niin teollisuudessa kuin maataloudessakin ja erikoisen laaja on se juuri maataloudesta. —

Muutamia kehityksen todellista suuntaa osoittavia numeroita. — Jos otamme yksityisten maaomaisuudet Suomessa — koskapa pikkutilallisten muodostuminen viime vuosina pitäisi muka osoittaa ei kapitalistista kehitystä — niin havaitsemme, että nekin osoittavat sitä hyvin pienessä määrässä. Vaikka maanomistajien luku on parina viime vuosikymmenenä lisääntynyt yli 100 prosentilla, niin on pikkuomistajien, jotka omistavat alle 50 ha maata, maaomaisuus lisääntynyt vain 4.4—7 pros. koko maaomaisuudesta. Samaan aikaan on tapahtunut keskittymistä 50 ha suuremmilla tiloilla. Vaikkapa katsottaisiin kehitystä peikästään maaomaisuuden jakautumisen kannalta, on tulos kapitalististen suhteiden kehitystä todistava. Keski- ja suuromistajien

käsissä on edelleen maaomaisuudesta 97 prosenttia. —

Suomen maatalouden kehityksen todellista suuntaa osoittaa maataloudesta saatujen ja maataloudesta tarvittavien tuotteiden tavarallistuminen. Suomen rautatiehallinnon tilastot vv. 1906—1923 osoittavat, että rautateillä kuljetettiin maataloudesta saatuja ja siinä tarvittavia tavaroita seuraavasti (tonneissa):

v. 1906	1.065.438
v. 1923	2.210.450

V. 1926 jouluk. viimeisessä numerossa julkaisee »Uusi Suomi» seuraavia numeroita apulantojen käytöstä (kaikki luvut tonneissa):

Fosforihappoa käytettiin:

v. 1912	7.860
v. 1925	178.825

Puhdasta kalia käytettiin:

v. 1912	1.655
v. 1925	6.900

Typeä käytettiin:

v. 1912	555
v. 1925	992

Nämä numerot osoittavat maatalouden joutuvan yhä kiinteämpään suhteeseen teollisuuden ja kaupan kanssa ja tätä ei voi ajatella ilman kapitalismin kehitystä maataloudesta. —

Sikäli kuin pientuottajat eivät pysty näitä suhteita hyväkseen käyttämään — ja vain harvat niistä voivat niitä edullisesti käyttää — joutuvat ne tuhoutumaan tai jäävät viettämään joksikin ajaksi kituvaa elämää enemmän tahi vähemmän luontaistaloudellisissa oloissa. Keskkokoiset taloudet, sikäli kuin ne ovat edullisessa asemassa, taikka onnistuvat keinottelussa, voivat käyttää hyväkseen apulantoja, koneita y.m. maatalouden edistykseksi välttämättömiä välineitä. Ja siihen pakottaa heitä kapitalistinen kilpailu. Pikkutalonpojan on vaikea tässä kilpailussa kestää, ainoastaan keinottelu ja toisten nylkeminen, joka onnistuu vain harvoille ja toisten häviön kustannuksella, auttaa näitä harvoja kohottamaan talouttaan ja kestämaan kilpailussa. Pikkutalonpojan jääminen luontaistaloudelli-

selle asteelle on taas samaa kuin kieltää siltä kaikki nykyajan kulttuurin saavutukset. Tällaista jakoa ei kuitenkaan salli itse kapitalistinen kehitys, sillä suuromistajat, veropolitiikan y.m. kautta, tahtovat jatkuvasti hyötyä pienomistajien kustannuksella ja sallivat pienomistajille joitakin muruja kulttuurista, jotta riistämisestä olisi suuremmat tulokset. —

Hallinnolliset toimenpiteet Suomen maataloudessa. — Jo vuosikymmeniä on Suomessa ollut ratkaistavana maatalouskysymys. Maataloudessa syntynyt liikaväestö ja torpparikysymys ovat antaneet päänvaivaa porvaristolle ja suurmaanomistajille. On koetettu värkätä lakeja toinen toisensa jälkeen, ja siten ratkaista tämä kysymys. Torpparilailla oli tarkoituksena estää kapinallisen tilattoman väestön muodostumista ja samalla siirtyä kapitalistisiin vuokrasuhteisiin. Jälkimmäisessä osaksi onnistuttiin. »Lex Kallion» piti paikata edellistä tarkoitusta, mutta tosiasiaassa muuttuu se portaaksi Suomen maatalouden kapitalistisessa kehityksessä ja kapinallisen tilattoman väestön nenästä vetämiseksi. —

Mikä on »Lex Kallion» merkitys? — »Lex Kallio» nimellä kulkevan maatalousreformin poliittisena tarkoituksena on, jakamalla suurtilallisten maita pitkäaikaista maksua vastaan torppareille, mäkitupalaisille ja maattomille, ehkäistä tilattoman väestön liiallista kasvua ja kehittää näistä itsenäistä talonpoikaista. Suomessa porvarillisen luokkavallan tueksi. Sen taloudellinen merkitys on siinä, että se edistää pääomien kasaantumista maataloudessa ja turvaa työvoiman suurtalouksille. Pohjaltaan tämän lain poliittinen tarkoitus ja sen taloudellinen merkitys ovat ristiriidassa, vaikka ne lyhytnäköiselle näyttäisivätkin sopivan yhteen. Taloudellisenä toimenpiteenä se täysin tyydyttää ylläolevia ehtoja, mutta niiden tyydyttäminen tapahtuu pikkutalonpoikaiston kustannuksella. Vaikka näennäisesti muodostetaan pikkutalouksia, niin se tosiasiaassa edistää vain suurpääoman kasaantumista, sillä pikkutuotajain talouksissa syntynyt ylijäämä siir-

tyy veloista ja velkojen korkoina suuromistajain käytettäväksi. Suurpääoman lujittumista seuraa pikkutuottajalle yhä epäedullisempi markkinakonjunkturi ja joutuminen taloudellisesti vaikeaan asemaan. Edellä olemme esittäneet, että koko talonpoikaistalous on markkinoista suuresti riippuvainen ja yhä enemmän tulee riippuvaiseksi ja asian näin ollen ei pikkutuottaja voi kestää markkinoilla kilpailijana suurtuottajan kanssa, vaan jää taloudellisesti vaikeaan asemaan, joko menettää maansa tahi viettää kituvaa elämää, molemmissa tapauksissa tulee hänestä kapinallinen, ja tätä lisää vielä porvarillisen Suomen verotuspolitiikka, joka rasittaa etupäässä pien- ja keski-varakasta talonpoikaista. Tässä ilmeeneekin ristiriitä tämän lain taloudellisen merkityksen ja poliittisen tarkoituksen välillä. Ensin saattaa se innostaa torpparia tahi mäkitupalaista, jonka ihanteena on oma maatilkkku, mutta ennen pitkää kääntyy se vastakohdakseen. —

Kaikesta ylläolevasta voidaan sanoa johtopäätöksenä, että maatalouden kapitalistinen kehitys Suomessa seuraa teollisuuden kehitystä ja synnyttää yhä syvempiä luokkavastakohtia. Mutta samalla on otettava huomioon, että kapitalismi, niin Suomessa kuin muuallakin, on jo ehtinyt rappeutumiskauteensa. Se heittää yhä laajempia joukkoja kurjaan taloudelliseen asemaan. Porvaristo itse muuttuu yhä loismaisemmaksi ja tämä tekee kapitalismin voittokulun lyhytaikaiseksi iloksi, niin porvareille kuin sosialidemokraateillekin.

Talonpoikaiskysymyksen lopullinen ratkaisu ei ole mahdollinen kapitalismin vallitessa, enempää kuin työväenkysymyksenkään. Ainoastaan proletariaatti ollen vallassa, oikealla talouspolitiikallaan ja liitossa talonpoikaiston kanssa, voi suurille talonpoikaisjoukoille kivuttomasti ratkaista tämän kysymyksen ja saattaa suurtuotannon maatalouteen osuustoinnallista tietä liittäen talonpojat yhteistoimintaan. —

T. M—1 ä.

Uskonnon synty.

Motto:

»Uskonto on opiumia kansalle.» (Marx)

»Uskonto on yksi sen henkisen sörön muotoja, joka kaikkialla ja joka paikassa painaa kansanjoukkoja niiden raataessa keskeytymättömässä työssä toisten hyväksi ja nääntyessä puutteen ja yksitoikkoisen elämän kynsissä.» (Lenin)

Nämä kaksi lausetta on jokainen nykyajan luokkatietoinen työläinen joutunut oman kokemuksensa perusteella toteamaan todellisuuden kanssa yhtäpitäviksi. Mutta henkilölle joka taistelee kaiken sörön ja riiston lopettamiseksi — siis myöskin henkisen sörön lopettamisen puolesta — ei riitä yksinomaan uskonnon luokkaluonteen toteaminen, vaan samalla hänen pitäisi olla selvillä sen olemuksesta, sen synnyn ja kehityksen aiheuttimista. Niiden selvittäminen auttaa myös ymmärtämään, kuinka ja milloin uskonto tulee kuolemaan. Vain silloin kun luokkataistelija omaa nämä tiedot, voi hän oikein ja menestyksellisesti taistella yhtä raskainta, jo edellisiltä yhteiskunnilta perittyä ja useita vuosituhsia vallinnutta henkisen sörön muotoa vastaan.

Koska tässä on tarkoituksena selostaa pääasiassa vain uskonnon syntyä, niin riittänee kun määrittelemme uskonto sanalla tarkoitettavan »uskoa yhteen tai useampaan yliluonnolliseen olentoon, joiden väitetään maailmaa hallitsevan ja ihmisten kohtaloita ohjaavan».

Kuinka sitten on syntynyt tällainen usko ja mistä on löydettävissä sen juuret?

Tähän kysymykseen on vastattu useilla eri tavoilla, aiheuttaen paljon työtä ja ajattelua useille tiedemiehille XVII vuosisadalta lähtien.

XVIII vuosisadan materialistit selittivät uskonnon olevan pappien keksintöä. Tähän johtopäätökseen he tulivat ajan yleisten olojen, se on feodaalisen yhteiskunnan ja sen kirkon rappeutuneisuuden johdosta, jota rappeutumista papit koettivat kaikilla käytettävissään olevilla keinoilla torjua ja peittää.

Näin ollen pappisvallan vastustajat olettivat uskonnon alkavaksi siitä, mikä todellisuudessa oli pitkän kehityksen tulos. Meidän on tässä samalla kuitenkin muistettava, että kehitysajatus ei ollut silloin vielä tunnettu eikä siis voitu uskontoakaan tutkia sen kehityksessä.

Muinaistutkimus, Vähän-Aasian ja Egyptin vanhojen sivistyskansojen jäännösten kaivaus- ja tutkimustyö sekä alkeellisella asteella olevien kansojen alkava tutkiminen loivat XIX vuosisadalla käsityksen, joka vielä nykyäänkin on hyvin laajalle levinnyt. Tämän käsityksen mukaan on uskonto syntynyt luonnonvoimien pelosta, ollen uskonnon ensimmäisenä asteena luonnon jumaloiminen. Tätä teoriaa vastaan on väitetty m.m., ettei alkuperäinen ihminen ole filosofi, joka yksinomaan pelon aiheuttaman ajattelun ja johtopäätösksen teon kautta johtuisi jumal'uskoon; ja todetaan väite sillä, että maapallolla löytyy vielä nykyäänkin niinkin alhaisella kehitysasteella olevia luonnonkansoja, jotka eivät ole vielääkään johtuneet luonnonpalvelukseen, vaikkapa elävätkin seuduilla, joissa ovat hyvin tavallisia sellaiset valtavat luonnonilmiöt kuin tulivuorenpurkaukset, ukkosilmat y.m.

Alkuperäisellä kehitysasteella olevien kansojen uskonnollisten olojen tutkimusten perusteella on viime vuosisadan lopulla ja tämän vuosisadan alussa annettu yhä täydellisempiä selityksiä tähän kysymykseen, ja sikäli kuin vastaukset ovat täydellistyneet, ovat ne myöskin tulleet yhä enemmän dialektisen materialismin katsomuksen mukaisiksi. Niinpä H. Cunov johtaa uskonnon alun »siitä luulosta, että ihmisellä on erikoinen ruumiista erillään oleva, vaikk-

ka ruumiissa asustava sielu». Aiheena sielu-uskon synnylle otaksuvat jotkut olleen unennäöt, joita alkuperäinen ihminen pitää tapahtuneina tosiasioina, kuoleman ilmiö, ja kuume-, jäykistymis- ja pyörtymiskohaukset, jotka viimeainitut ovat olleet vain lisätukea antavina. Tätäkin teoriaa vaivaa, paitsi ratsionalismi — järkeisopillinen selitystapa, joka johtaa ilmiöt »järjestä» — vielä se, ettei siinä oteta huomioon ihmisen työ-toimintaa. Toinen sanoen se ei näe uskonnossa ihmiskäytännön ilmausta.

Mutta yhä tarkemmaksi käy tutkimus. Jo Hegel osotti, että »uskonto on ominaista vain ihmiselle.» Sen mukaan onkin uskonnon juuret johdettava siitä, mikä on tyypillistä vain ihmiselle, s.o. työtoiminnasta ja eritoten työkalujen valmistuksesta.

Näin selviääkin, että uskonnon olemassaolon edellytyksenä on kehitysaste, jolloin on kehittynyt ajatuskyky ja kieli. Ellei ihmisellä näitä kykyjä ole, ei hänellä myöskään voi olla uskontoa. Näin ollen on ensiksi saatava selville missä ja miten kehittyvät nämä uskonnon edellytykset.

L. Noire, selittäessään ihmis-aatoksen ja ideologian kehitystä, sanoo kielen kehityksessä olevan havaittavissa kolme astetta: 1) köyhä ja konkreettinen; 2) työkalujen mukana kehittyä abstraktisia käsitteitä ja niitä vastaavia sanoja; 3) työtoiminnan ja työkalujen erilaistuminen johtaa yleisistä käsitteistä yksityisiin, jolloin kieli palaa konkreettiseen pohjalle, mutta ei enää käsitteiden ja mielteiden niukkuuden, vaan niiden runsauden perusteella. Pitäen ihmisjärjen ja kielen kehitystä tuotantovoimien kehityksen tuloksena, vastaa tämä selitys marxilaisuuden vaatimuksia, sillä Marx sanoo: »Ruumiiseensa kuuluvat luonnonvoimat, käsivarret ja sääret, pään ja käden, panee ihminen liikkeelle omaksuakseen luonnonaineen hänen omalle elämälleen kelpaavassa muodossa. Vaikuttaessaan tällä liikkeellä luontoon ulkopuolella itseään ja sitä muuttaessaan, muuttaa hän samalla omaa luonnettaan. Hän kehittää uinuvia kykyjään ja alistaa niiden voimat valtansa alaisiksi.» Siis:

Marxilaiset johtavat uskonnon juuret työprosessista, työkalujen valmistuksesta, eikä yksinomaan luonnonilmiöiden pelosta ja niiden selittämisen halusta, »sielullisesta välttämättömyydestä», puhumattakaan pappien »alkuperäisestä ilmoituksesta».

Kysymys uskonnon ensimmäisestä asteesta eli muodosta on tiedemiesten keskuudessa väittelyn alaisena. Osa heistä väittää luonnonilmiöiden palvelusta uskonnon ensimmäiseksi asteeksi, toiset — animismia (henkien palvelusta), ja kolmas osa — fetishismia (palvotaan esineitä, joissa luullaan henkien asustavan), saaden kuitenkin viimeainittu suunta vähemmän kannatusta. Nykyisin marxilaiset yhtyvät siihen mielipiteeseen, että animismi on uskonnon ensimmäinen aste, selittäen, että alkuperäisen ihmisen teoria on hyvin köyhä, johtuen vähän kehittyneiden tuotantovoimien aiheuttamasta köyhästä käytännöstä, jolloin sellaiset ilmiöt kuin unennäöt, sairaus ja kuolema, sekä myöskin ulkonaisen luonnon ilmiöt, vaativat selitystä, mutta tuntematta ruumiin rakennetta, ihminen ei voi selittää näitä, vaan joutuu kuvittelemaan ruumiissa olevan jonkun erillisen hengen, joka kuoleman tullen jättää sen. Siten syntyisi siis »hengen» kuvitelma, joka edelleen kehittyen johtaa animismiin.

Tässä yhteydessä ei ole tarpeen käsitellä kaikkia niitä vaiheita, joiden kautta uskonto on kehittynyt aina nykypäiviin saakka. Otamme tähän vain Engelsin määritelmän, joka lyhyesti, mutta sattuvasti kuvaa asian tämän puolen. Engels sanoo näin: »Uskonto ei ole muuta kuin ihmispäissä ilmenevä niiden voimien haaveellinen kuvastus, jotka vallitsevat heidän jokapäiväistä elämäänsä; kuvastus, jossa maalliset voimat saavat yluonnollisen hahmon. Historian alkuaikoina kuvastuvat ensinnä luonnonvoimat näin ja esiintyvät edelleen kehityksessään eri kansoilla mitä moninaisimpina ja kirjavimpina henkilöityminä...¹ Mutta pian astuvat luonnonvoimien rin-

¹ Muistettava, että Engelsillä ei ollut vielä käytettävänä uusimpia uskontotutkimuksia. — Kirjottaja.

nalle myös yhteiskunnalliset voimat toimeen, voimat, jotka ovat ihmiselle yhtä vieraat ja alussa yhtä selittämättömät, valliten heitä samalla näennäisellä luonnovälttämättömyydellä kuin luonnonvoimatkin. Ne mielikuvitusolennot, joissa aluksi kuvastuvat vain luonnon salaperäiset voimat, saavat täten yhteiskunnallisia attribuutteja (lisämääritelmiä), tulen historiallisten valtain edustajiksi. Vielä pitemmällä kehitysasteella siirtyvät kaikki monien jumalain luonnon- ja yhteiskunnalliset attributit yhdelle kaikkivaltiaalle jumalalle, joka itse on vain abstraktisen ihmisen heijastus.»

Materialistisen historiankäsitelmän mukaan on uskonnan kehityksen aiheuttamana, sen pakoittavana ja eteenpäin työntävänä voimana, tuotantovoimien kehitys, vastaten jokaista tuotantovoimien kehitysasetta vissi yhteiskunnallisten suhteiden muoto, jolle viimeainitulle sitten vuorostaan perustuvat kaikki yhteiskunnallisen tietoisuuden muodot, kuten tiede, taide, filosofia, uskonto jne.

Kysymykseen »miksi säilyy uskonto kaupungin köyhälistön takapajuisissa kerroksissa, puolproletariaatin syvissä ri-

veissä ja myöskin talonpoikain joukoissa?» — vastaa Lenin: »Riistettyjen luokkien voimattomuus taistelussa riistäjiä vastaan synnyttää yhtä kiertämättömästi uskoa parempaan haudantakaiseen elämään, kuin metsäläisen voimattomuus taistelussa luontoa vastaan synnyttää uskoa jumaliin, piruihin, ihmeisiin jne.» — »Työätekevien joukkojen yhteiskunnallinen polkeenalaisuus, niiden näennäinen täydellinen avuttomuus pääoman sokeitten voimien kynsissä, jotka tuottavat joka päivä tuhat kertaa enemmän mitä kamalimpia kärsimyksiä, mitä julmimpia kidutuksia tavallisille työläisille, kuin kaikkinaiset erikoiset tapaukset, kuten sodat, maanjäristykset, y.m.s. — kas siinä uskonnon syvin juuri nykyaikana.»

Pyrkiessämme tyyten hävittämään uskonnolliset ta'at ihmisistä on meidän aina muistettava seuraava Marxin lause: »Se uskonnollinen verho, minkä peittämänä todellinen maailma nähdään, voi kadota yleensä vasta silloin, kun jokapäiväisen elämän käytännölliset olot esittävät ihmisille ilmeisen järjellisiä suhteita toisiin ihmisiin ja luontoon».

K. M—n e n.

Taide ja luokkataistelu.

Työväenliikkeessä on taide ollut enemmän lapsipuolen asemassa. Siellä täällä työväen sanomalehden tai aikakauskirjan nurkassa on sitäkin suvaittu. Kuuleekin usein sanottavan: »taide — annetaan olla — sehän on herrojen asia.» Marxilaiset ovat kuitenkin aina kiinnittäneet huomiota taiteeseenkin. Lenin esim. kirjoitti v. 1905 siitä, miten tärkeätä on oikea suhtautuminen puolueen taholta tähän kysymykseen. Avonainen taistelu kansalaissodan rintamalla osoitti taiteen merkityksen. Sanoohan Trotski kirjessään puolueen K.K:lle köyhälistörunoilija Demján Bednistä, kun tämä oli kirjoittanut perääntyville puna-armeijalaisille kuuluisan »Jablotskhan», että Demján vastaa neljää ratsuväki-divisionaa». Usein Lenininkin huomautti taiteilijain

työn voimakkaasta vaikutuksesta, ne kun voivat väreillä ja viivoilla saada lukutaidottomatkin ymmärtämään ajan kysymyksiä.

Mitä on siis taide? Miksi sillä on noin valtava merkitys?

Taiteesta on erilaisia määritelmiä. Kuuluisa filosofi Kant selvittää: »Kaunis on esine, joka miellyttää» — »ohne Begriff und ohne Interesse», s.o. puhtaasti ja välittömästi, »ilman käsitettä ja henkilökohtaisia pyyteitä». Schopenhauer kehittää kantilaista katsomusta sanoen: »me vaivamme esteettisenä hetkenämme kontemplatsioni-tilaan, jolloin tunnemme tahtomisesta vapaan havaitsemisen autuuden.» Taiteen mystillis-romanttinen suunta väittää sen olevan jumalaisen ki-

pinän synnyttämän innoituksen tuote taiteilijalta, johon ei ole objektiivinen maailma vaikuttanut. Eräs »proletaarinen» kirjailija puhuu miten muka »esteettiset taipumukset muodostavat ihmiselämän varsinaisen sisällön ja vielä enemmän, esteettinen elämä muodostaa ihmisen».

Taide on marxilaiselle yhteiskunnallinen ilmiö. Se on elämän syvää ja rehellistä tajuamista kuvissa. Taide luo eteemme sen mikä elämässä on luonteenomaisinta. »Kaikenlainen vähäarvoisuus, tilapäisyys on pois pyyhitty — elämää on karakterisoitu; ihmisen sisällä itänyt aate, hänen katsellessaan ihmistä, joka ansaitsee leipänsä otsansa hiessä, on purkaantunut luomukseen jonka sisäinen tarve on synnyttänyt», kuten sanoo Millet, tunnetun »Kuokkamiehen» maalaaja. Taiteilija loihtii eteemme kuvan, joka saa voimallaan vastaanottajassa tunnetun värjäjänsä. Muutamassa hetkessä voi taideluomuksen avulla mahdollisimman paljon vaikuttaa ilman kovaa aivotyöskentelyä. Jos luomus tämän täyttää, on sillä taiteellinen arvo: on muoto ja sisällös.

Taiteen käsite on erilainen riippuen ihmisten yhteiskunnallisesta asemasta ja kulttuuritasosta. Erilainen on mässääjien ja lihansa kiduttajain taide. Proletariaatin ja porvariston taiteissa tapahtuu jyrkkä eristäytyminen. Se käsitys on väärä, että taiteellisuuden määrää vain visei määrä värejä, liikuntoa ja ääntä.

Taiteen synnystä käydään kärkeästä taistelua. Eikä siinä ole kysymys ainoastaan taiteesta — vaan pohjaa kysymys maailmankatsomukseen ja luokka-asemaan. Taantumukselliset taiteen tutkijat väittävät, että sillä ei ole mitään syntymähetkeä, vaan on se jumalasta, joka antaa pyhän tulen valittunsa sieluun. Toiset, »keskustalaiset», selittävät, että taide on ihmisille synnynnäinen, joutuksen jo eläinkunnasta. Katsokaa vain apinää, joka hakkaa onttoa puuta laskien samalla kurkustaan erilaisia ääniä! Ja tähän muka varsin »järjelliseen» selitykseen, yhtyy Kautskykin, joka kirjassaan »Lisääntyminen ja kehitys luonnossa ja yhteiskunnassa» koettaa selvittää apinoiden »taiteellisuutta». Vieläpä hän väit-

tää, että tuo on »taidetta taiteen vuoksi» (l'art pour l'art) s.o. taide vaikuttaa vain taiteilijaan. Kautsky lisää, että taide on syntynyt »tappaakseen työn kasvavaa yksitoikkoisuutta ja luomaan hengelle sitä toiminnan monipuolisuutta, mitä ihmisen myötäsytntyneet taipumukset kaipavat». Eipä paljoa eroa Amerikan Hernehuhdan sekavasta »esteettisen viatin» teoriasta. Kautsky oli siis tässä kysymyksessä epämarxilaisella kannalla jo ennenkuin ehti marxilaisuuden ydinkysymyksistä luopua. Piti hän ainakin hänen tuntea Marxin määritelmä, että päällysrakenne, johon kuuluu valtio, uskonnot, tieteet, taiteet ja ideologiat, on aineelliseen perustan, tuotantovoimain ja tuotantosuhteiden heijastusta.

Päästäksemme selville taiteen alusta on meidän mentävä historiassa taaksepäin aikaan, jolloin päällysrakennetta ei vielä esiinny, siis aikaan, jolloin ihmiseläin työvälineen avulla astui tietoiseen työtoimintaan. Työvälineitä muovateissa syntyy työvälineestä, sen tai tämän kohdan sopivaisuudesta, tuntoaistien avulla aivostoon vissi käsitys mittasuhteista, suorista ja käyristä viivoista. Värien tuntemus syntyy myös työprosessissa, esim. metsästyksessä. Musiikki syntyy työssä syntyvän äänen matkimisesta ja vartiossa olevan alkuihmisen äännähdyksistä. Syntyy teonsanojen joijunta. Musiikkivälineiden synty on myös tiukasti yhteydessä työn kanssa. Varoituspillistä kehittyi nykyajan soitimet, Rummun alkumuotona on reisien yli levitetty nahka.

Kuten näkyy palveli taide ihmiskunnan alkuaikoina itse työprosessia — oli apuvälineenä olemisen taistelussa. Mutta mitä pitimmälle yhteiskunta kehittyi, kuta kauemmas karkkoutuu järjestävä työ toimeenpanevasta työstä, mitä pitimmälle kehittyi loisuusluokka, jonka tehtävänä on vain irstailu, sitä kauemmaksi kaikkoo taide työstä. Se on joutunut riistäjäin rahapussin kontrollin alaiseksi. Siitä on tullut yläluokalle nautinnon ja luokkataistelun väline, jolla joukkoja pimitetään. Eihän esim. työväenluokka voi ostaa taiteilijoita itselleen niinkuin porvaristo. Se ei voi taiteilijoille sileätä tietä avata ja nämä painuvatkin porvariston rahakukkarolle, joka mittana porvaristo

»kyvykkäämmät» valitsee. Taide on kahleissa.

»Se ei ole totta», huutavat taiteilijat. »Olemme taiteen vapauden kannattajia. Taiteemme on puhdas luokkapyyteistä. Olemme puolueettomia.» Näin sanoo porvarillisen yhteiskunnan taiteilija. Uskoko hän itse tuohon satuun »yläpuolella luokkien olemisesta»? Usea taiteilija voitotiaan huumata itseään tuolla opiumilla. Mutta tarkastetaanpa, mitä puhuu taiteen historia, niin näemme miten taiteen tyyli, tyyppi ja sisältö ovat yhteiskunnallisesta elämästä riippuvaiset.

Paleoliittisella kaudella esiintyy taiteessa naturalismi, jolloin kuvattava on mahdollisimman luonnollinen, sekä symbolismi, jolloin kuva ei enää vastaa todellisuutta sellaisenaan. Tätä eroa selvitetään seuraavasti: Paleoliittiselle metsästäjälle ei ollut mitään yliluonnollista. Hänelle olivat ilmiöt sellaiset kuin hän ne pinnallisesti havaitsi. Sen lisäksi metsästäjä oli individualisti aikana, jolloin ei vielä ollut herruuden ja alistuneisuuden suhdetta. Maanviljelyksen syntyessä syntyy tämä suhde. Elämä monipuolistuu. Syntyy auktoriteettisuhteet. Taide on kömpelämpää, mutta monipuolisempaa. Taide ei enää ole individualismin palveluksessa, sillä työprosessi on muuttunut kollektiiviseksi. Uusia taidealoja avautuu — saven valanta, joka johdattaa ornamenttiikkaan. Ei kuvata enää luontoa sellaisenaan, vaan tyylitelään.

Antiikin kukoistusaikana, orjayhteiskunnan nousukautena, »jolloin tekniikka oli alhainen, mutta spekulatiivinen filosofia korkealla», haki yläluokka ihmisihannettaan — yläluokan ja vapaiden kansalaisten ihannetta. Mainiot veistokset Zeus ja Hera osoittivat alemmalle kansalle, kapinoiville orjille ja siirtomaa-asukkaille koko olemuksensa hallitsijoita, jotka jumalallisella auktoriteetillaan pitävät vallan ohjaket käsisään. Ylevyys, saavuttamattomuus on tuon ajan taiteen luomuksissa ominaista. Jo tällöin yläluokka määräili taiteessa. Sanottiin että taide on jumalien antama lahja maanpäällisille jumalan pojille, s. o. yläluokalle. Näille kuului taide ja taiteileminen. Jos tapahtui, että orjain jou-

kosta nousi kieltämätön kyky, jota ei voitu väitellä sivuuttaa, nostettiin hänet jumalan pojaksi, s. o. yläluokkaan.

Antiikin laskukausi heijastaa yläluokan loismaisuutta ja rappiotilua taiteessakin. Pois väistyy Zeuksen jumalallinen ylevyys. Epätoivo väikähtää kuolevan aivostossa. Taiteessa kuvastuu tuska. Edustava kuva tältä kaudelta on Laokon-ryhmä, veistos, jossa isä poikineen epätoivon vimalla taistelee jättiläiskäärmeitä vastaan. Se on sattuva kuvaus entisen suuruuden taistelusta olemassaolostaan. — Mutta ei ainoastaan epätoivo, vaan myöskin irstaisuus astuu näyttämölle: naisvartalot rasvoittuvat, lantiot pyöristyvät, Venus muuttaa muotoaan.

Kirkollis-askeettinen kausi — romanttisuus ja mystillisuus astuu näyttämölle. Paavin ja kirkon suuruutta ihannoidaan. Kuvissa ovat pyhät isät suuria kooltaan ja tavallinen maallikko hyvin pieni ja vaatimaton. Suomessa on tästä hyvä kuva Henrik piispa ja Lalli. Edellinen on suuri ja ankaran näköinen, jälkimäinen pieni ja rujan näköinen pyhän Henrikin jalkojen alla. — Verettömät, »maailman synneistä» kieltäytyneet madonnat ovat naisihanteena. Venus on nyt maallisin vartaloinen isästä perkeleestä. Kauanko tätä kesti? Siksi kunnes kaupunkiporvaristo sai kylliksi vahvan perustan. Rafael'in taiteessa on jo tuo kristillinen munkkimaisuus muuttunut. Hänen madonnoissaan loistaa maallisuuden ihannointi.

Renessanssi — kaupunkiporvariston asemain voimistumiskausi. Raha-talouden etevämyys lyö leimansa taiteeseen, joka uhkuu voimaa ja luomintoa sekä raakaa, häikäilemätöntä päämäärän tavoittelemista keinoilla millä hyvänsä. Parhaimpia veistoksia tältä kaudelta on Verroccon palkkasoturipäällikkö P. Colleone sekä Michel Angelon Mooses. Tämän ajan mestareista mainittavimpia on Leonardo da Vinci.

Barokki-kaus i — yksinvallan kukoistuskau si. Taiteessa kuvastuu hovielämän suurentelu: räikeitä värejä, turvonneita, hekumallisia Venuksia, töyhtöjä, viiniä ja kaikkea, mikä kuuluu loistavaan hovielämään. Se oli feodaali-aristokratian

ja finanssioligarkian loismaisuuden ihan-
noimista.

Rokoko-kausi — yksinvallan las-
kukausi. Kuolevan yhteiskunna sairaa-
loisuus tahdotaan peittää teennäisellä ko-
stelulla. Taide on eroottista, kuvaa yli-
mystluokan »onnellisia hetkiä». Toiselta
puolen kuvastuu ylä-luokan porvaristu-
minen. Taiteen temppeleihin oli nouseva
porvaristo salakuljettanut omaa sisäl-
töään. Taiteilijoista mainittakoon: Vat-
teau, Reynolds ja Boucher, jonka maa-
laus »Venuksen toiletti» on aikakaudel-
leen kuvaava. Unhoittaa ei myöskään saa
Rubensia, irstaisuuden ja rappeutuneis-
uuden parhainta tulkkia.

Klassillisuuden matkiminen
Ranskan Suuren vallankumouksen kau-
della. Vanhat arvokkaat klassisismin ka-
noonit (säännöt) vedetään esiin palvele-
maan Ranskan porvariston harrastuksia.
Diderot kirjoittaa taiteen tehtävästä:
»Sen pitää ikuistuttaa suuria ja kauniita
tekoja, kohottaa onneton ja häväisty hy-
ve, leimata onnellinen pahe, kohottaa vi-
haa tyrannia vastaan». Tuossa lauseessa
kuvastuu taiteen yhteiskunnallinen teh-
tävä, luokkaluonne. David luomuksissaan
toteutti Diderotin vaatimuksen. Klassi-
liset vartalot, jotka olivat puetut kolman-
nen säädyn pukimiin, edustivat »siveää»
vallankumouksellista porvaristoa. »On-
neton häväisty hyve» merkitsee porvaris-
ton vastalauseita vanhoja valtaherroja
vastaan. Davidin tauluista mainittavin
on Vala pallohuoneessa, jossa porvaris-
ton edustajat suorittavat »suurta tekoa».

Romantiikka esiintyy sitten tul-
kitsemaan sortuneen aatelin ja pettyneen
»pikku väen» unelmia. Ihannoidaan
»vanhaa hyvää aikaa», keskiajka ja ta-
lonpoikaiselämä kuvataan sunnuntaipu-
vussa, kaunisteltuna. — Tämä suunta saa
myös palvella porvariston »kansallisia»
pyyteitä. Ihannoidaan »isänmaan» histo-
riaa (Kalévala-aiheet, Väinö Stoolin
sankarit).

Realistinen kausi — teolli-
suuspääoma aukoo itselleen valtatieta.
Auktoriteettisiteet ratkeavat. Vastassa ei
enää ole saman työpöydän sälli ja
mestari, vaan palkkatyöläinen ja
tehdeskapitalisti. Myyjä ja
ostaja. Vaihtoyhteiskunnan individualis-

mi osoittaa etevämyytsensä. Romantti-
nen realismi astuu esille. Etevin tämän
koulun taiteilijoista on Delacroix, jonka
teos »Vapaus vie kansaa katusuluille» on
tunnettu.

Realistisen naturalismin
kausi. Taiteen tehtäväksi tulee olla yh-
dyssiteenä yhteiskunnassa, jossa auktori-
teettisiteet ovat murskatut. Sen piti esit-
tää kuvin yhteiskuntaa, jota taiteilija ei
käsittänyt, ja »luontoa, josta hän kauka-
na ollen on voinut saada tunnevaikut-
teita». Taiteesta tuli kopiointia. Kuvaa-
taa kapitalistisen järjestelmän proosalli-
suutta. Suomessa tämän suunnan tul-
kitsijana esiintyy Edelfelt, jonka teos
»Ulkoisaaristossa» on mainittavimpia. (E.
maalaili nuorena romanttisia kuvia, his-
toriallisia tauluja ja »kansaa» sunnuntaipuvussa.)

**Taantumuksellinen impres-
sionismi** — ilmestyy kapitalismin ke-
hityksen hidastuessa, sen tehtävänä on
kääntää mielet pois politiikasta. Suunnan
edustajista mainittakoon Monet, jonka
mukaan taiteen tehtävänä tuli olla vain
valo- ja väri-vaikutusten tarkka kopiointi.
Suomessa tämän suunnan edustajana
esiintyy Enckel (»Ylösousemus»).

Kapitalismin kehittyessä imperialisti-
selle asteelle, sen astuessa proletariis-
sen vallankumouksen aattoon, pirstoutuu
taide kaikenlaisiksi koulukunniksi. Mieli-
puolen tavoin tarrautuvat taiteilijat uus-
romantiikkaa, mystistisiin y.m. ihmei-
hin, jotka kuvastavat porvariston yrityk-
siä selvittää olemassaolonsa ja riisto-
oikeutensa problemeja. Syntyy suuret
määrät eri taiteen suuntia:

Esteettinen suunta hakee muo-
toja menneisyydestä, tai palvelee kauneu-
dellisilla eriskummaisuuksilla sairaalloi-
sen porvariston jännittynyttä hermostoa.

Symbolismi asettaa kuvan meta-
fyysilliseksi tajullisen välineeksi, so. her-
rasta tulleen. (Suomessa Enckel ja Gal-
len-Kallela.)

Ekspressionismi on suunta,
jossa vallitsee muotojen anarkia. Se on
taiteilijain anarkistinen hyökkäys kapi-
talistien pakkovaltaa vastaan taiteessa
— hyökkäys vailla johtoa. »Pois reati-
sesta elämästä! Ulos luontoon!» on hei-
dän tunnuksenaan. Taistelevat, hapuil-

vat, eivät ymmärrä kapitalistista järjestelmää, saavat kannattajia pikkuporvaristosta, jolle kapitalismi näyttelee hampaitaan. Realistisesta elämästä irtaantuneena, perustuen vain taiteilijan subjektiivisiin mielijohteisiin, on se kuollutta terveelle elämälle.

Analyyttiset taiteet, kuten futurismi, supermatismi, kubismi ja insinörimismi ovat kaikki suuremmassa tai pienemmässä määrässä konstruoivia taiteita. Tällöin on taiteilija spesialisti, joka muokkaa materiaastaan tulevaisuuskuvia. Siinä on voimakasta särmiöiden ja kartioiden leikkiä. Taiteilija luo eteemme kone- ja viivamaailma, joka usein on kokonaan eristetty konkreettisesta elämästä.

Joku tahtoo omaksua tämän taiteen proletariaatin taiteeksi, mutta huolimatta siitä, että nämä taiteet olivat vallitsevina vallankumouksen tiukkoina vuosina Neuvostoliitossa, tuntuu kuin ei proletariaatti voisi löytää omaansa näistä suunnista, vaan jostain muusta, joka vasta on syntymässä. Omaksuihan proletariaatti aikoinaan realismin, luullen sen voivan palvella luokkapyrkimyksiään. Mutta huomasikin kaipaavansa muutakin kuin kopiointia elämästään. Taistelu, vallankumous osoitti, että proletariaatti tarvitsee väkevän innostuksen luomia kuvia.

Olemme ottaneet esimerkkejä eri aikakausilta ja nähneet, että taiteen kehitys käy rinnan yhteiskunnan kehityksen kanssa. Olemme nähneet, että taide palvelee vallassaolevaa luokkaa. Olemme nähneet, että taiteen avulla vallassaoleva luokka koettaa muokata yhteiskunnallista ideologiaa sille mieluisaan suuntaan. Mutta olemme myös nähneet, että taistelevat luokat pyrkivät taiteen kautta tulkitsemaan pyrkimyksiään.

Astuu eteemme kysymys: eikö proletariaatti kykene omaa taidettaan synnyttämään kapitalistisen diktatuurin alaisena?

On myönnettävä, että sitä ei proletariaatti voi. Tosin taiteella on ollut vissi merkitys työväenliikkeessä. Toimiihan työväentaloilla laulu-, soitto- ja näytelmäpiirit. Julaistaan taidejäljennöksiä. On proletariaarisia taiteilijoita. Myönnetään. Mutta eikö taistelu jokapäiväisestä leivästä ole tuota taiteellista pyrkimystä rajoittanut? Eivätkö huonot huoneet, välineiden ja kykenevien ohjaajien puute ole tuota taideaikaa supistanut? Ovat Porvaristolla on nämät kaikki mukavuuDET. Se voi harjoittaa — tai paremmin sanoen harjotuttaa taidetta. Sillä loisena on siltä mennyt luova kyky.

Eikä se kykene taiteilijoita innostamaan.

Proletariaatilla on tehtävänä taiteen valloittaminen. Sen se saa vain murskaamalla porvariston vallan ja panemalla tilalle oman diktatuurinsa. Proletariaatin valtaan nousu avaa sille taiteen temppelin ovet. Vuolaana virtana vierii esille taide. Porvariston jättämästä anarkiasta proletariaatti kyllä löytää ajan ollen omansa, joka vastaa sen suurta päämäärää. Vallankumous toteuttaa niin monen intomielisen taiteilijan unelman vapaasta taiteesta. Sitä kysymystä ei ratkaise fascismi, joka on taiteelle kuolema, sen ratkaisee Neuvostovalta, kuten sanoo saksalainen prof. Walter. Fascismi on tyhjää. Suuruuden hulluudelle ja tyhjälle pöyhkeilylle ei vahvaa eikä tervettä rakenneta. Suomessakin valittavat verirunoilijat »vapaussodan» huumauksen kovin pikaista loppua. Veressä kahlaavalle, hampaisiin asti aseistetulle porvaristolle on taiteen kehittäminen lopussa. Taidetta voi kehittää vain vallankumouksellinen proletariaatti, joka on kylliksi voimakas kehittämään sitä korkeammalle kuin koskaan, joka on kylliksi voimakas kohottamaan taiteen vapaaksi — ensin vallankumouksen vapaaksi tulkiksi, siten luokkapyrkimyksistä vapaaksi ihmiskunnan taiteeksi — oman itsensä ja kaikkien luokkien hävittämisen kautta.

A. V.

Uusi moraal.

Porvarillisessa sanomalehdistössä kierteli uutinen: »Moraaliton äiti», jossa kerrottiin, kuinka äiti lapsensa kanssa oli lähtenyt miehensä luota, jättänyt kauniin kotinsa ja rakastettunsa kanssa painunut tuntemattomaan maailmaan.

Mitä sitten on moraalit ja miksi joku teko toisten mielestä näyttää moraalittomalta ja toisten mielestä on täysin hyväksyttävä?

Ensimmäiseen kysymykseen vastaa koko porvarillinen idealistinen maailma, sen tekopyhät »oppineet», mustasieluisista papeista aina sosialidemokraatteihin asti, että moraalikäsitteet joko ovat suorastaan jumalallista alkuperää tai että maailmassa hallitsee joku ikuinen, muuttumaton »siveyslaki», joka on ihmisten moraalisten katsomusten perustana. Tosiasiat ovat kumonneet tällaisen väitteen.

Marxilaisen maailmankatsomuksen mukaan ovat moraalikäsitteet muuttuneet ja muuttuvat yhteiskunnallisten muutosten mukana. Me emme etsi ihmisen käyttäytymisen vaikutteita ja mittoja yksilön psykologian rajojen sisästä, »ihmisen luonnosta», vaan niistä olosuhteista, missä ihmiset elävät, vaikuttaen häneen tietenkin myös traditiot, s.o. kasvatust ja entinen elämä. Tästä johtuukin moraalikäsitteiden luokkaluonne. Porvarit hyväksyvät kaikki keinot valta-asemansa turvaamiseksi. Ja proletariaatin siveelisyyskäsitteiden mukaista on kaikki, mikä vie sitä taistelussa eteenpäin, auttaa sitä valtaan ja vallan säilyttämiseen.

Siis vallitsevat siveyskäsitteet ovat taloudellisen kehityksen tuloksia, muodostuvat ihmisten keskinäisistä suhteista, suhteista eri ryhmien ja luokkien kesken, ovat näihin sovellettuja ja niiden hyväksymiä totuuksia. Se, että joku teko toisen mielestä näyttää hyväksyttävältä, toisen mielestä päin vastoin tuomittavalta, johtuu siitä, mihinkä yhteiskuntaryhmään ihminen kuuluu ja minkälaisessa ympäristössä hän on kasvanut.

Olisi tärkeää osoittaa, miksi vallassa olevat luokat ovat kautta aikojen saarnanneet sorretuille luokille »puhdasta si-

veyttä» ja »maailman nautintojen» halveksumista — joita nautintoja näillä luokilla ei koskaan ole ollutkaan! — ja miksi se on vallassaolevan luokan etujen mukaista. Lisäksi olisi mielenkiintoista tarkastella moraalikäsitteitä meidän päivinämme ja erikoisesti meillä Neuvostoliitossa, jossa vanhat käsitteet murtuvat ja uudet vaikeuksien ja taisteluiden kautta hahmottuvat.

Tässä tulemme kuitenkin vain käsittelemään moraalien, oikeammin uuden moraalien erästä osaa, naisen ja miehen välisiä suhteita, siis perhe-, aviosuhteita, sukupuolikiusymystä. Tämä kysymys on ollut etualalla kautta aikojen, ja mitä korkeammalle yhteiskunta on kehittynyt, sitä monimutkaisemmaksi se on muodostunut. Meidän päivinämme se on astunut taistelevan proletariaatin eteen erikoisesti ratkaisua vaativana, ja voipa sanoa, että pyrittäessä sitä ratkaisemaan eräissä kohdin tupataan astumaan yli todellisuuden rajojen, menemään tolkuttomuuksiin. Tätä on suuresti ollut auttamassa monenmoiset kirjat ja kirjoitukset, jotka ovat tätä asiaa käsitelleet.

Meillä Neuvostoliiton alueella nainen on laillisesti täysin vapaa ja samanarvoinen yhteiskunnallisessa elämässä miehen kanssa. On kumottu kaikki lait, jotka ovat rajoittaneet naisen tasa-arvoisuutta, kumottu on avioeron esteet, naisen holhouksenalaisuus omaisuuteensa nähden, aviottoman äidin ja hänen lastensa inhoittava oikeudettomuus. Kaikista saavutuksistamme tällä alalla voimme ylpeillä. »Mutta — huomauttaa Lenin — mitä puhtaammaksi olemme puhdistaneet pohjan vanhojen porvarillisten lakien ja laitoksien roskasta, sitä selveemmäksi on meillä tullut, että se on vain maan rai-vausta rakennusta varten, mutta ei vielä itse rakennus.» Nainen on vielä edelleenkin suurella määrällä sidottu kodin piiriin. Ahtaan pikkutalouden askareet kahlehtivat häntä keittiöön ja lasten pariin, kuluttaen hänen voimansa vähäpätöisellä ja tylsyyttävällä pikkuskartelulla. Tästä nainen vapautuu vasta pitkällisen työn ja

taistelun kautta pikkotalouden ahdashenkisyyttä vastaan. Vasta sen hävittäminen ja sosialistisen suurtalouden yleiseksi tuleminen vapauttaa naisen lopullisesti.

Vaikka siis nainen onkin oikeudellisesti tasa-arvoinen miehen kanssa, niin on hän taloudellisesti vielä kaukana siitä. Siihen vaikuttavat jo edellämainitut tuotantosuhteet, mutta myöskin suurelta osalta vanhat traditiot niin miesten kuin itsensä naistenkin taholta. Yleensä hyväksytään periaatteessa naisten tasa-arvoisuus, mutta käytännössä ei siihen vielä ole yleistä päästyä.

Itse yhdyselämän muodoistakin, aviosuhteista, vallitsee meidän kommunistienkin keskuudessa vielä eri mieltä. Osa on tiukasti yksiavioliiton kannalla, toinen puolustaa pikaisia avioliittoja — tänään yhden, huomenna toisen, joku sitäkin että samalla kertaa eletään useamman kanssa. Viimemainittu kanta tulee selvänä esille toveri Kollontayn kirjassa »Uusi Moraali», ilmestynyt suomeksikin. Sitä tässä on syytä vähän tarkastella.

Tov. Kollontay kirjoittaa: »Uudet naiset eivät tahdo yksinoikeutta rakastajaansa. Kun he vaativat arvontaa oman tunteensa vapaudelle, oppivat he myöntämään sitä toisillekin.»

»Rakastajattaren pitäminen tai toisiaan seuraavat yksiavioliitot tulevat sukupuoliyhtymäin perusmuodoiksi. Mutta sen rinnalla on kokonainen asteikko sukupuolisen rakkausyhdistyksen eri muotoja eroottisen ystävyyden rajojen sisällä.» —

»Uusi nainen ei kiellä 'naisellista luontoaan', hän ei luovu elämästä eikä työssä takaisin niitä 'maallisia' iloja, joita jokaista hymy ähnehtiva todellisuus myöntää.»

Olemme tähän lainanneet joukon eri kohtia osoittaaksemme, miten yhteiskunnallisen elämän murroskausi vaikuttaa ihmisten moraalikäsitteisiin. Ylläolevissa lainauksissa hulmahtaa esiin sukupuolisuhteiden täysi irtolaisuus, »vapaus» — kaikki esteet pois, katsomatta ollenkaan mitä sanoo elämä. Ensimmäisen lainauksen kohta koskee kysymystä yksinoikeudesta rakastaessa, kysymystä sit-

tä, eikö aviotoveruuden vallitessa kummankaan sukupuolen tarvitse tyytyä toisiinsa sukupuoliasiansa vaan onko sallittua vapaus niin monen kanssa kuin lystää.

Toisessa lainauksen kohdassa pyritään asettamaan kaavoihin tuleva sukupuolinen kehitys. Tällaiset rakennelmat osoittautuvat utopioiksi, koska emme tarkalleen voi tuntea tulevia oloja. Pääpiirteisään voimme hahmotella tulevan kehityksen, mutta rohkenemme epäillä, että kommunistisessakaan yhteiskunnassa sukupuoliset intohimot tulisivat pääroolia näyttelemään.

Mitä tulee kolmanteen kohtaan, niin joutuu meidän päivinämmä — jo työn ja taistelun vaatimuksesta — nainen, samoin kuin mieskin työntämään pois paljonkin niitä »maallisia iloja», joita »jokaista hymy ähnehtiva todellisuus myöntää».

Tov. Kollontay on erikoisen innostunut ratkaisemaan sukupuolikysymystä ja tässä hän on irtipääsemättömästi sotkeutunut eroottiseen rakkauteen. Sen ympärillä kiertää kaikki. Koko toista sataa sivua käsittävässä kirjassaan hän puhuu rakkaudesta ja kuinka vain rakkauden voimia kohottamalla ratkaistaan sukupuolinen problemi. Ikäänkuin meillä kaikilla muilla elämän aloilla olisi kaikki jo niin kunnossa, että enään on suoriuduttava vain näistä lemmen kysymyksistä. Todellisuudessa ei rakkauskyseminen meidän elämässämme näyttele läheskään sellaista osaa kuin tov. Kollontay sille antaa. Sen sijaan kysymys, joka kiinnostaa laajojen työläisjoukkojen ja erikoisesti naisten mieltä — ja joka tov. Kollontaylta on jäänyt miltei huomaamatta tai ainakin hyvin vähälle — on kysymys lapsista, perheestä, yhteiskunnallisesta kasvattamisesta, miten me kykenemme kasvattamaan nousevaa polvea kykeneviksi sosialistisen yhteiskunnan rakentajiksi. Tämä on kysymys, joka on meidän päiviemme yksi ratkaistavimmista olevista peruskysymyksistä. Ja sen kannalta on lemmen kysymyksen ratkaistava.

Etsiessään selitystä mielestään niin mutkalliseksi käyneeseen sukupuolipulmaan, luulee tov. Kollontay sen ratkais-

seensa »eroottisella toveruudella», jonka pitäisi lisätä »suuren rakkauden» voimaa. Mitä sitten sisältää eroottinen toveruus? Ei itseasiassa mitään uutta. Porvarellisessa yhteiskunnassa se on kehittynyt aika yleiseksi. Onpa työväenluokankin nuorisoi joutunut sitä käytännössä toteuttamaan — ei ollut tilaisuutta perheen perustamiseen. Se sisältää mahdollisimman vapaata sukupuolista seurustelua nuorison keskuudessa, ilman että siinä olisi olemassa aviollisia eli perhesuhteita sitomassa. Emme sano, että se itsessään olisi paha. Se riippuu oloista, missä se esiintyy: loisten porsasteluna vaiko elämän välttämättömyytenä. Mutta niin esitettyinä kuin Kollontay tekee, otettaessa se koko kysymyksen ratkaisun perustaksi, unohdetaan, että jokaista tekoa seuraa myöskin seuraus. Kokemus osottaa, että irtonaiset, edesvastuuttomat suhteet lisäävät sitä yhteiskunnallista kurjuutta, josta juuri pyrimme vapautumaan. On muistettava, että ei ole meillä Neuvostoliitossakaan voitu vielä järjestää täydellistä yhteiskunnallista huoltoa. Tästä seuraakin, että tov. Kollontayn rakastama lause: »Antaa jokaisena miellyttävänä hetkenä menneen olla mennyttä ja alkaa elämä uudestaan, kuin se olisi alkanut tänään», muodostuu elämään sovellutettuna tyhjäksi fraasiksi. Jokainen teko arvostelee itse itsensä ja tietoinen ihminen joutuu itsekritiikissään suorittamaan tiliä tekemästään, sekä sen perusteella karttamaan mikä siinä oli väärää ja terästäämään sen oikeita puolia. Tietysti tähän suuresti vaikuttaa myös toveripiirin käsitys, yhteiskunnallisen ympäristömme arvio.

Tov. Kollontay vetoaa useissa kohdin miehiin, siihen, että se mikä miehillä on oikeutettua ja moraalista, täytyy olla naisillakin. Ei kysymystä siitä, ettäkö ei niin olisi. Kysymys on vain siitä, onko miesten teot aina moraalisia ja kannattaako niitä esimerkkinä tässä suhteessa pitää — kysymys on nyt tietoisista työtekeivistä. Eikö miesten teot useissa tapauksissa osoita päinvastaista — onhan vielä jäljellä paljon vanhaa yhteiskunnan perua ja ylimenokauden sekaannusta. Eiköhän miehillä ole itsensä kasvattamisessa paljon tehtävää kuten naisillakin.

Tov. Kollontayn kirjan suurin heikkous on siinä, että se leijailee ilmassa. Hänen esityksensä ovat kauas tulevaisuuteen tähtääviä, eivätkä sovellu nykyisissä oloissa kansan valtavalle enemmistölle. Ja niinpä joutuukin hän »rakkauden palvomiseen» enemmän tai vähemmän idealistiselle, utopistiselle kannalle. Mutta meidänhän on ennenkaikkea pysyttävä todellisuuden pohjalla, nähtävä ja osoitettava se tie ja ne muodot, mitkä sukupuolisuhteidenkin alalla vastaavat todellisuutta, elävää elämää. Olemmeko sellaisia löytäneet ja minkälaisia?

Neuvostoliiton uusi asetus perhesuhteista, astunut voimaan 1 p. tammikuuta 1927, pitää täysin laillisena avioliiton muotona vain pitempiaikaista registeröityä yhdyselämää. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että ilman turvaa jätettäisiin nainen joka ei ole registeröinytkään, mutta jos tulee ero ja hänen on perheestä jotakin haettava niin tuottaa se hankaluuksia, sillä hänen on osoitettava oikeudellista tietä olevansa sen miehen vaimo, jotavastoin registeröidyssä liitossa riittää todistuksen näyttäminen. Lapset taas, vaikkapa satunnaisesta yhteydestä syntyneet, omaavat kaikki samat oikeudet. Uuden asetuksen mukaan myönnetään ero, vaikkapa vain toinenkin puolisoista sitä vaatii. Eroaminen registeröidään neuvostossa ja jos se on tapahtunut vain toisen läsnäollessa, niin lähetetään toiselle ote eroamistodistuksesta. Vanhan asetuksen mukaan tällaisessa tapauksessa ero piti hankkia oikeuden kautta. Omaisuuden, samoin kuin lapsetkin, jos asianomaiset eivät ole päässeet niiden jakamisesta yksimielisyyteen, ratkaisee oikeus. Oikeus määrittellessään omaisuuden jakoa pitää kuitenkin silmällä, että ei hajota koko taloutta.

Siis nykyisen yhdyselämän muotona tulee vielä ainakin toistaiseksi säilymään aviosuhteet, sellaisena kuin ne ylläolevassa esiintyvät ja nämä suhteet edellyttävät, että jokainen yksilö vastaa teoistaan. Joidenkin ihmisten kuvitelmat aviotoveruuden häviämistä ja pyrkimykset sen tilalle esittämään mitä eriskummallisempia yhdyselämän muotoja osottautuu haaveiluksi. Aviotoveruus, perustuen kahden vapaaseen liittoon, sellaisena

kuin ne Neuvostoliiton uudessa asetuksessa edellytetään, ei muodostu kumpaisellekaan kahleeksi. Täytyy oppia pitämään toisiansa tovereina, tovereina joita elähtää taistelussa yhteinen henki ja työ, tovereina, jotka ovat täydennyksenä kaikessa toisilleen. Tällaisessa yhdyselämässä kasvaa se »suuri rakkaus», josta tov. Kollontay unelmoi, mutta sitä ei tuoda mistään ulkoapäin.

Ihmiset, jotka haaveilevat »uudesta moraalista» ja yrittävät sille luoda jotakin teoreettista linjaa ulkopuolella elämän, eivät käsitä mitä moraaliksi on ja missä se muodostuu. Ei ole mitään moraalista joka olisi ulkoa tuotu, meistä riippumaton, vaan se muodostuu ja kasvaa elämän mukana. Uusi moraaliksi, samoin kuin uusi elämäkin on meillä vasta muodostumassa, kehityksen alainen. Meillä

kasvaa nuoriso, tytöt ja pojat yhdessä, oppivat toisen tuntemaan ja ymmärtämään ja vasta näiden yhdyselämästä voi muodostua kommunistisen yhteiskunnan yhteiselämän esikuva, jonka edeltäjiä ja esimerkkejä jo kylläkin löytyy tietoisien työläisten terveissä aviosuhteissa.

Olen käsitellyt, kuten alussa sanoin, vain yhtä moraalikysymyksen alaa, sitäkin vain yleispiirtein. Sekin osottaa, kuinka aikamme suuri yhteiskunnallinen mullistus asettaa eteemme uusia, vaikeita problemeja moraalinkin alalla. Ja selviää myös, että vain työtä tekevä kansa, sen todellisuuden tunto ja ennakoluuloista vapaa harkinta voi ratkaista nämäkin problemit marxilaisen tietoisuuden ja käytännön kokemusten avulla.

V. A.—o.

Perinnöllisyys ja rodun jalostus.

U. V.

Perinnöllisyyden varmat lait, jotka kasvien ja eläinten keskuudessa ovat selvästi havaittavissa pitävät ihmiseenkin nähden täydellisesti paikkansa, vain sillä eroituksella, että ihminen näiden lisäksi on yhteiskunnallisten tekijöitten vaikutuksen alaisena.

Samanaikaisesti kun ihmiskunta, työvälineiden täydellistymisen kautta, on kyennyt suuremmissa määrin alistamaan luontoa, muovaamaan sitä enemmän omien tarkoitustensa mukaisesti; samanaikaisesti, rinnan tämän kanssa, on tapahtunut myöskin muutos ihmisyksilön ulkonaisessa ja sisäisessä olemuksessa. Ympäristöolot, joihin yksilöt tahdostaan riippumatta ovat sidotut, painavat häneen vastaavan leimansa. Voimmekin sanoa, että se, mitä ihmisen ulkomuotoon, s.o. ilmaisuun suurin piirtein sisältyy, on se heijastusta niistä olosuhteista, joissa kysymyksessä oleva yksilö on kehittynyt. Vain tämän seikan perusteella, voimme ratkaista esim. sen ilmeisen eroavaisuuden, mikä vallitsee työväenluokkaan ja kapitalistiluokkaan luokiteltujen yksilöiden välillä. Emme voi myöskään ymmärtää kysymyksiä, jotka

koskevat perinnöllisyysilmiöitä ja ihmisrodun jalostamista (eugeniikkaan) tähtäviä toimenpiteitä, ellemmme ole selvillä ympäristö- ja olosuhteikkijain merkityksestä yksilön kehityksessä.

Vallassa oleva porvaristo tieteellisten tulkitusjain suun kautta, yrittää proletariaatin ilmaisuuden yhdistää perinnöllisyyttä koskevien lakien alaiseksi, mikä johtaisi sellaiseen käsitykseen, että työläinen joka raskaassa työssä on fyysisesti ja henkisesti raihaantunut, synnyttää myöskin raihnaisia jälkeläisiä. Tällaisessa perinnöllisyyden tulkitsemisessä kuvastuu selvä porvarillinen luokkanäkökanta. Perinnöllisyyttä koskevien tutkimusten tulokset yritetään käytännössä sovelluttaa porvariston luokkaetujen palvelukseen. Yksilöllistä ilmaisuun, johon yhdistyy ympäristötekijain aikaansaamat muutokset, pidetään yksi-

lön todellisena perunasena, perinnöllisenä. Juuri tästä kohdasta aletaan perinnöllisyysilmille muovata porvariston luokkaetuja palveleva värytys.

Isän ja äidin ominaisuuksien siirtymien lapsille, perheiden sisällä vallitsevat yhtäläisyydet ovat jo ammoisista ajoista saakka kiinnittäneet ihmisten mieltä. Samoin ei myöskään ihmisrodun parantamista tarkoittavien keinojen etsiminen ole meidän päivien esille tuoma tunnus.

Jo muinaisen Kreikan suuret filosofit opettivat kansalle perinnöllisyyttä — ja rodunjalostusta selittäviä toimenpiteitä. Platon »Valtiossaan» ja »Laeissaan» käsittelee rodun jalostusta koskevia kysymyksiä. Suositteli »ihmissiittoloiden» rakentamista ja muita rotuhygienisiä parannuskeinoja, joista useammat nykyaikaisen perinnöllisyystutkimuksen valossa tuntuvat tietenkin lapsellisilta. Spartassa kylvettivät äidit vastasyntyneitä lapsiaan viinikylvyssä. Tämän toimenpiteen kautta »päästiin selville» lapsen elämään kelpoisuudesta. Jas lapsi nautti viinikylvystä, niin silloin äidin sydän sykki riemusta, sillä se merkitsi lapselle elämää, muussa tapauksessa se heikkona tapettiin. Muista rodun parannusta, eugeniikkaa koskevista toimenpiteistä ansaitsee mainita naisen raskauden aikana saamat helpoitukset ja muut hygieniset toimenpiteet.

Halki pimeän keskiajan 19:nnele vuosisadalle saakka, perinnöllisyyttä koskevissa käsityksissä ilmeni paljon romukoppaan heitettävää törkyä. Suuret biologiset keksinnöt, jotka tällä vuosisadalla tehtiin, avasivat perinnöllisyysilmienkin tutkimuksilla siihen saakka tuntemattomia näköaloja. Kokemusperäinen tiede vasta totesi, että eivät kaikki piirteet siirry vanhemmilta perintönä jälkeläisille. Vasta 19:nnen vuosisadan perinnöllisyystutkimukset paljastivat n.k. »valeperinnöllisyyden», joka ei ole perinnöllisyyttä sanan todellisessa merkityksessä, vaan »perinnöllisyyttä» ympäristöolojen vaikutuksesta, joihin kysymyksessä oleva yksilö on sidottu — ja jotka painavat kuhunkin olioon vastaavan leimansa, mutta vain yksilöön, ei hänen jälkeläisiinsä.

Lukemattomat käytännölliset kokeilut kasveilla ja eläimillä totesivat perinnöllisyydessäkin vallitsevan määrätyn lainmukaisuuden. Tämän lainmukaisuuden selittäjäksi tuli itävaltalainen munkki Georg Mendel, yksi kaikkien aikojen huomatuimmista luonnontutkijoista.

Mendel alkoi tutkimuksensa 1850-luvulla, käyttäen kokeilujensa esineenä kasveja. Risteyttämällä samaan lajiin kuuluvia kasveja, joilla oli toisistaan poikkeavia tuntomerkkejä, Mendel havaitsi jälkeläisen saamissa tuntomerkeissä vallitsevan säännöllisen lainmukaisuuden. Punaisten ja valkean hernelajin risteyttämisestä oli tuloksena laji, joka ulkomuodoltaan vastasi punakukkaista kantamuotoa. Mihin oli valkean kukan ominaisuus kadonnut? Mendel päätteli, että punakukkaisuuden aihe täytyi olla vallitseva, voittava (dominoiva) ominaisuus, joka poisti tieltään valkokukkaisuuden väistyvän (resessiivisen) aiheen. Jos tällaisessa risteyksessä saadun punakukkaisen herneen annettiin tuottaa jälkeläisiä, eivät ne kaikki olleetkaan enää punakukkaisia. 25 pros. oli saanut valkean värin, 75 pros. säilytti punakukkaisuuden. Jos valkeakukkaisen lajin annettiin jatkaa sukui, olivat kaikki jälkeläiset valkokukkaisia — punaisten herneiden jälkeläisissä ilmenee sama lainmukaisuus kuin edellä näimme. Tästä Mendel johti säännön: »risteyttämällä kasveja tai eläimiä, jotka eroavat toisesta vain yhdessä ominaisuudessa perii sekasikiö vain jommankumman vastaavat tuntomerkit, toisen tuntomerkit syrjäytyvät». On myöskin todettu, että eräitä kasveja risteyttämällä keskenään saadaan jo ensimmäisessä polvessa sekamuoto. Jälkeläinen ei omaakaan ulkomuodossa enää kantamuotoaan punaista ja valkeaa, vaan se on saanut värin vaaleanpunaisen. Kummallakaan vanhemmalla ei ole ollut värin aihe niin voimakas, voittava ominaisuus, että se olisi kyennyt alistamaan toisen vanhemman piirteet näkymättömiksi, s.o. resessiiviseksi, vaan kummankin vanhemman piirteet ovat yhdistyneet jälkeläisessä siten, että havaitsi selvän sekamuodon olevan kysymyksessä. Mutta jos nyt tämän sekamuodon (vaaleanpunaisen) annetaan jatkaa

sukua, havaitaan jälkiläisessä kolmea eri väriä; vaaleanpunaisia 50 pros., valkoisia 25 pros. ja punaisia 25 pros. Jos punakukkaisen annetaan tuottaa jälkeläisiä, ovat ne kaikki punaisia, valkokukkaisen jälkeläiset valkokukkaisia — mutta vaaleanpunaisen jälkeläisissä vallitsee sama lainmukaisuus kuin edellisessäkin tapauksessa.

Mendelin lain käytännöllinen ja tieteellinen merkitys perinnöllisyyttä koskevien seikkojen kannalta katsottuna ilmenee siinä, että se totesi sukusoluissa, munasoluissa ja siittiössä olevan jotakin, joka määrää jälkeläisen perinnölliset ominaisuudet; totesi lainmukaisuuden vallitsevan risteyttämisessä, mikä loi pohjaa myöhemmille eri kasvilajien jalostamispyrinnöille. Mendelismiin nojautumalla lähdettiin kokeita jatkamaan edelleen. Tuhannet, ja kymmenet tuhannet hiiret, marsut ja sammakot y.m. kokeisiin soveltuvat eläimet saivat uhrautua tieteen esitaistelijoiksi. Ihminen pyrki päämäärään. Haki ratkaisua: pitivätkö perinnöllisyyslait häneen nähdyn paikkansa. Pintapuoliseen asian käsittelyyn ei enää tyydytty. Täytyi tunkeutua kysymyksen ytimeen; mitä kautta vanhempien ominaisuudet menivät lapsille ja mitkä ominaisuudet periytyivät? Mendelismi osoitti, mihin on tartuttava käsiksi, mistä renkaasta on vedettävä.

Jo ennen mendelismia keksinnöitä ihmisen sukusolut (gameetit) — niin miehen kuin naisenkin olivat asetetut mikroskoopin linssien alle. Tarkoitus oli päästä selville niiden kokoonpanosta. Se muodostikin lähtökohdan tieteellisille perinnöllisyystutkimuksille. Mutta kaikesta huolimatta meni verrattain pitkälle ennenkuin voitiin esim. kokeellisesti selvittää hedelmöitymisprosessi, mistä halki vuosituhansien oli ollut mitä ristiriitaisimpia käsityksiä. V. 1875 Hartving totesi, että naaraan munan hedelmöittää yksi koiraan siittiö, tunkeutumalla munan sisälle yhtyen siellä munan tumaan. Mitä gameettien kokoonpanoon tulee, niin siitä päästiin selville viime vuosisadan loppupuoliskolla. Mikroskooppinen solututkimus totesi sukusolujen sisältävän hienoja rihmoja — jolle nimeksi annet-

tiin kromosomit (väririhmat). Näitä kromosomeja on eri eläinten soluissa eri määrät. Myöhempi perinnöllisyystutkimus on todennut, että näihin kromosomeihin on juuri sidottu siltä, jota myöten kysymyksessä olevan henkilön määrättyt ominaisuudet gameettien yhtyessä siirtyvät jälkeläisille. Myöskin sukupuolen määrääminen riippuu kromosomeista. Solututkimus toteaa, että naisella jokaisessa ruumiin solussa on 48 kromosomia, joiden joukossa on 2 poikkeavaa kromosomia ulkomuodoltaan, niille on annettu nimeksi X kromosomi. Miehellä senstiaan jokaisessa ruumiin solussa on 47 kromosomia, joiden joukossa on vain yksi X kromosomi. Kun naisella kerran kuukaudessa valmistuu kypsä muna, saakin se vain puolet siitä kromosomiluvusta, mitä emolu sisältää eli 24 kromosomia, näiden joukossa on nyt vain yksi X kromosomi. Miehellä siittiöiden valmistuessa tapahtuu samanlainen jakautuminen: toinen siittiö saa 24 kromosomia, joiden joukossa on yksi toisista poikkeava X kromosomi, toinen siittiö sensijaan saakin vain 23 kromosomia, joiden joukosta puuttuu X kromosomi. Jos nyt sellainen siittiö joka sisältää 24 kromosomia ehti ensimmäiseksi munan luo, hedelmöittää sen, on tuloksena, että 24 kromosomia + 24 kromosomia yhteensä 48 — kehittyy, tyttö. Jos taas munan hedelmöittää siittiö, jossa kromosomiluku on 23 on tuloksena 23 + 24 = 47 — kehittyy poika.

Kromosomien osuus perinnöllisten ominaisuuksien siirtämisessä jälkeläiseen on jo tieteellisesti tunnustettu tosiasia. Kun mendelismi esim. toteaa ihmisten silmien, tukan j.n.e. värin periytyminen — on tämä ymmärrettävä vain siten, että vanhempien sukusoluissa (gameeteissa) olevissa kromosomeissa on tämän väriaineen vastaava aihe (geeni). Sukusolujen yhtyessä jälkeläisessä tulee sen pigmenttiaineen aihe määrääväksi, jolla on dominoiva ominaisuus. Toisen väriaineen aihe jää jälkeläisessä resessiiviseksi, s.o. väistyväksi näyttäytyäkseen mahdollisesti seuraavassa risteyksessä. Juuri tästä seikasta onkin haettava syyt, miksi lapset saattavat joskus muistuttaa — ei vanhempiaan — vaan isovanhempiaan tai mahdollisesti saman suvun muita yksi-

löitä. Miehen ja naisen sukusolujen (garmeettien) kokoonpano ei juuri koskaan ole samanlainen. Ihmiset ovat heterotyygootteja, s.o. peruasussa on piirteitä useammista tekijöistä. Juuri tämä seikka vaikuttaa, että jälkeläiset saavat useampia ominaisuuksia myöskin peruasun. Jos olisi mahdollista ihmisten kesken saman suvun keskinäiset avioliitot, s.o. sisaren ja veljen risteyttäminen pitemmän aikaa, silloin saataisi peruasun samasiinnöksiseksi. Lapsi saisi silloin peruasunsa samoja ominaisuuksia molemmilta vanhemmilta. Siitä tulisi n.s. samasiinnöksinen. Tämä helpoittaisi paljon perinnöllisyyttä koskevia tutkimuksia ihmisten keskuudessa, mutta koska tätä ei voida toteuttaa täytyy tyytyä kokemuksiin, joita antavat meille samasiinnöksiset kasvit — ja näitä tietoja sovelluttaa ihmisten keskuuteen.

Vaikka yksilön kehitykselle tärkeää osaa näyttelevätkin ne tekijät, jotka hän perintönä on saanut molemmilta vanhemmiltaan — ei näitä kumminkaan ole arvioitava ratkaiseviksi tekijöiksi. On muistettava aina se, että jokaisen yksilön kehitys tapahtuu aina ympäristöolojen vaikutuksen alaisena, mikä vaikutus saattaa olla niinkin voimakas, että peruasun ei pääse vaikuttamaan yksilön ilmi-asuun juuri ollenkaan. Tämä ei kumminkaan pienimmälläkään tavalla tarvitse merkitä sitä, että ympäristötekijäin vaikutus jättäisi sellaisia jälkiä peruasun, jotka sitten periytyisivät jälkeläisille. Vain eräissä harvoissa tapauksissa on todettu sukusolujen kärsivän ympäristötekijäin vaikutuksesta (teollisuuslaitokset, joissa on paljon myrkyllisiä kaasuja), siten, että jälkeläinen saa peruasunsa näitä piirteitä. Kokeellista tietä on voitu todeta, että »hankitut ominaisuudet» eivät periydy jälkeläiselle. Onhan meillä tässä konkreettisena todisteena juutalaisten ympärileikkaus ja kiinalaisten naisten puristetut jalat, joita traditiooneja on noudatettu vuosituhansia, mutta kaikesta huolimatta ei tyypistys ole tullut perinnölliseksi. On paljon tehty kokeita tässä suhteessa sekä kasveilla että eläimillä (tyipistetty häntä koirilla), mutta tulokset ovat olleet aina kielteiset. Yksilön ilmi-

asuun, kuten edellä olemme jo nähneet, painavat ympäristötekijät: työ-olot, ilmasto, ravinto j.n.e. oman leimansa. Mutta mennä tämän perusteella lausumaan arvosteluja mikä tuo tai tämä henkilö on perinnöllisesti, minkälaisia lapsia noiden tai noiden avioliitosta syntyy — osoittautuu perinnöllisyyteen nojautuvien tutkimusten kannalta katsottuna kylän ämmien juorupuheeksi. Tämä ei kumminkaan ole estänyt porvariston »siveysapostolien» taholta tulevia hyökkäyksiä »hankittujen ominaisuuksien» periymättömyyden oppia vastaan. Koko porvarillinen rodunjalostus (eugeniikka) suurin piirtein hyökkää juuri niiden yksilöissä ilmenevien piirteiden kimppuun, jotka ovat ilmi asussa — ja näin ollen ympäristötekijäin tulosta. Tähän puoleen kajoamme hiukan myöhemmin. Tässä yhteydessä voimme ainoastaan mainita, että porvariston luokkaeduille on edullisempi selittää »hankittujen ominaisuuksien» periytyminen. Silloin porvaristo voidaan nostaa korkeammalle jalustalle.

Juuri tätä pyrkivät palvelemaan kaikki ne porvarilliset tiedemiehet, jotka suorittavat mittauksia eri väestökerrosten keskuudessa ja niiden tulosten perusteella sitten tahtovat todistaa, että proletariaatti on sekä fyysisesti, että henkisesti alemmalla asteella kuin porvaristo. Selvä on, että proletariaatti ilmi-asunsa puolesta jo lapsesta saakka eroaa porvariston lapsista. Työläisten lapset ovat raihnaisempia, kooltaan pienempiä, vähäverisempiä j.n.e. kuin porvariston lapset. Mutta tässä ei ole kysymys perinnöllisyydestä vaan »valeperinnöllisyydestä». Ympäristö-olot, puute, kurjuus, epäterveelliset asun-olot j.n.e. ovat lyöneet leimansa työläisten lapsiin. Mitä vanhemmaksi hän varttuu, sitä silmäänpistävämmin työ-olot muuttavat hänen ilmi-asunsa, joka eroittaa hänet porvaristosta. Jos tämä ilmi-asun perusteella (kuten porvarilliset tiedemiehet tekevät) arvosteltaisiin proletariaatti, niin tulos on aivan sama jos kapitalistista yhteiskuntaa arvostelisimme sen perusteella, miltä se näyttää pinnalta katsottuna s.o. ilmi-asunsa puolesta. Silloin emme näkisi sen todellista sisällystä, peruasua, mikä valtaan nousevalle proletariaatille on ennenkaikkea tärkeää.

On tosiasia, että lapset perivät vanhemmiltaan määrättyjä ominaisuuksia. Että näin voi tapahtua, johtuu yksinkertaisesti siitä syystä, että miehen ja naisen sukusoluissa (siittiössä ja munassa) olevissa kromosomeissa on kätkeytyneenä kysymyksessä olevan yksilön peruasun alkutekijät, luonteeltaan aineellisessa muodossa. Vain tätä tietä lapset perivät vanhemmiltaan vissejä ominaisuuksia sen peruasusta. Vain tätä tietä lapset taas siirtävät peruasustansa määrättyjä ominaisuuksia jälkeläisilleen. Mitkä ominaisuudet saattavat tätä tietä periytyä? Silmien ja tukan värin periytyminen Mendelin lain mukaisesti on niin selvä toiasia, että siitä ei tarvitse enempää puhua. Samoin on todettu vissien tautien kulkevan määrättyissä suvuissa. Näin on esimerkiksi havaittu mielisairauden, kaatuvatautisuuden, verenvuototautisuuden, hermo- ja erään lajin silmä- ja sokeritaudista j.n.e. olevan sellaisia tauteja, jotka sisältävät jo yksilön peruasun ja näin edelleen yksilön siitinsoluissa oleviin kromosomeihin. Määrättyjen tautien periytymistä tarkastellessa joudutaan myöskin tekemisiin jo edellä puhutun »valeperinnöllisyyden» kanssa, tällaisia tauteja ovat esim. keuhkotauti ja syfilis- eli kuppatauti. Tutkimusten kautta on päästy selville, että siitinsolujen kautta nämä taudit eivät siirry jälkeläiselle, kuten aikaisemmin luultiin — vaan kysymyksessä on »valeperinnöllisyys». Keuhkotaudin ilmeneminen määrättyssä perheessä jatkuvana, voidaan selvittää siten, että jälkeläinen, joka kehittyy keuhkotautisen äidin ruumiissa ei saa riittävästi ravintoa, on joka hetki kosketuksissa sairaan emonsa kanssa, saa sikiöasteella mahdollisesti jo tartunnan, — tahi syntymisen jälkeen, jolloin joutuu olemaan tuberkelibasillien täyttämässä ympäristössä, saaden tätä tietä tartunnan. Sama pitää paikkansa syfilikseen. Perinnöllistä tietä tämä tauti ei voi siirtyä jälkeläiseen jo siitäkin syystä, että syfiliksen basilli on suurempi kuin miehen siittiö. Jälkeläinen saa useimmissa tapauksessa taudin sikiöasteella, tartuntana. Mitä ruumiin muodon ja luonteen yhtäläisyyksiin vanhempien ja lasten välillä tulee niin nekin ovat perinnöllisyy-

den lain alaisia. Tosin samanlaisilla olosuhteilla on myöskin näihin seikkoihin nähden tasaottava vaikutus.

Näillä seikoilla, joita edellä on lueteltu epäilemättä on vissi merkityksensä ihmisryhmien laadullisessa rappeutumisessa. Mutta lähteä vain näiden ilmiöiden perusteella rodunjalostusta (eugeniikkaa) harjoittamaan (kuten tekevät porvarilliset rodunparantajat), ei saavuteta perusteellisia parannuksia. Porvarilliset »eugeniikka-apostolit» suosittelevat »ihmisruumiin jalostamiseksi» esim. »rikollisten» luonteiden hävittämiseksi — radiumikäsitteilyä ja operatioita. Heidän mielestään »rikollisuuskin» on ilmiö, joka perinnöllistä tietä ja sen lakien mukaisesti, leviää ihmisryhmänsä. Koska näin on asianlaita, täytyy tällaiset »rikolliset luonteet» estää jatkamasta sukuaan. Tämä on porvarillisten eugeniikkojen filosofiaa. Tässä, jos missä, kuvastuu suurta lyhytnäköisyyttä. Konkreettinen elämä toteaa meille joka päivä, että rikollisuus ei lisääny perinnöllistä tietä, vaan kapitalistisen yhteiskunnan nurinkuruus synnyttää ja luo lakkaamatta pohjaa rikollisuudelle. Maailmansota toteaa käytännössä sen tosiasian, kuinka vissit olotilat tekevät sellaisista yksilöistä varkaita ja muita rikollisia, jotka koko elämänsä ajan, toisenlaisissa olosuhteissa, ovat esiintyneet täysin »kunniallisesti». Jos porvarillisten »eugeniikka-apostolien» keinoilla lähdetäisiin yhteiskuntaa jalostamaan, niin ensimmäinen radiumikäsitteily täytyisi kohdistaa juuri porvariluokan yksilöitä kohtaan, sillä sieltä ovat löydettävissä suurimmat rikolliset. Tämä keino luonnollisesti ei tuo lopullista ratkaisua. Me sanomme, että rikollisuus, vaikka sitä ilmenisi määrätyn suvun sisälläkin, ei ole muuta kuin »valeperinnöllisyyttä». Sen todelliset aiheuttajat voidaan poistaa vain sikäli, kun yhteiskunta kykenee tarjoamaan yksilölleen sellaisen olotilan, että hän tuntee myöskin vevollisuuden tunnetta yhteiskuntaa kohtaan. Kapitalistisessa yhteiskunnassa nämä yhteiskunnan tarjoamat ehdot ovat sellaiset, että ne vaikuttavat rappeuttavasti yksilön olemukseen.

Eugeniikan lähtökohtana ei ole operatiosionit ja radiumikäsitteilyt, vaan yhteis-

kunnan perinpohjainen uudistaminen. Tämän tehtävän voi suorittaa vain proletariaatti. Proletaarinen vallankumous suorittaa operatsioonin, joka luo todellisen perustan eugeniikan toteuttamiselle. Tästä konkreettisen kuvan tarjoo nykyaikana S.S.S.R. Meillä eugeenisten toimenpiteiden lähtökohtana ei ole radiumkäsitely — vaan pimeitten työläiskortteleiden aurinkoiseksi saattaminen sekä laitakouppien likaisten takapihojen muuttaminen siisteiksi lasten leikkikentiksi. Kun meillä raskauden tilassa olevalle naiselle, molemmin puolin synnytystä suodaan

lailla määrättyjä helppoituksia, ei se ole mitään muuta kuin eugeniikkaa. Tehdaslait, joukkojen kulttuurillisen tason kohottaminen, ilmainen lääkärihoito — kaikki ne meillä palvelevat eugeniikkaa. Me voimme sanoa porvarillisille eugeniikoille: Katsokaa Mustanmeren, Kaspianmeren aurinkoisilla rannikoilla sijaitsevia lepokoteja, joissa kymmenet tuhannet, sekä nuoret että vanhat hoitavat terveyttään! Kaikki se on eugeniikkaa. Kaiken sen on antanut Lokakuun vallankumous.

Yliopiston sisäinen kasvatustyö, sen puutteet ja saavutukset.

Kirj. K. Männikson, kollektiivin sihteeri.

Koulumme tehtävä on kasvattaa teoreettisesti kestäviä ja käytännöllisesti karistuneita puolueyöntekijöitä — ammattivallankumouksellisia. Tämän suuren tehtävän voi se täyttää tyydyttävästi vain silloin, kun sen kaikki osat ja osat toimivat täydessä sopusoinnussa keskenään.

Tässä tehtävässä on puoluekollektiivilla ja sen byrolla tärkeä osa. Se on luonteeltaan melkoisesti toisenlainen kuin puolue työ teollisuustyöväen ja yleissivistyksellisten oppilaitosten järjestöissä. Meillä on koulun johto puolueen asettama ja ohjaa se kaikkea työtä. Silti jää kollektiiville tärkeä tehtävä sisäisen kasvatuksen alalla. Sillä on lisäksi erikoispiirteitä koulumme oppilaskunnan ominaisen kokoonpanon takia. Onhan meillä edustettuna kaksi kehitykseltään erilaista kansaa, joiden keskuudessa taas vuorostaan on monia kehitysasteita. Kielellisistä syistä ei ole mahdollista luoda läheisiä suhteita kaikkien oppilaiden, eikä aina johtavain tovereittenkaan kesken. Oppilaiden yhteiskunnallinen asema, heidän elinkokemuksensa, tottumuksensa ja puolueyön käytäntönsä ovat olleet erilaisia. Se panee kehittämään erikoisia toimintatapoja puoluekasvatuksenkin alalla.

Paras työmuoto on yhteinen kollektiivi ja sen yleiset kokoukset. Mutta kielellisistä syistä on täytynyt järjestää niin, että alustukset tehdään rinnakkain venäjäksi (jota useimmat virolaiset osaavat) ja suomeksi, mutta sitten kokoonnutaan yhteiseen kokoukseen. Tämä on terveellinen vastapaino eristäytymisestä aiheutuvaa lahkolaistumista vastaan.

Toinen puoluekasvatuksen muoto on puoluepiirit. Niissä käydään läpi puoluekokousten päätökset, käsitellään sisäisiä puutteellisuuksia ja elintavoissa ilmeneviä epäsäännöllisyyksiä. Näihin viime mainittuihin seikkoihin ei kuitenkaan vielä ole voitu panna riittävästi huomiota, mikä puute on tulevana toimivuonna korjattava. Puoluepiirit on muodostettava laboratoriksi, jossa arvioidaan elämässämme ilmenevät seikat ja oikaistaan missä on tarpeen.

Kolmas puoluekasvatuksen muoto on sektorien kokoukset. Kuluneena vuonna pidettiin niitä liian harvoin ja käsiteltiin niissä pääasiassa oppityössä olevia puutteellisuuksia. Päästiin kuitenkin oikealle tielle ja todettiin sektorikokousten merkitys puoluekasvatuksessa. Sektorien kolmikkojen järjestäminen ja sektorikokousten pitäminen ei syrjäytä yleistä

kollektiivia, jossa tehdään lopulliset päätökset.

Koulumme on ensi kädessä valmistettava työntekijöitä kansallisille toimialoille. Oppilaiden on tutustuttava kaikkiin puolue työn aloihin, niin että päättäessään koulun tuntisivat niin hyvin kansallisten vähemmistöjen keskuudessa suoritettavan puolue työn kuin myös yleisen puolue työn tehtävät. Niin perehdytään edessä olevaan työalaa ja sen ehtoihin. Kytetään yhteen marxilais-leniniläinen teoria ja käytäntö. Opitaan soveltamaan leniniläistä metodia konkreettisiin kysymyksiin — piikkilanka-aidan tällä ja tuolla puolen. Sektorikokousten kautta on poistettu vaikeuksia ja hankauksia sekä lähennetty toisiinsa vuosikautia toisistaan erillään olleita tovereita (tarkotan virolaisten keskuudessa vallinnutta ryhmäkahnausta). Virolaiset oppilaamme ovat työläisiä ja talonpoikia kummaltakin puolen rajan. Voimme jakaa ne pääasiallisesti neljään ryhmään. Yhdet ovat Neuvostoliiton muualta tulleina toimineet virolaisilla asuinalueilla neuvosto- ja nuorisotyön aloilla. Toiset ovat, näiltä alueilta kotoisin olevina olleet siellä virolaisessa neuvosto- ja puolue työssä. Kolmas ryhmä on äskettäin Virossa tulleita poliittisia pakolaisia, joille neuvosto-olot ja venäjänkieli ovat oudommat. Neljäs ryhmä on ollut Viron Kommunistisen Puolueen riveissä, tuntee puolue työn ja elämän rajan molemmin puolin. Nämä eri ryhmät tuovat mukanaan entisen toimialansa hyvät ja huonot tottumukset ja entisten olojensa luomat katsomukset. Täällä joutuvat ne kaikki suurkaupungin ilmapäiriin, joka on ollut suurimmalle osalle vieras. Kaikki nämä ryhmät on koulussa liitettävä yhteen, tasotettava erilaisuudet ja luotava yhteinen kommunistinen perhe. Se on yliopistomme ja ensi kädessä kollektiivimme suuri tehtävä ja se voidaan toteuttaa vain kaikkien yhteistyöllä.

Yksi tehokas kasvatustyön tekijä on yhteiselanto ja oppilaiden järkiperäinen

sijoittaminen asuntoihin. Siinä on kansainvälisyyden periaatetta sovellettu.

Eipä ole vähäinen klubin merkitys kasvatustyössämme. Tähän asti ei se ole kuitenkaan saanut riittävää merkitystä oppilaiden lepoheikien virkistyspaikkana. Se on ollut pääasiassa esiintymisharjoitusten paikkana eikä ole sellaisenaan toiminut niin hyvin kuin olisi pitänyt. Puuttuvasti on järjestetty luentoja ja keskusteluja ajan kirjallisuuden, taiteen ja teatterin aloilta. Eihän voi olla hyvä toimitsija, joka ei tunne kirjallisuutta eikä taidetta. On tervehdittävä kollektiivin byron päätöstä, että klubitoiminnalle on pantava enemmän huomiota.

Suuri puute meillä on se, että olemme sivussa proletaarisesta elämästä. Sitä varten on koulun johto yhdessä kollektiivin byron kanssa hommannut I ja II kurssin oppilaita kiinnitetyiksi tehdaskollektiiveihin työhön, missä voivat perehtyä Venäjän vallankumouksellisen työväenluokan oloihin ja oppia siltä todellisen taistelun henkeä. Ja III kurssin oppilaat ovat olleet tehtaiden puoluekoulujen ohjaajina. Virolaisesta sektorista oli 9 virolaisen ja 16 venäläisen puoluekoulun ohjaajana, missä niillä oli hyvää käytännöllisen työn harjoitusta.

Meidän oppilaillamme, jotka nyt lopettavat koulun, on edessään raskaampi työ kuin venäläisten koulujen päättäneillä. Ne hajaantuvat Neuvostoliiton eri puolille, monet paikkoihin, mihin kommunistin jalka harvoin vielä on astunut, ja jossa heidän on toimittava usein ilman välitöntä puolueen ohjausta. —

Kollektiivimme on ollut tehtävästään tietoinen leniniläinen kollektiivi. Luotamme lujasti työväenluokan vallankumoukselliseen voimaan. Ja se että päätöksämme ovat saaneet kasvatuksensa Leninin kaupungin puoluejärjestöltä, on hyvänä takeena siitä, että he vastakin pysyvät kestävinä leniniläisinä, joille puolue voi uskoa tehtävän joukkojen kasvatustyössä.

Käytännöllinen puoluekasvatustyö Kommunistisessa Yliopistossa.

Työ Kommunistisessa Yliopistossa ei ole pelkästään teoreettista opiskelua. Teoreettiseen opiskeluun yhdistetään heti alun alkaen myös käytännöllinen työ. Koko työprosessi perustuu opettajain, oppilaiden ja laajojen joukkojen toverilliseen yhteistyöhön. Se antaakin hyviä tuloksia, siitä on kuluneiden vuosien kokemusten perusteella tullu vakuutetuiksi. Sovelluttaessaan saamia tietoja käytäntöön saavat oppilaat kokemuksia, jotka auttavat heitä ymmärtämään teoreettisia kysymyksiä, saavat kokemuksia tulevaa työtään varten, saavat uutta voimaa opiskelutyöhön, innostavat talonpoikais- ja työläisnuorisoa opin- ja tiedonhaluun sekä tekevät tunnetuksi koulutyön merkityksen myös talonpoikaiston keskuudessa.

Yliopiston ulkopuolisessa käytännöllisessä työssä joutuvat oppilaat kokeilemaan kykyjään monilla eri aloilla: poliittisessa, valistus-, neuvosto-, osuustoiminnallisessa, nuoris-, sotilas- ja urheilutyössä. Saavat kokemusta ja oppia puhetaidon kehittämiseksi, joutuvat ohjaamaan kokouksia, järjestämään juhlatilaisuuksia, valmistamaan seinälehtiä, antamaan jokapäiväisen elämän kysymyksissä neuvoja ja ohjeita, ottamaan osaa ruumiilliseen työhön auttaessaan talonpoikia elonkorjuussa, koneiden korjauksessa j.n.e. Moninainen on siis se työ, jota oppilaat loma-aikoinaan maaseudulla suorittavat.

Talonpoikaiskodeista lähteneet ja monet kaupungeissakin kasvaneet eivät opistoon tullessaan vielä tunne teollisuusproletariaatin elämää eikä yleensä-kään tehdasta. Jotta tämä aukko täytyisi lähetetään heidät tehtaisiin töihin tai seuraamaan puoluetöitä.

Samoin on välttämätön työ Puna-armeijassa, jotta oppilaat saisivat tutustua sotilaselämään ja -kuriin. Siksi lähetetään säännöllisesti syksyin ja kesällä joukko oppilaita poliittisen valistustyön ohjaajiksi territoriaalijoukkoihin, ja I

vuosikurssin terveet miesoppilaat mobilisoidaan suoraan joukko-osastoihin leirijaksiksi käytännöllistä sotataitua oppimaan.

Hyvin monipuolista on työ myös koulun sisällä. Oppilaat ottavat osaa vuorotellen puoluekollektiivin asiain hoitoon, ovat puolueyhymien järjestäjinä, paikallisen ammatillisia asioita hoitavan komitean jäsenenä, vapaiden yhdistysten ja klubitoiminnan johdossa ja työn järjestäjinä, työskentelevät monissa taloudellisissa komiteoissa, seinälehdien toimittajina, kirjoittajina ja kuvittajina. Kaikki tämä tehdään tiukan opiskelutyön ohella.

Tällaisen yhteistyön prosessissa oppilaita koulutetaan, terotetaan Leninin antamia aseita niin, että sitten kurssin päätyttyä olisivat kyllin kykeneviä täyttämään puolueen johdon antamat tehtävät, yhteenliittämään kaupungin ja maaseudun työtätekeviä, mahdollisimman päteviä käymään käsiksi sosialistisen yhteiskunnan rakennustyöhön.

Esitämme vielä muutamia tietoja suomalaisen sektorin oppilaiden suorittamasta työstä teoreettisen opiskelun ohessa.

Viime talviloman aikana ei voitu käytännölliseen työhön lähettää enempää kuin 26 oppilasta sekä 20-henkinen ryhmä, joka pääasiassa järjesti iltamia monipuolisella ja valistavalla ohjelmalla. 4-viikkoisen työnsä aikana pitivät oppilaat puheita ja selostuksia: poliittisen valistustyön alalta 45, nuorisotyön alalta 21, naistyön 11, osuustoiminnan 3, verokysymyksestä 4, sanomalehtien merkityksestä 5, luonnontieteellisistä kysymyksistä 19, yhteensä 108. Kokouksia järjestivät 31 ja iltamia 12. Osanottajia kokouksissa 2,510 ja iltamissa n. 4,550 henkeä. Seinälehtiä valmistivat 6, perustivat 3 nuorisojärjestöä ja 3 opiskelupiiriä sekä 2 kirjastoa, tarkastivat 5 koulun toiminnan ja hankkivat sanomalehdille 51 tilausta.

Kaupungissa ja maaseudulla ovat oppilaamme ohjanneet lähes koko työkauden ajan 7 puoluekoulua, 5 talonpoikais-

koulua, 12 nuorisoliittokoulua ja 1 luonnontieteellistä opintokerhoa. Pioneerityön ohjaajina on ollut 4, erilaisessa puolueutyössä 15, ohjepöydän hoitajina 5, nuorisotyössä 5, sanomalehtityössä 12, Suomen asiain eri alojen tutkimustyössä 13, kirjastotyössä 2, kielten opiskelun ohjaajina 3, vakinaisessa poliittisessa valistustyössä 34 ja territoriaalijoukoissa poliittisen valistustyön ohjaajina 19 oppilasta. Opiston sisällä on moniin eri tehtäviin ottanut osaa 32 toveria. Näiden tehtävien lisäksi on 11 oppilasta säännöllisesti seurannut suurten tehdaskollektiivien toimikuntain kokouksia tutustuakseen työläiskollektiivien työhön. Puheita eri tilaisuuksissa pitänyt 72 oppilasta, ja tulkkeina oikeus- ja puolueilaisuuksissa ollut 37 oppilasta. Sanomalehtiin kirjoitettu eri aloilta suuri määrä kirjoituksia. Valmistettu 5 seinälehteä suomenkielellä ja oltu osallisina 2 yhteisen (venäjän-, viron- ja suomenkielisen) seinälehden valmistuksessa. Niihin kirjoitettu 207 artikkelia.

Yllä esitetyt tiedot osoittavat, kuinka suuren työmäärän oppilaat ovat raskaan teoreettisen opiskelun ohella suorittaneet. Samoin ne osoittavat, että yliopistomme oppilaat jo nyt antavat suurta apua puolueelle sen työssä suomenkielisen väestön keskuudessa, apua jonka merkitystä ei ole vähäiseksi arvioitava.

Otto Vilmi.

OPISKELUTYÖ.

Oppivuosi 1923—24. Istumme luokassa kuin kirkossa. Astuu sisälle opettaja, luennoi kaksi tuntia hiki päässä. Menee. Pieni väliaika. Toinen opettaja. Taas kaksi tuntia luento. Väliaika. Ja vielä kaksi tuntia luento. Näin saamme me oppilaat päivästä päivään kuusi tuntia kuunnella luentoja jos joltakin alalta. Kysyttäneen, miten oli omaksumisen laita? Ensimmäisten tuntien ajan jaksoi kyllä ottaa vastaan, mutta seuraavat tunnit — »ei kannettu vesi kaivossa pysy». Eikä se suinkaan johtunut laiskuudesta, vaan heikosta alkeissivistyksestämme. Mutta että jotain saatiin, sitä todistavat monet puhujamatkamme.

Oppivuosi 1924—25. »Dalton-plaania» aletaan sovelluttaa »kaksinkertaisena». Kaikissa aineissa annetaan meille tehtävät, joista pitää laatia teesit opettajalle. Oppiaineita toistakymmentä. Kun kaikki tehtävät oli suoritettava viikon sisällä, niin täytyi päivittäin kirjoittaa kahdetkin teesit. Lisäksi vielä luennot. Päivä kävi liian lyhyeksi, sitä olisi pitänyt pidentää. Monet ehdottivatkin, että lisättäisiin »Lapatossun ruokatunti». Ja monien lisäksi. Eräältä taholta ehdotettiin myös, että kabinetit olisi pidettävä auki läpi vuorokausien. No, se nyt oli jo hulluttelua. Mutta että työtä tehtiin tosisteolla, siitä todisteena hermosairauden, vähäverisyyden, jopa keuhkotaudinkin nopea leveneminen. Kevääseen mennessä opiskelu heikkeni — enemmistö väsyi, ei jaksanut kyllin joustavasti toimia.

Oppivuosi 1925—26. Laboratorinen plaani pannaan todella täytäntöön. Luennot hyljätään. Jokaisen täytyy olla oman työnsä järjestäjä. Työhuoneet, kabinetit, paranevat laadullisesti. Niissä oppilaat istuvat, omaperäisesti ahmivat itselleen tietoja. Mikä ei omin voimin selviä, sitä voit kysyä opettajalta — jolla myös on oma työhuoneensa kabinetin yhteydessä. Opiskelu alkaa jo käydä. Tosin tällainenkin omaperäinen tutkiminen vaatisi suurempia pohjatietoja kuin neillä oli.

Oppivuosi 1926—27. Ankara vuosi. Hiki päässä — ja joskus pää aivan sekaisin — tutkimme marxilaisuuden ja leniniläisyyden vaikeimpia problemeja. Työlästä, kovin työlästä on tunkeutuminen tieteen syvyyksiin. Tuntuu kuin hampaasi karahtaisivat graniittivuoreen — murunen, pieni murunen siitä vain irtaantuu. Mutta kumminkin irtaantuu! Näköpiiri laajenee, käsitteet varmistuvat. Entisestä haparoinnista päästy varmaan, määrätietoiseen työskentelyyn.

A. V:nen.

SISÄINEN PUOLUEKASVATUSTYÖ.

Puoluekasvatustyötä koulussamme suoritetaan useissa eri muodoissa, kollektiivisesti ja henkilökohtaisesti.

Tätä varten onkin muodostunut koulumme nelivuotiselle toimintakaudelle

kiinteä käytännöllistä elämää vastaava puoluejärjestö. Tässä huomattavinta osaa näyttelivät kollektiivimme yleiset ja sektorittain pidettävät kokoukset. Koulumme kansainvälistä puoluekasvatustyhteistyöskentelyä vaikeuttaa suuresti venäjänkielen taitamattomuus, varsinkin suomenkielisten keskuudessa. Tämän epäkohdan poistamiseen on kiinnitetty kollektiivin taholta suurta huomiota. Viime vuosien aikana on täytynyt puoluekasvatustyö suorittaa suureksi osaksi kansallisella kielellä. Yleisissä kollektiivin kokouksissa on yleiset selostukset, jotka suomalaisille selostetaan erikseen tavallisesti samanaikaisesti venäläisen kanssa sitten kokoonnutaan kansallisina puoluepiireinä. Seinälehdet ilmestyvät eri kielillä, väliin samassa lehdessä eri palstoilla.

Kansallinen kasvatustyö vetää mukaansa nekin, jotka kieltä taitamattomina muuten joutuisivat olemaan sivusta katsojina. Viime vuosien kokemus on tämän todennut. Aktiivisuus kokouksien ja piirien työssä on huomattavasti kasvanut. Seinälehden ympärille on kerääntynyt päivä päivältä yhä laajempia joukkoja. Seinälehtemme on muuttunut alkuperäisestä primitiivisestä muodostaan koululaitoksemme kollektiivisen kasvatustyön sisäiseksi peiliksi. Sen ympärillä työskentelevät ovat kasvattaneet toinen toisiaan ja kehittäneet lehden niin määrällistä kuin laadullista puolta.

Tällaisen yhteistyön prosessissa ovat kehittyneet aikaisempina vuosina koulumme tulleet nuorisoliittolaiset. Leninkutsunnassa siirsi nuorisoliitto kollektiivimme joukon nuoria ja hyviä tovereita. Nuorisoliittolaisten puolueeseen siirtymistä on tapahtunut säännöllisesti koko koulumme toiminta-ajan. Voimmekin sanoa, että tällä hetkellä kaikki koulumme oppilaat kuuluvat kommunistisen puolueen riveihin ja siten sulautuvat yhdeksi leniniläiseksi kokonaisuudeksi.

T. T.

VAPAAEHTOISET YHDISTYKSET.

Koulumme sisäisessä elämässä heijastaa vapaaehtoisten yhdistysten toimintaa niitä piirteitä, mitkä niillä ovat koulum-

me ulkopuolellakin. Eroavaisuuksia on kyllä olemassa koulumme sisällä ja koulumme ulkopuolella toimivien vapaaehtoisten yhdistysten toiminnan välillä. Mutta yleensä muutokset, joita tehdään koulumme ulkopuolella koskevat myös koulumme sisällä toimivia vapaaehtoisia yhdistyksiä. Alkuaikoina oli jokaisen oppilaan »vapaaehtoisesta pakosta» kuuluttava jokaiseen yhdistykseen, olipa niitä sitten kuinka monta tahansa. Tällöin jo yksistään jäsenkirjoja kasaantui niin paljon, että täytyi olla vähintään kaksikielinen pitääkseen ne kunnossa, puhumattakaan enään aktiivisesta osanotosta yhdistysten toimintaan. Vuosien varrella tämä epäkohta poistettiin. Koko maamme mittakaavassa tehtiin muutos, joka tietysti koski meidänkin koulua, että saman henkilön ei tarvitse kuulua useampaan kuin kahteen yhdistykseen. Tämä senvuoksi, että henkilö voisi todella aktiivisesti ottaa osaa yhdistysten työhön.

Erikoista huomiota on koulullamme kiinnitetty Moprin ja Kultsmytskan toimintaan. Mopriin-sentähden, koska sen tehtäviin kuuluu avustaa valankumouksellisia tovereita, jotka kituvat porvariston vankiloissa. Kultsmytska taas toimii kaupungin ja maaseudun yhteyden lujittamiseksi ja on välttämätön voidaksemme edistyksellisesti rakentaa sosialistista taloutta. Näiden kahden yhdistyksen kautta ovat oppilaat kiinteässä yhteydessä kansainvälisen vallankumouksen ja sosialistisen rakennustyön kanssa.

Koulumme sisäisessä elämässä on vapaaehtoisilla yhdistyksillä huomattava merkitys teorian ja käytännön yhdistämisessä. On tunnettua, että koulumme tarjoaa pääasiassa teoreettisia tietoja. Mutta huolehtii myös siitä, että oppilaat saavat vissin määrän käytännöllistä kokemusta. Senvuoksi on välttämätöntä, että oppilaat kukin vuorollaan tulevat kiinnitetyksi käytännölliseen organisaattoriseen työhön. Tältä puolelta opiskelutyötämme tukevat osaltaan vapaaehtoiset yhdistykset.

J. K.

FYYSILLINEN KASVATUS KOU- LUSSAMME.

Koulumme viisivuotisen toimintakauden jälkeen lienee paikallaan esittää pieni katsaus fyysisen kasvatuksemme kehitykseen ja vaiheisiin. Tarkoituksemme ei ole lähtää korostamaan enempää yksilöittäin kuin koulummekaan ennätyssaavutuksia, mutta sensijaan muutama sana urheilumme joukko-olousteesta.

Voimistelun ja urheilun kehitystä koulullamme voidaan täydellä syyllä pitää riippuvaisena koulumme taloudellisesta kehityksestä. Koulumme aineellinen vaurastuminen ja vakiintuminen on vaikuttanut myönteisesti myöskin fyysisen kuntoisuutemme kohoamiseen.

Vuosina 1922—24 harrastivat urheilua etupäässä »huippumiehet», jotka myös ratkaisivat hegemoniakysymyksen. »Joukot» pysyttelivät vain sivulta katsojina. Suurena syynä yksilöurheiluun oli tietysti palkintoina jaetut voinaulat, kuin myös se, että koulumme ei voinut varustaa joukkoja tarpeellisilla välineillä, kuten tossuilla, paidoilla, housuilla y. m.

Vuosina 1924—26 alkaa talousosastoilla löytyä jo sellaisiakin varoja, joilla voidaan jotakuinkin poistaa edellämainitut puutteet. Juopumuksen tapainen urheilunostus alkaa vallata pillikintutset penkillä istujat ja seurausena on ankara urheileminen ja miltei loppumattomat haasteottelut »aktivistien» ja »penkkiurheilijain» välillä, päättyen jälkimäisten perinpohjaiseen löylytykseen. Tästä on luonnollisesti turmiolliset seuraukset alkuunpäässeelle joukkoinnostukselle. Samanlainen ilmiö on havaittavissa myöskin sektorien välisissä kilpailuissa.

Vuodet 1926—27 voimme jo pitää täydellisesti joukkourheilun kautena. Pois ovat jääneet aktivistien ja penkkiurheilijain riidat, samoin kiistat eri sektorien kesken, tilalle on astunut terveempi joukkourheilumuoto, nim. kurssien väliset kilpailut. Penkkiurheilijoina ovat enään vain opettajat ja palveluskuntalaiset. Tosin kyllä hekin viime syksynä koettivat mitellä voimiaan oppilaiden kanssa, mutta jäi sekin vain yritykseksi. Luulenna, että tällaiset kisat vastaisuudes-

sakin huomiota herättämättöminä tulevat jäämään merkityksettömiksi. Toisin on laita kurssien välisten, joissa itse joukot liikehtivät ja jokainen on innostusta täynnä puolustamassa kurssinsa hegemoniaa. Ei ole ollenkaan erikoista, että nykyään koulumme kilpailuihin osallistuu sata osanottajaa, jopa ylikin. Tietysti osanottajista eivät kaikki ole huippukykäjä — kaukana siitä. Sehän ei ole tarkeituskaan.

Päätarkoitushan on se, että jokainen oppilas voimistelulla ja urheilulla terästäisi ruumiinsa kestävyyttä ja kuntoisuutta jotta jaksaisi rasittavan henkisen työn fyysisesti rappeuttavaa vaikutusta estää. Me tarvitsemme tervettä kestävästä ruumista astuessamme taas aktiiviseen taisteluun köyhälistön asian puolesta Karjalassa, Inkerissä, Suomessa, kaikkialla missä meitä tarvitaan.

S. K.

TYÖVELVOLLISUUKSIA SUORIT- TAMASSA.

Muistelmia entisvuosilta.

Syksyn tullen saapuvat uudet sekä vanhat oppilaamme hupaisilta kesämatkoiltaan koulun yksitoikkoiseen elämään. Heidän edessään on viikon kestävä »halvosouvi» ennenkuin alkaa koulutyö ja tämä se tarjoaa tilaisuuden näyttää fyyssillistä kuntoisuuttaan kesän jälkeen. Siinäpä koitellaankin, kuka isomman pöllin kantaa proomusta kentälle ja halkovajaan. Useimmin pääsevät sankareiksi uudet tulokkaat, jotka eivät ole vielä »kulttuurin saastuttamia», vaan ovat ruisleivän jäliltä. Työ sujuu kaikin puolin hyvin. Mutta kerran sattui veden nousu, v. 1924, mikä hajoitti pöllit ympäri kaupunkia ilman kenenkään lupaa. Tämä antoi puuhaa eri tavalla. Se pani meidät juoksemaan puiden perään ympäri kaupunkia, ja vain osan saimme takaisin.

Koulumme aikana sattui eräs toinenkin souvi, nim. »jauhousouvi», jolloin ajettiin jauhoja myllystä osuuskaupan leipomoon. Oppilaat, jotka tänne pääsivät, olivat onnen poikia. Päivän työstä saivat

palkakseen oikein rusinakanttyä eikä tarvinnut muuta kuin suutaan soittaa, olla niinkuin varapäällysmiehenä.

Mutta onpa koulu opettanut pojillensa jotain hienompaaakin ruumiillista työtä, jota eivät ainakaan kaikki olleet ennen tehneet. Nyt alkaa jokaiselle huoneiden siivoaminen, lattioiden peseminen, perunain kuoriminen, halonteko, keväisin lumen »polttaminen» ja keittiövuorojen suorittaminen, jossa piti olla kymmenen henkeä kerralla. Näissä kului oppilailta monta päivää kuukaudessa varsinaisesta opiskelutyöstä, kun vielä lisäksi oli muita pienempiä ylimääräisiä tehtäviä suoritettavana.

Työvuorojen suorittaminen sujui kuitenkin moitteettomasti siihen saakka, kun luonto alkoi vietellä puoleensa, jolloin työvuorot alkoivat käydä raskaammiksi. Vain »työministeri» (työvuorojen järjestäjä) voisi tällöin antaa oikean kuvan asioiden kulusta, miten kukin on suorittanut tehtävänsä. Erikoisesti sunnuntai- ja juhlapäivät olivat hikisiä työministerille. Juosta alimmasta kerroksesta ylimpään, kolkutella ovelle, toiselle ja kolmannellekin — saamatta kuitenkaan työmiestä. Keväinen luonto oli tehnyt tehtävänsä. Kuka oli lähtenyt maalle, kuka meren rantaan auringonkylpyjä ottamaan, toiset pallon peliin ja mikä mihinkin, antaen työministerin juosta ja hikoilla.

Mutta Neuvostoliiton taloudellisen elämän kohoaminen on vaikuttanut myöskin koulumme sisäiseen elämään. Nyt on jo voitu, vuodesta 1926 lähtien, poistaa oppilailta työvuorot, paitsi päivystysvuorot: kolme oppilasta vuorokaudessa.

N. L. n. e. n.

KOULUMME HUVIPUOLESTA.

Vaikka huvipuoli onkin vähän niipkuin syrjäasioita koulumme elämässä, on senkin sentään saatava siinä osansa.

Alussa sujui kaikki hyvin, sillä melkein jokaiseen kurssiin nähden on havaittavissa sama ilmiö, että pari ensimmäistä vuotta riittää innostusta huvipuolenkin järjestämiseen, mutta jo tavalli-

sesti toisella vuosikurssilla se lyödään laimin, puhumattakaan kolmannesta.

Samoin oli meidänkin laitamme. Alussa pidettiin vähintään kerran kuukaudessa sektorimme illanviettoja, jotka muodostuivat hauskoiksi toveri-illoiksi. Ohjelma oli monipuolista, oppilaiden ja opettajien yhteisin voimin järjestämää, joissa ilon lisänä olivat ohjelman loputtua — muutamat tanssikappaleet.

Kuitenkin jo ensimmäisen vuosikurssin loppukaudella alkoi ilmetä lamaanutumista. Tätä lisäsi vielä koulumme johdon taholta annettu määräys illanviettojen järjestämisestä yhteisiksi kummallekin sektorille. Ohjelmaa suoritettiin kolmella kielellä, ja kun koulussamme on paljon sellaisia, jotka taitavat ainoastaan yhtä kieltä, muodostuivat illanvietot heille pitkiksi ja ikäviksi. Toisena lamaanuttavana seikkana oli vielä se, että tanssi poistettiin illanviettoistamme. Vaikkapa se ei olekaan erikoisen tarpeellista huvittelua, johti se, kun sen tilalle eivät kyenneet muutakaan löytämään, varsinkin yksikieliset hakemaan huvitusta muualta ja illanviettomme harvenivat härvenemistään. Talvi 1925—26 vietettiin melkein kokonaan ilman illanviettoja.

Tämä ei ollut vaikuttamatta lamaanuttavasti oppilaitten elämään. He kävivät »synkiksi». Alkoi ilmetä ryhmittymisiä eri seurapiireihin ja vieläpä eräät syyttivät elämän yksitoikkoisuuden olevan syynä niihin muutamiin sairaaloihin tapahtumiin, joita keskuudessamme ilmeni.

Kaikki tämä antoi taas uuden sysäyksen koulumme huvipuolen kohottamiseen ja niinpä saatiin lupa sektorin illanviettojen järjestämiseen, vieläpä saimme silloin tällöin pistää tanssiksikin. Se antoi uutta virkistystä elämään ja paremmin se opiskelukin alkoi sujumaan.

T. H.

SEINÄLEHTI.

Seinälehdellä on tärkeä osuus koulumme sisäisessä puolue- ja kasvatustyössä. Venäjänkieltä taitamattomina olivat suomalaiset kuitenkin joutuneet tästä työstä syrjään, kunnes viime syksynä alettiin kansainvälisen »Sapadnikin» rinnalla toi-

mittaa suomenkielistä »Lokakuuta». Siitä lähtien onkin suomalaisten passiivisuusseinälehden suhteen muuttunut aktiivisuudeksi. Vaikea on tosin saada »suuria asioita» ajattelevien oppilaidemme kosmopoliittiset artikkelit muuttamaan »vähäpätöisiksi» muutaman rivin pätkiksi jokapäiväisestä elämästämme, mutta aika se tekee siinäkin työtään. Sisältöltään ovat molemmat lehdet (sekä venäjän- ja vironkielinen että suomenkielinen) varsin mielenkiintoisia ja asiallisia. Teknillisessä suhteessa olemme myös siirtyneet alkuajan »feodaalisesta» muodosta ja koosta pienempään ja parempaan asuun.

Eino L—o.

RETKEILYT.

Varsinaisen opiskelun havainnollistuttamiseksi järjestää opistomme ekskursseja, retkeilyjä, jotka ovat kiinteässä yhteydessä opiskelun kanssa.

Mielenkiintoisin ja hauskin on retki Kaukaasiaan. Sen kautta tutustuu maan geologisiin kerrostumiin sekä SSSR:n taloudelliseen elämään ja kehitysmahdollisuuksiin. Tämä matka on myös väsyneiden aivojen virkistäjänä, joskin se fyysisesti on rasittava.

Yhteiskunnallista ja taloudellista elämää selvittävät matkan varrella koskeuksiin joutuminen eri kansallisuuksien kanssa, niiden elämään ja tuotantotapoihin tutustuminen. Kivihiihi-, lyijy-, tina-, hopea- ja mangaanikaivokset sekä Bakun naftalähteet antavat elävän kuvan tuotannollisen elämän järjestelystä mainituilla alueilla.

Mitä lähemmäksi Kaukaasiaa saavutaan, sitä rikkaammaksi muuttuu luonto, sitä enemmän se tarjoaa tarkastelulle ja tutkimiselle aihetta. Yhä suuremmalla mielenkiinnolla tarkastellaan seutua lähestyessämme Kaukaasian mahtavaa vuorijonoa. Nähdään kohoavan metsän peittämät korkeat vuoret (Alppien niityt), joiden yläpuolella ovat vuorijonot ovat paljasta kalliota ja huippuja peittää ikuinen lumi.

Matkan varrella olevan »Osetian» sotatien kauneimpana paikkana on Hassarin vuorisola. Arden (Hullu vesi) joen

koskien kohina kuuluu syvemmältä, jyrkät kalliorinteet uhkaavina seininä ja paikoin kattona aivan kuin suojaavat ylöspäin kiemurtelevaa tietä.

Jyrkkiä kallioita kiipeileminen, kuumat auringon säteet, Mustan sekä Kaspien meren aalloissa uiminen rasittavat, mutta ovat myös hyvää urheilua tällä matkalla.

J. II.

MUISTEMIA KÄYTÄNNÖL- LESTÄ TYÖSTÄ v. 1926.

Koulultamme oli loma-ajaksi komennettu käytännölliseen työhön joukko opilaita. Kunnan neuvostossa saimme tehtävät. Joukkomme jaoteltiin eri aloille.

Ensi kokemus oli, että puheemme on liian teoreettista, jäi irralliseksi paikkakunnan elämästä. Oltuamme vasta vähän aikaa paikkakunnalla emme osanneet puheitamme elävöittää paikallisen elämän kuvilla.

Talonpoikaistoon tutustuminen oli usein vaikeaa. Nuoremman miesväen kanssa pääsi tutustumaan siten että iltasin meni heidän kokoontumispaikoilleen, alkoi keskustella urheilusta, sekä yhdessä katsella ja laittaa juoksu- ja hyppypaikoja kuntoon. Niin tutustuimme toisiimme ja urheiluelämä saatiin alkuun. Naisien keskuudessa järjestettiin delegaattityötä ja tyttöjen urheiluharjoituksia.

Vanhemman väen suosion saimme vasta ruumiillisen työn kautta. Heillä näytti olevan meistä sellainen käsitys, ettemme ymmärrä talonpojan elämästä mitään. Mentyämme heinäpelloille niitämään ja heinää korjaamaan sekä korjattuamme heinäkoneen pikkuvikoja, autettuamme talonpoikia sian tapossa y.m., saimme vanhemmankin väen luottamuksen.

Tiedot näistä taidoistamme levisivät ympäri paikkakuntaa hyvin pian. Ne olivat tekijöitä, jotka antoivat vanhemmalle väelle vakuutuksen meistä, että emme ole ensi kertaa maalla. Tällaisten kokemusten jälkeen alkoi vanhempi väki vastata puhella kanssamme, kysellä karjanhoidosta, maan lannoittamisesta, vuorovijelyksestä, lakiasioista, ihmisten ja eläinten sairauksista ja kaikesta mahdollisesta. Olisi tosiaan pitänyt olla kaikki-

tietävä joka kysymykseen vastataksaan. Pienemmänkin neuvon saatuaan läksi maalaisisäntä tai emäntä tyytyväisenä kotiinsa.

Iltamia ja juhlia järjestettäessä tutustuimme lisää nuorisoon ja annoimme heille neuvoja klubityön eri muotoihin. Järjestämämme jäähyväisillanviettoon kokootui joukkoa runsaasti. Niin vanhempi väestö kuin nuoriso sekä paikalliset valistustyöntekijät lausuvat toivomuksen, että koulumme tulevaisuudessa lähettäisi oppilaita maalle työhön, vilkastuttamaan hiljaista maaseudun elämää.

M—o.

PUNA-ARMEIJASSA.

Koulumme oppilaat suorittaessaan käytännöllistä työtä koulun ulkopuolella ovat joutuneet sitä tekemään myöskin punaisessa armeijassa.

Territoriaalijoukoissa, sotilaiden keskuudessa on otettu päivän tärkeimmäksi tehtäväksi kulttuuri- ja poliit-valistustyön harjoittaminen. Tähän työhön koulumme oppilaita on ollut kiinnitettynä kesäloman aikana pitemmäksi ja talvisin lyhemmäksi ajaksi. Näin kurssimme miespuolisista oppilaista 75 prosenttia on saanut tilaisuuden tutustua puna-armeijaan ja siinä suoritettavan poliitvalistustyön muotoihin.

Rykmenttiin tultuamme jaoitellaan meidät — »poliitrukit», poliittisen työn ohjaajat — eri komppanioihin, joissa sitten saamme pukea vyöllemme sotamiehen formun. Olemme kuten muutkin sotamiehet ja armeijassa palvelevat. Saamme ohjeita tehtävistämme sekä ryhmän, jonka kanssa saa ryhtyä tekemään »tuttavuutta».

Jokaisella komppaniolla on kesäleirillä oma Lenin-nurkkansa. Leninin teltassa on »poliitrukin» työmaa. Paitsi työtä Lenin-nurkassa kuuluu heille vielä poliittiset tunnukset määrätyn teeman mukaan, määrääjakana, tavallisesti kymmenen tuntia viikossa.

Politrukin työskentely alkaa aamulla, jolloin sotilaat peseytyneinä, ravittuina ja tunnin kestävien rivistöharjoitusten jälkeen marssivat vihkot ja kynät käsissä

poliittisille tunneille. Tällöin poliitrukki saa tilaisuuden puhua, keskustella ja tehdä kysymyksiä sotilasoppilaille kahden tunnin ajan eli siihen saakka, kunnes ryhmän komentaja ilmoittaa tuntien loppuun kuluneen ja komentaa pojat riviin. Mars! Yks — kaks ja pojat marssivat kentälle voimakkaitten marssin säveleitten kaikuessa: »Territooriarmeijan pojat kun marssii, se lahtarimaailman kauhu-hinsa saa» j.n.e

Lenin-teltassa poliitrukki järjestellee päivän tehtäviään, varustaa teltan seinille erikoisia tunnuslauseita ja kuvia, joten sisustus saa aistikkaan muodon. Järjestää lehdet, julkaisut, kirja- sekä kysymys- ja vastauspöydän sellaiseen kuntoon, että sotilaiden on niitä helppo käyttää. Iltasin Lenin-teltassa toimii eri piirejä, on kokouksia, keskusteluja, kysymys- ja vastaustilaisuuksia sekä eri komppanioiden välisiä poliittisia »taisteluita». Poliittisten »sotien» päällikköinä toimivat poliitrukit. Heistä riippuukin voitto tai häviö. Jos on saanut ryhmänsä riittävästi aseistettua poliittisilla aseilla, on voitokin taattu.

Palvelusajan loppupuolella lähtevät ter-armeijalaiset rykmenttiensä mukana viikkoja kestäväälle manöverimatkalle. Poliitrukitkin seuraavat mukana, työskennellen aina niitten tilanteiden mukaisesti, jotka manöverisota asettaa. Pääasia on se, että moraalii joukoissa ei pääsisi vaikeinkaan hetkinä laskemaan. Tämä vaikuttaisi suuresti taistelun kulkuun ja siksi on poliittisen työntekijän se torjuttava.

Sotilaiden mallikelpoinen käyttäytyminen »sotatantereella» olevissa kylissä on omiaan saamaan kylän väestön myötätunnon puolelleen. Tämä kohottaa joukkojen moraalii. Jokaisessa pataljoonassa on agitatsioonikuormasto, jossa on Lenin-teltta. Joukkojen majoituessa kylään tunniksi tai pariiksi päivälliselle tai teen juontiin, asetetaan Lenin-teltta pysyyn. Sen ympärille kerääntyvät sotilaat sekä kylän väestö. Näin muodostuu smytskatilaisuus ja poliitrukki saa tilaisuuden esiintyä.

Leirillä oloaikana järjestetään juhlia ja iltamia smytskan aikaansaamiseksi. Että nämä tilaisuudet saataisiin hyvin

onnistumaan, tarvitaan ohjelman suorittajia myöskin kylästä. Jos sattuu kiireellinen heinäkorjuu samanaikaisesti, silloin politrukit järjestävät heinätalkoot, jotta kylän nuorisolle jäisi aikaa valmistautua ohjelman suoritukseen smytkskatilaisuudessa. Osastoittain heiluvat »solt-tupojat» viikatteet käsissä talonpojan pelolla. Täten saadaan ohjelmaa suorittamaan kylän tyttöjä ja poikia. Onnistuneesti järjestetyt iltamat ja juhlat leirillä ja ympäristökylissä tekevät hyvän vaikutuksen molemmiin puolin ja smytkska lujittuu.

Puna-armeijassa »praktiikalla» olo on antanut hyvän koulutuksen meille oppilaille. Teoria, mitä koulussa olemme sotilasalalla oppineet, tulee käytännössä täten konkretisoiduksi.

M. V.

TALONPOIKAISNAISTEN KESKUUDESSA.

Samalla tavalla kuin muihinkin yhteiskunnallisiin tehtäviin ovat oppilaamme olleet myöskin sijoitettuina työskentelemään talonpoikaisnaisten keskuuteen. Osa poliittisen, toiset käsityöpiirien ohjaajina. Miesoppilaiden työ on tällä alalla pääasiassa rajoittunut puheiden pitämiseen suurimpina juhlina. Sellaisina kuin esim. Kansainvälinen naistenpäivä, delegaattien vuosikokous, uusintavaalit y.m. Naisoppilaita on lisäksi kiinnitetty ujestikomitean yhteydessä olevaan naisostaston kolleegioon.

Alussa tuntui työ erittäin vaikealta, sillä oppilaamme samoin kuin talonpoikaisnaisetkin tavatessaan toisensa olivat hyvin arkoja tarttumaan asiaan oikealla tavalla. Tähän vaikutti oppilaidemme puolelta se, että kaikki olivat nuoria ja kokemattomia, lisäksi usea kasvanut totsenlaisissa oloissa kuin talonpoikaisnaiset. Toiselta puolen ei monellakaan ollut käsitystä, enempi kuin kokemustakaan yhteiskunnallisesta valistustyöstä.

Talonpoikaisnainen oli taasen suuresti pienten kotiaskareiden ja vanhojen traditsionien kahlehtima. Näytti kuin hän olisi pelännyt jotain paha tapahtuvan, jos vaadittiin lähtemään piiriin tai koukusiin. Samoin hän oli ympäristönsä

vaikutuksen alainen, alituisen mielessä ajatus: »mitähän nuo toiset naiset mahdollanevat minusta ajatella?»

Tällä kertaa voimme kuitenkin sanoa, että näiden neljän vuoden aikana on talonpoikaisnaisten keskuudessa menty huomattavasti eteenpäin. Sellaisilla seu-duilla, joissa joku vuosi sitten ei kärsitty puhettakaan lasten seimien perustamisesta, on nyt jo mainittu laitos olemassa ja naiset suhtautuvat niihin myötätunnolla.

Samaa voimme sanoa itseemmekin nähden. Tunneimme itsemme voimakkaammiksi, rohkeammiksi ja kokeneemmiksi oltuamme työssä talonpoikaisnaisten keskuudessa. Tästä huomaammekin, mikä suuri merkitys on sillä, että käytännöllinen työ ja teorian oppiminen käyvät käsi kädessä.

H. M—v a.

TYÖ LUKUTUVASSA.

Opiskelun yhteydessä olemme mahdollisen kiinteästi sovelluttaneet saatuja kirjatietoja käytäntöön. Yhtenä työmaana on ollut lukutupa, lyhempinä ja pitempinä loma-aikoina.

Loma-ajaksi joukkomme hajaantuu valistuksen rintamalle, Inkerin ja Karjalan kolkille. Evästyksillä jokainen hyvin ladattuna. Suuret niput on mukana kaavakkeita ja informatsioneja, käytäntöön työssä sovellettavaksi. Itse työssä vasta huomasimme kuinka monipuolista on työ lukutuvassa. Useasti jouduimme tekemisiin sellaisen työn kanssa, jota koulussa kirjakasan ääressä emme olleet aavistaneetkaan.

Työmme laadulliset rajat ovat määräämättömät. Mentyämme lukutupaan jouduimme kaikkien mukaan: uskontovastaiseen, dramaattiseen työhön, voimisteluun, maatalous-, nais-, sanomalehtikoperatiivi-, sotilas- ym. hommaan. Paitsi näitä piirejä on vielä puolue-, nuoriso-, pioneeri-, neuvosto- ja tutkimustyö, jotka vaativat osansa. Erilaiset kamppailut, juhlien, iltamien ja kirjastojen järjestäminen — näissä muodoissa vielä lukutupa työtä tarjoaa.

Vähässä ajassa paljon pitäisi aikaan saada. Itäsin työ on kuumiin. Pitää jou-

tua piirejä ohjaamaan, kokouksia järjestämään y.m. tavoilla luktutupaan koontunutta joukkoa tyydyttämään. Päivisin tutkimustyö ja sanomalehtien levittäminen.

Tällaisesta monipuolisesta työstä oli oppia ja antoi se kirjatyössä kuivamaan pyrkiville aivoillemme tosivirkistystä käytännöllisen elämän riennoissa. Elävimpinä, opiskelun haluisempina palasimme takaisin tiedon kalliota jyrsimään. Käytännöstä saatujen opetusten pohjalla oli opiskelu helpompaa. Oppi lähemmin tuntemaan maaseudun elämää ja kiinnittämään huomiota sellaisiin kysymyksiin, jotka tulevaisuudessa etemme astuvat.

Monipuolinen työ luktutuvassa on ollut yhtenä opiskelun välineenämme ja samalla hyödyllisenä kylän valistusrientejen eteenpäin viejänä.

J. L.

SMYTSKAAMASSA.

Loma-aikoina ovat koulumme oppilaat järjestäneet useita smytskamatkoja maaseudulle, eri paikoille Inkeriä joko suuremmilla tai pienemmilla joukoilla. Joukkue varustautuu ohjelmalla, jonka esittää iltamissa. Mutta näillä matkoilla ei ole pelkkä valistuksellinen luonne, vaan myöskin smytskan rakentaminen. Smytskaa rakennetaan joko yksilöllisesti talonpoikain kanssa keskustelemalla kylän asioista y.m. tai nuorison kanssa iltamissa, tansseissa jne. Täten on yritetty rakentaa siltaa koulumme ja maaseudun välillä, tehdä oppilaitoksemme siellä tunnetuksi.

Alussa näitä matkoja järjestettäessä ei ollut kiinteää harjoiteltua ohjelmaa, mikä vaikutti häiritsevästi. Kehitys on tässä kulkenut eteenpäin. Varsinkin viime joululomalla järjestetyllä smytskajoukkueella oli varma, hyvin harjoiteltu ohjelma, jonka se sitten esitti useilla paikkakunnilla.

Väestö suhtautuu tällaiseen smytskan tekoon myönteisesti. Tyytyväisenä katselivat ohjelman suoritusta ja nuoriso iloitsi smytska-valssista tai Länsi-Inkerissä järjestetystä katrillista, johon joukkomme iloiten vedettiin mukaan. Vaiku-

tus oli hyvä. Pyysivät talonpojat järjestämään tulevaisuudessakin tällaisia vierailuja.

N.

RUUMILLISESSA TYÖSSÄ.

Aivoja levähdyttämässä.

Opiskelussa kynään ja kirjaan totuttu käsi ottaa loma-aikana lujasti kiinni sahaan, kirveen ja lapion varteen.

Kun opiskelusta lähtee ruumiilliseen työhön, tuntuu alussa kuin koko taito olisi hävinnyt. Epäily on kuitenkin vain hetkellinen. Sahat, kirveet ja lapiot ovat vanhoja tuttuja ja pian sujuu työ yhtä tuottoisasti kuin ennenkin. Parin kuukauden aikana tälläkin alalla tuntee oppilas saaneensa jotakin aikaan ja suhteet käyvät läheisiksi työläisten kanssa. Työnsuorituksen yhteydessä sulautuvat myöskin mielipiteet. Kasvaa yhteinen käsitys työhön ja sen kautta laajempaan ympäristöön. Kanssatyöläiset joutuvat syventymään yhä laajempiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin, joista lomahetkinä keskustellaan. Niinpä työtoverit lausuvatkin, että tämän lyhyen ajan sisällä on heille selvinnyt moni kysymys, joiden selvittämiseen kirjoja lukemalla ja puheita kuulemalla olisi mennyt paljon enemmän aikaa ja vaivaa kuin nyt. Miksi niin? Aivan yksinkertaisesti siksi, että nyt työläiset itse ovat keskustelussa vapaasti mukana, on poissa kaikki viralliset piirteet ja joka mies tuo ajatuksensa vapaasti esille. Täten keskustelut tulevat reippaiksi ja mieliä virkistäviksi. Niistä keskusteluista todella on opittavaa niin meille kuin heillekin.

Valistus- ja propagandatyö ruumiillisen työn yhteydessä näyttää todella olevan tuloksellinen. Työstä opiskeluun palatessa on aivan uusi ihminen — niin virkistää ja ruumiinvoimia vahvistaa työ kirveellä ja sahalla — lomalla.

H. J.

TEHTAASSA.

Vuosi käytännöllistä, ruumiillista työtä tehtaassa. Sellaista työtä, joka kokemuk- sellalla rikastutti teoreettisesti opitut opit.

Tätä ruumiillisen työn vuotta alkaessa tuntui kaikki kutomotehtaassa niin oudolta, niin vaikealta. Silmä ei erottanut, käsi ei tuntenut. — Eikä huomannut siitä työstä mitään oppivansa. — Ajatteli: mitä hyötyä siitä oli, että koulu sinut vuodeksi tänne komensi?

Kului päiviä, vierähti kuukausia. Huomasit yhden, huomasit toisen, jopa kormannenkin seikan, mistä olit lukenut, minkä oppinut, mutta et ymmärtänyt. Nyt vasta sait kokonaiskuvan. Opit tuntemaan koneen, koneiden osat, työprosessin — työläiselämää. Kaikki selveni. Huomasit miten itse tulit koneen »orkaksi», sulauduit työprosessiin, olit kosketuksessa proletariaatin kanssa. Opit ajattelemaan samoin kun hekin ajattelevat.

Kun vuosi oli päättynyt, huomasit, ettei sinua turhaan oltu tänne komennettu. Työskennellessäsi tehtaassa konkretisoit osan koulussa oppimastasi. Sait kokonaiskuvan tuotannollisesta työstä.

T. A.

AMMATILLINEN TYÖ.

Koulumme sisäisessä kasvatustyössä on ammattiliitolla ja ammatillisella työllä oma erikoinen merkityksensä. Siinä esiintyy jonkun verran erilaisia piirteitä kuin ammattiliitoilla teollisuuslaitoksissa.

Samoin kuin kaikessa työssämme, havaitsemme ammatillisessakin työssämme kuluneella 4-vuotisella taipaleella erilaisia solmukohtia, joista toiminta on aina lähtenyt kulkemaan uusille urille.

Opiskelumme ensi vuosina, 1922—25, ei vielä ollut olemassa kiinteää ammatillista organisatSIONIA kuin nyt on. Oppilaista kuului silloin osa metallityöläisten, osa kivityöläisten, osa puutyöntekijäin j.n.e. ammattiliittoihin, riippuen siitä minkä liiton jäsenenä kukin ennen kouluun tuloaan oli ollut. Kaikki oppilaat ja eri ammattiliitot yhdisti vv. 1923—25 n.s. »työkommuuni» ja toimeenpaneva byro. Koska nyt eri ammatteihin kuuluvat oppilaat tulivat eristetyiksi varsinaisesta ammattityöstään, ryhtyivät »viilaamaan» ja »hiomaan» itseään leniniläisiksi, täy-

tyi tällaisesta hajanaisesta organisatsioonista päästä keskitetyimmälle tielle, keskitetympiin työmuotoihin. V. 1925 järjestettiin valistustyöntekijäin ammattiliitto sellaiseksi järjestöksi, joka yhdisti melkein kaikki oppilaat »tuotannollisen toimintansa» perusteella.

Ammatillisen paikallisjärjestömme johdon alaisina toimivat eri komiteat ja edustajat. Liitto valvoo koulumme henkilökunnan sekä oppilaiden taloudellisia, terveydellisiä y.m. etuja (keskinäinen avustuskassa). Myöskin jäsenten kulttuuritason kohottamiseen kiinnittää ammattiliitto huomiota järjestäen retkeilyjä, hankkien teatterilippuja. Huolehtii oppilaiden lomille pääsystä, lepokoteihin ja sanatorioihin sijoittamisesta j.n.e. Edustajainsa kautta pitää yhteyttä muiden koululaitoksien ja yleensä ammatillisen elämän kanssa.

Oppilaiden keskuudessa rajoittuu ammatillinen kasvatustyö pääasiassa yhteisiin kokouksiin. Niissä annetaan säännöllisesti tietoja ammatillista liikettä koskevista kysymyksistä, selostetaan niitä kysymyksiä, jotka ammatillisella linjalla koko maan mitassa kunakin ajankohtana ovat huomion esineinä. Ammatillisen työn pääasiallinen merkitys koulumme sisällä onkin juuri se, että oppilaita koetetaan pitää mahdollisimmassa määrin ajan tasalla, niin että irtautuminen todellisesta elämästä tulisi mahdollisimman vähäiseksi.

Helmi J. Nen

SANOMALEHTITYÖSTÄ.

Muun työkokemuksen hankkimisen ohella kiinnitetään koulullamme huomiota oppilaiden sanomalehtityökokemuksen hankkimiseen. Aikaisemmin rajoittui tämänlaatuinen työ pääasiassa koulumme sisäpuolelle. Seinälehti ja pari kaunokirjallista julkaisua, jotka ilmestyivät kerran tai kaksi kuukaudessa, — niiden palstoilla sitä saatiin kokeilla kynän terävyyttä. Ja kukapa ei olisi kokeillut, kun jokainen uusi lehti, jopa jokainen kirjoitus oli kuin sähköisku, joka pani ajattelemaan: enköhän minäkin voisi kirjoittaa, olisihan niitä minullakin aiheita ja elämyksiä. Niin sitä sitten kirjoitettiin.

kin, useimmiten ilman minkäänlaista neuvoa ja ohjausta, mitä kulloinkin mieleen sattui, ja toimituskollegiolla riitti työtä repostellessaan tekeleitämme. Ja niin vain vähitellen opittiin kynää käyttämään.

Lukuvuonna 1926—27 järjestettiin koululla sanomalehtityö varsinaiseksi oppiaineeksi. Sen lisäksi komennettiin joukko oppilaita vakinaisesti seuraamaan Leningradissa ilmestyvien suomenkielisten lehtien toimitustyötä ja avustamaan siinä.

Näillä toimenpiteillä rikastutettiin teoreettista sanomalehdistön tuntemusta ja laajennettiin käytännöllistä toimintapiiriä.

A n n i K.

PUOLUEPIIREJÄ OHJAAMASSA.

Viime vuosien kuluessa suoritettu laajeneva sosialistinen rakennustyömme on ollut omiaan herättämään laajoissa proletaarisissa joukoissa myöskin poliittisen tiedonjonon. Tämä asetti puolueemme eteen elävänä kysymyksen propagandistien kasvattamisesta. Sitä suoritetaan erikoisten kurssien, puoluekoulujen ja kommunististen yliopistojen vakinaisen toiminnan kautta.

Edellämainituissa laitoksissa opiskelevien teoreettinen opiskelutyö kulkee käsi kädessä käytännöllisen agitatsioni- ja propagandatyön kanssa. Meidän koululamme on myöskin tätä koetettu käytännössä sovelluttaa jo useiden vuosien aikana, vaikkakaan siinä ei vielä ole eh-

ditty saavuttaa kovin suuria tuloksia. Koulumme alkuvuosina se rajoittui maaseudulla toimineiden talonpoikais- ja nuorisokoulujen ohjaamiseen, mutta nyt viime vuosien aikana ovat myöskin kaupungin piirikomiteat alkaneet käyttää vanhempien kurssien oppilaita puolue- sekä nuorisoliittopiirien ohjaajina venäjän, viron sekä suomenkielisen väestön keskuudessa erilaisissa työ- ja koululaitoksissa. Vasta nyt tämän viimeisen oppivuoden aikana olemme päässeet laajentamaan oppilaidemme suorittamaa agitproptyön verkkoa siinä määrin, että siitä oli huomattava apu puolueen paikallisille ja myöskin maaseudun järjestöille. Tämän työn tulokset eivät suinkaan rajoittuneet yksinomaan puoluejärjestöä eikä väestöä hyödyttävään. Siitä oli suuret tulokset myöskin koululaitoksemme oppilas- sekä opettajakunnalle. Kun oppilaat juoutuivat työskentelemään pitkän talven käsi kädessä proletaaristen työläisjoukkojen kanssa niin imivät he itseensä tervettä innostavaa voimaa sekä vaikutelmia ja siten yhdistivät koko koululaitoksemme mitä moninaisimmilla siteillä ympäristöön. Tästä oli tuloksena myöskin se, että opittiin helpommin ratkomaan käytännön kysymyksiä, raskaitten poliittisten aineitten yhteydessä. Se merkitsee sitä, että käytännöllisen työn yhteydessä terottuivat ja karaistuivat marxilais-leniniläiset aseet, joita oppilait tulevat käyttämään elävän elämän esille tuomien kysymysten käytännöllisessä sekä teoreettisessa ratkaisussa.

T. T.

Yliopiston rehtorin tervehdys päästökkäille.

Teidän päästönne yhteensattuma Kom-yliopistojen rehtorien neuvottelukokouksen kanssa riistää valitettavasti minulta tilaisuuden ottaa osaa juhlaanne ja pakottaa rajottumaan kirjalliseen tervehdykseen.

Onnittelen kaikesta sydämestäni uutta puoluetönt. joukkoa virolaisen ja suomalaisen kansallisuuksien keskuuteen. Lausun syvän vakaumukseni, että he kunnialla tulevat täyttämään puolueen heille asettaman velvollisuuden. Työ kansallisten vähemmistöjen keskuudessa on vaikea ja vastuunalainen. Olemme teemisissä joukkojen kanssa, jotka entisen kansallissorron takia helpoimmin joutuvat porvaristonsa ja kulakkiensa vaikutuksen alaisiksi, niillä kun on sivistyneempi, ovelammin toimiva papisto ja porvarillinen intelligenssi, jotka asettavat neuvostovaltaa, neuvostodemokratiaa vastaan kansallis-porvarillisen »demokratiansa». Ja tässä vaikeammassa, mutkikkaammassa tilanteessa jäävät puolue-, neuvosto- ja sivistystyö, huolimatta huomattavasta kasvustaan ja kehityksestään, kuitenkin jälle venäläisestä työstä; pastorin ja kirkon toiminta on yhä huomattavassa määrässä niiden elämässä poliitivalistustyömme tilalla. Tässä vaaditaan puoluetöntekijöiltä enemmän kuin muualla kestävyyttä, leniniläistä karaitusta, teoreettista »kengitystä», konkreettisen todellisuuden tuntemusta, kykyä orientoitua sen mutkikkaassa vyyhdissä ja taidolla käyttää strategiaa ja taktiikkaa, vaaditaan suurta tahdikkautta ja älyä.

Kun ottaa huomioon, että teidän työnne on kansallisten vähemmistöjen keskuudessa, kaikessa sen mutkikkauudessa ja vastuunalaisuudessa, useinkin on alasteista työtä erittäin vaikeissa taloudellisissa oloissa, niin ymmärtää kuinka kysymys, onko leniniläistä karastuneisuutta, voittamattomilta tuntuvien vaikeuksien voittamisen taitoa, rautaista sitkeyttä ja kestävyyttä, sekä kykyä alistaa henkilökohtaiset harrastuksensa asian vaatimain intressien alaiseksi, — kuinka tämä kysymys saa erikoisen merkityksen kansallsvähemmistöjen tulevain työntekijäin keskuudessa.

Yliopisto on puoluekasvatustyössään pannut erikoista huomiota näiden piirteiden kehittämiseen ja lujittamiseen teissä. Te lähdette nyt käytännölliseen elämään. Te saatte koetella teoreettisen valmistuksenne kestävyyttä ja käytännöllisiä tottumuksianne, sekä sitä karaistuneisuuttanne, joka on enemmän kuin pelkkä teoreettinen ja käytännöllinen valmistuneisuus. Pyydän lausua teille toivomuksen, että kaikilla näillä aloilla osottautuisitte tosi leniniläisiksi, jotta kunnialla kestäisitte sen ankan tutkinnon, mikä teidän on käytävä läpi työväen ja talonpoikain joukkojen edessä, ja jotta täyttäisitte ne toiveet, jotka teihin panee teitä kasvattanut koulumme.

Vielä kerran onnittelen sydämestäni teitä kasvattajianne ja koulutoveritanne sekä toivotan menestystä työssänne.

LVKKY:n rehtori:

M. Frumkina.

Редакционная Коллегия: К. Ровно, Юрий Сирота, Лаури Летонмяки, В. Оянен. И. А. Кому.

KIRJAUTUUKSIA

Lenin: OSUUSTOIMINNASTA

KIRJOITUKSIA ja PUHEITA. Sisältää kaiken perustavan aineiston osuustoiminnan merkityksen ymmärtämiseksi kapitalismin oloissa ja sosialistisen rakennustyön kaudella. Käännöstyön tehnyt tov. T. Törmälä.

Sivuja 163.

Hinta 1 rpl.

Lenin: MARX ja MARXILAISSUUS

Paitsi otsikossa mainittua kirjoitusta sisältää kirjanen kirjoituksen Marxilaisuuden kolme alkulähdettä ja kolme sen perusosaa.

Sivuja 32.

Hinta 18 kop.

NEUVOSTO-KARJALAN PUOLESTA

Taistelukuvauksia kansalaissodan pohjoiselta rintamalta, soturien itsensä kertomina. Kuvitettu, karttaliitteillä varustettu.

Sivuja 189.

Hinta 1 rpl. 5 kop.

VENÄJÄN HISTORIA

Kirjoittanut M. Pokrovski. Suomentanut O. Manner.

Sivuja 228, hinta pehm. kans. 1 : 50, kov. kans. 1 : 85.

Saatavana Osuuskunta Kirjalta, os. Ленинград,
Набер. Жореса, 4.

Hinta 50 kop.

